

การศึกษาการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1

นายเผด็จ อุทุมสกุลรัตน์

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2545

ISBN 974-17-2432-2

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 20845149

A STUDY OF STUDENT-CENTERED LEARNING MANAGEMENT
IN SECONDARY SCHOOLS OF THE DEPARTMENT
OF GENERAL EDUCATION REGION ONE

Mr. Padet Utumsagulrat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Administration
Department of Educational Administration

Faculty of Education
Chulalongkorn University
Academic Year 2002
ISBN 974-17-2432-2

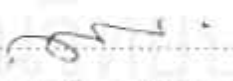
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1
โดย นายเผด็จ อุทุมสกุลรัตน์
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐนิภา คุปรัตน์

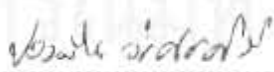
คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ สินลารัตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ดันติเมธ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐนิภา คุปรัตน์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ป๋องสิน วิเศษศิริ)

เผด็จ อุทุมสกุลรัตน์ : การศึกษาการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น
 สำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 (A STUDY OF
 STUDENT-CENTERED LEARNING MANAGEMENT IN SECONDARY SCHOOLS OF THE
 DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION REGION ONE) อ. ที่ปรึกษา : ผ.ศ. ดร.
 ณัฐนิภา คุปรัตน์, 191 หน้า. ISBN 974-17-2432-2.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการในการจัดการ
 เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1
 ประชากร และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 103 คน
 ครู-อาจารย์ 364 คน แบบสอบถามที่ใช้แบ่งเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ 1) การเตรียมการ
 2) การดำเนินการ 3) การประเมินผล ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ โดยการแจกแจง
 ความถี่และหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า สิ่งที่โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการได้เหมาะสมแล้ว คือ การกำหนด
 นโยบาย การจัดทำแผนงาน/โครงการ การประชาสัมพันธ์ การพัฒนาบุคลากร การจัดระบบ
 นิเทศภายในโรงเรียน ส่วนสิ่งที่โรงเรียนควรจัดให้มีหรือปรับปรุงแก้ไข คือ งบประมาณ สื่อ
 วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี จำนวนนักเรียน การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

ภาควิชา บริหารการศึกษา
 สาขาวิชา บริหารการศึกษา
 ปีการศึกษา 2545

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4483747327 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEYWORD: STUDENT-CENTERED LEARNING/ MANAGEMENT IN/ SECONDARY SCHOOLS/ OF THE DEPARTMENT OF GENERAL/ EDUCATION REGION ONE

PADET UTUMSAGULRAT : A STUDY OF STUDENT-CENTERED LEARNING MANAGEMENT IN SECONDARY SCHOOLS OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION REGION ONE. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. NATNIPA COOPARAT Ph.D., 191 pp. ISBN 974-17-2432-2.

The purpose of this study was to explore the current situation and problems in managing of student-centered learning in secondary schools of the department of general education region one. The study population and sample consisted of 103 school administrators, and 364 teachers who were answered the questionnaire from all the 103 secondary schools. The questionnaire form used in this study was divided according to the 3 areas of student-centered learning management, namely: 1) preparation 2) implementation and 3) evaluation. Frequencies, and percentage were used to analyze the data.

The results of the study indicated that schools had properly managed the following: policy formulation, planning, public relations, personnel development, effective internal supervision system in schools. While the areas that needed to be provided or improved included the following: budget, equipments and technology, students number, follow-up, and management evaluation.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Department Education Administration

Field of study Education Administration

Academic year 2002

Student's signature.....Padet Utumsagulrat
 Advisor's signature.....N. Cooparat

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างยิ่ง จากท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐนิภา ศุภรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งให้คำปรึกษา แนะนำและดูแลเอาใจใส่ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ รองศาสตราจารย์ ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ อาจารย์ ดร. ปองสิน วิเศษศิริ อาจารย์จรัญ เกษมสายชนม์ อาจารย์ สุทธิศักดิ์ เพ็ญเกษม ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาตรวจสอบ เสนอแนะ และปรับปรุงเครื่องมือ การวิจัย ตลอดจนคณาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียน และครู-อาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และขอขอบคุณอาจารย์ ชัยชนะ ใจแก้ว อาจารย์โยธิน รวมผักแว่น ตลอดจนคณาจารย์โรงเรียนบัวปากท่าวิทยาทุกท่าน ที่ได้สนับสนุนผู้วิจัยในการลาศึกษาต่อ

ขอขอบคุณครอบครัว อุทุมสกุลรัตน์ โดยเฉพาะ ต.ญ. เพ็ญพิชชา อุทุมสกุลรัตน์ ลูกสาว ที่รักยิ่ง สำหรับกำลังใจที่ดีในการทำวิทยานิพนธ์

ท้ายนี้ หากงานวิจัยนี้ก่อให้เกิดประโยชน์แก่วงการบริหารการศึกษา ขอขอบคุณความดีนี้เป็นเครื่องบูชา ปู่-ย่า-บิดา-มารดา และครู-อาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรม สั่งสอน ให้ความรู้ จนทำให้ผู้วิจัยมีโอกาสในการทำวิจัยครั้งนี้

เดด็จ อุทุมสกุลรัตน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลวิจัย.....	9
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา.....	10
การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	24
การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	43
การดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	60
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	62
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	62
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	62
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	67
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	68
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	69
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	70

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่	
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	71
การดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	73
ปัญหาการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	112
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	141
สรุปผลการวิจัย.....	142
อภิปรายผลการวิจัย.....	147
ข้อเสนอแนะ.....	151
รายการอ้างอิง.....	153
ภาคผนวก.....	157
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	191

สถาบันวิทยบริการ
วาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายจังหวัดและโรงเรียน.....	63
2 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืน.....	69
3 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามจำแนกตามเพศและวุฒิการศึกษา.....	71
4 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	73
5 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร.....	81
6 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารและบริการหลักสูตร.....	86
7 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดระบบสนับสนุน.....	95
8 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดระบบนิเทศภายใน.....	99
9 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินผล ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	104
10 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเตรียมการ ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	110
จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการพัฒนาบุคลากร.....	116
12 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหาร และบริการหลักสูตร.....	121
13 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดระบบสนับสนุน.....	128
14 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดระบบนิเทศภายใน.....	131
15 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการประเมินผล ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	135

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในภาวะการณปัจจุบันของสังคมไทย กระแสการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี การสื่อสาร การคมนาคม การรับส่งข้อมูล และวิทยาการต่าง ๆ การแพร่ขยายของวัฒนธรรมข้ามชาติ รวมถึงการแข่งขันกันอย่างรุนแรงทางเศรษฐกิจและการค้าระดับโลกในระบบการค้าเสรี การศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนให้ทันและสอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของประเทศชาติและสังคมโลกอยู่ตลอดเวลาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามยุคสมัย

จากการที่ประเทศพัฒนาปัจจุบัพื้นฐานด้านต่าง ๆ ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่จะรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ความสามารถที่จะแข่งขันในตลาดโลก ความสามารถที่จะรับถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี การพัฒนาความรู้ความสามารถ และทักษะของฝีมือแรงงาน หรือการเตรียม "คน" ให้มีคุณภาพทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกที่ไร้พรมแดน ล้วนแต่ส่งผลให้เกิดวิกฤตการณ์ขึ้นในสังคมอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม

สภาพการณ์ดังกล่าว ทำให้สังคมไทยต้องหันมาทบทวนการจัดการศึกษากันใหม่ เพื่อให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศอย่างแท้จริงสามารถนำชาติบ้านเมืองให้รอดพ้นจากวิกฤตการณ์ไปสู่ความเจริญก้าวหน้าได้ การศึกษาจะต้องช่วยพัฒนา "คน" ให้มีความรู้ความสามารถที่จำเป็นในโลกที่ไร้พรมแดน เป้าหมายของการจัดการศึกษาจะต้องมุ่งสร้าง "คน" หรือ "ผู้เรียน" ซึ่งเป็นผลผลิตโดยตรงของการศึกษา ให้มีคุณลักษณะมีศักยภาพ และความสามารถที่จะพัฒนาตนเองและสังคมไปสู่ความสำเร็จได้ คุณลักษณะดังกล่าวประกอบด้วย (กรมสามัญศึกษา, 2542: 1-2)

- 1) การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณลักษณะใฝ่รู้ ใฝ่เรียนและรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
- 2) การมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า และคิดริเริ่มสร้างสรรค์

- 3) การมีความสามารถที่จะรับ ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยีได้อย่างสร้างสรรค์ และเหมาะสม
- 4) การมีความสามารถในการแก้ปัญหาและเผชิญหน้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ
- 5) การรู้จักการทำงานเป็นหมู่คณะ
- 6) ความตระหนักในการมีส่วนร่วมที่จะรักษาวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม การปกครองระบอบประชาธิปไตย และคุณธรรมตามหลักศาสนา

การจัดการศึกษาจึงต้องเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนในเรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของตนเอง และได้พัฒนาความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่

ทั้งนี้เป็นที่ยอมรับกันว่าการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคือ วิธีการสำคัญที่สามารถสร้างและพัฒนา "ผู้เรียน" ให้เกิดคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ต้องการในโลกที่ไร้พรมแดน ซึ่งแนวคิดการจัดการศึกษานี้เป็นแนวคิดที่มีรากฐานจากปรัชญาการศึกษาและทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ได้พัฒนาอย่างต่อเนื่องและยาวนาน และเป็นแนวทางที่ได้รับการพิสูจน์ว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะเฉพาะดังที่กล่าวมาอย่างได้ผลตามที่ต้องการ (กรมสามัญศึกษา, 2542: 2)

ความสำคัญของแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้ปรากฏเป็นรูปธรรมชัดเจน เมื่อกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้เป็นยุทธศาสตร์หลักของการปฏิรูปการศึกษา อีกทั้งแนวคิดนี้ยังสนองตอบและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ดังสาระที่กำหนดไว้ในหมวด 1 ความมุ่งหมายและหลักการของการศึกษาที่ว่า

"การจัดการศึกษาต้องเป็นไป เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข" (มาตรา 6)

และสาระในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนว่า

"การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ" (มาตรา 22)

นอกจากนี้ในมาตรา 24 ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ได้กำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียน การสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ
6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

จากความสำคัญของแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แนวทางการปฏิรูปของกระทรวงศึกษาธิการ และสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กรมสามัญศึกษา จึงได้กำหนดให้การพัฒนาระบบการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นยุทธศาสตร์หลักในการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านจิตใจ ร่างกาย สติปัญญาและสังคม ให้เป็น "คนเก่ง คนดี และเรียนรู้ อย่างมีความสุข" เพื่อให้สามารถพัฒนาตนเอง ครอบครัวยุ ชุมชน และสังคมได้อย่างมีคุณภาพต่อไป

การจัดการศึกษาทุกระดับในปัจจุบันยังประสบปัญหาสำคัญในเรื่องผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำโดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้ความสามารถในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542: 3) เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันเป็นหลักสูตรกลาง ที่ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนที่หลากหลายได้ การจัดการเรียนการสอนเน้นครูเป็นศูนย์กลาง การวัดผลประเมินผลเน้นการวัดความรู้ความจำ

ครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนยังขาดความรู้ความสามารถ และทักษะในการจัดการเรียน การสอน การถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ ขาดความมีจิตสำนึกและจิตวิญญาณของความเป็นครู (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542: 4) ซึ่งการเรียนการสอนในระบบห้องจำไม่สามารถวิเคราะห์ หรือประยุกต์สิ่งที่ได้เรียนรู้มา (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2539: 17) ทำให้นักเรียนเกิดความ เป็นทุกข์ ไม่เป็นสุขกับการเรียน นักเรียนอยากได้ครูที่มีคุณธรรม ยุติธรรม รักและเอาใจใส่เด็ก และจัดการเรียนการสอนที่มีบรรยากาศเป็นกันเองช่วยให้เด็กได้สนุกกับการเรียนเพิ่มมากขึ้น (วิทยากร เชียงกูล, 2542: 19)

โรงเรียนมีบทบาทโดยตรงในการปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ ความสามารถและคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

ผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะนำยุทธศาสตร์การจกักระบวนการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญไปสู่ความสำเร็จได้อย่างเป็นระบบ และชัดเจน เพราะครูผู้สอน แม้จะมีความรู้ ความสามารถในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากเพียงใด ก็คงไม่สามารถ ประสบความสำเร็จได้หากขาดระบบการบริหารจัดการ และระบบการสนับสนุนที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนควรดำเนินการทุกด้านให้เอื้อต่อการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนของ ครู-ผู้สอน

เขตการศึกษา 1 ประกอบด้วยโรงเรียนในจังหวัดนครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร มีโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ทั้งสิ้น 103 โรงเรียนทั้งหมด 7,001คน (กรมสามัญศึกษา, 2545)

จากรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) ปีการศึกษา 2542 และผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) ปีการศึกษา 2543 ของ สำนักทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ผลการประเมินด้านผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนด้านความรู้ความคิดของนักเรียนในเขตการศึกษา 1 ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) พบว่าวิชาการงานและอาชีพมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละสูงสุดคือร้อยละ 56.45 รองลงมาคือ วิชาภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 54.35 โดยมีวิชาที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละต่ำสุด 3 ลำดับ ทำยคือ วิชาคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และวิทยาศาสตร์ ซึ่งวิชาคณิตศาสตร์มีคะแนน เฉลี่ยร้อยละ 32.30 วิชาภาษาอังกฤษมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 36.57 วิชาวิทยาศาสตร์มีคะแนน เฉลี่ยร้อยละ 42.14 (กรมวิชาการ,(ม.ป.ป.): ภาคผนวก)

ส่วนผลการประเมินด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความคิดของนักเรียนในเขตการศึกษา 1 ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) พบว่าวิชาภาษาไทยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละสูงสุดคือร้อยละ 62.01 รองลงมาคือวิชาชีววิทยา มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 53.30 โดยมีวิชาที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละต่ำสุด 3 ลำดับทำยคือ วิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และสังคมศึกษา ซึ่งวิชาภาษาอังกฤษมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 41.24 วิชาคณิตศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 43.00 วิชาสังคมศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 45.38 (กรมวิชาการ,(ม.ป.ป.): ภาคผนวก)

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในวิชาที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละต่ำกว่าร้อยละ 50 โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรรีบดำเนินการวิเคราะห์หาค่าสาเหตุ การแก้ไข กำหนดแนวทางและระดับของการพัฒนาคุณภาพให้ดีขึ้น (กรมวิชาการ,(ม.ป.ป.): 116)

จากสภาพปัจจุบันและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ซึ่งเป็นเขตการศึกษาที่ประสบปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนค่อนข้างต่ำ โดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ผู้บริหารโรงเรียนมีการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างไร เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนของนักเรียนให้ดีขึ้น และให้เป็นไปตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษา ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถนำไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1
- 2.เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยยึดแนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของกรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา, 2542: 8-12) เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย คือ

1. การเตรียมการ
 - 1.1 การกำหนดนโยบาย
 - 1.2 การกำหนดความต้องการจำเป็น
 - 1.3 การจัดทำแผนงาน/ โครงการ
 - 1.4 การจัดทำการประชุมสัมพันธ
2. การดำเนินการ
 - 2.1 การพัฒนาบุคลากร
 - 2.2 การบริหารและบริการหลักสูตร
 - 2.3 การจัดระบบสนับสนุน
 - 2.4 การจัดระบบนิเทศภายใน
3. การประเมินผล
 - 3.1 การประเมินผลการดำเนินการของโรงเรียน
 - 3.2 การประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน
 - 3.3 การประเมินผลผู้เรียน
 - 3.4 การประเมินผลส่วนที่เกี่ยวข้องและจำเป็น

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง สภาพที่เป็นอยู่ของการดำเนินการในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1

ปัญหา หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคหรือข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่เป็นเหตุทำให้การดำเนินการในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1

การเตรียมการ หมายถึง การกำหนดนโยบาย การกำหนดความต้องการจำเป็น การจัดทำแผนงาน/ โครงการ และการจัดทำการประชุมสัมพันธ

การดำเนินการ หมายถึง การพัฒนาบุคลากร การบริหารและบริการหลักสูตร การจัดระบบสนับสนุน และการจัดระบบนิเทศภายใน

การประเมินผล หมายถึง การประเมินผลการดำเนินการของโรงเรียน การประเมินผล การปฏิบัติงานของครูผู้สอน การประเมินผลผู้เรียน และการประเมินผลส่วนที่เกี่ยวข้องและจำเป็น

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาการในตำแหน่งนั้น ๆ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1

เขตการศึกษา 1 หมายถึง เขตการศึกษาซึ่งประกอบด้วย 5 จังหวัด คือ จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนครปฐม และจังหวัดสมุทรสาคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลเบื้องต้น สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ประกอบการพิจารณาในการวางแผน แก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1

2. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลเบื้องต้น สำหรับสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1 ประกอบการพิจารณาในการวางแผน แก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาโรงเรียนในเขตการศึกษา 1 ให้ดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 จำนวน 103 คน จาก 103 โรงเรียน ใช้ประชากรทั้งหมดในการวิจัย

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูอาจารย์ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 1 จำนวน 6,898 คน จาก 103 โรงเรียนและกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของครูอาจารย์โดยเปิดตารางการสุ่มของ Krejcie and Morgan (1970: 608) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ครูอาจารย์ จำนวน 364 คน สุ่มแบบลำดับขั้น (Stratified random sampling) แบ่งโรงเรียนเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ โดยวิธีเทียบสัดส่วน

แล้วหากกลุ่มตัวอย่างครูอาจารย์แต่ละโรงเรียน

รวมประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 467 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถามผู้บริหารและครู-อาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 แบ่งออกเป็น

2.1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) และปลายเปิด (Open-ended)

ตอนที่ 2 สอบถามข้อมูล สภาพและปัญหาการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามกรอบแนวคิด คือ การเตรียมการ การดำเนินการ และการประเมินผล มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) และปลายเปิด (Open-ended)

2.2 แบบสอบถามสำหรับครู-อาจารย์ 1 ชุด แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) และปลายเปิด (Open-ended)

ตอนที่ 2 สอบถามข้อมูล สภาพและปัญหาการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามกรอบแนวคิด คือ การเตรียมการ การดำเนินการ และการประเมินผล มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) และปลายเปิด (Open-ended)

3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงอธิบดีกรมสามัญศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 1 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากนั้นผู้วิจัยส่งและรับคืนแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และนำไปด้วยตนเองรับคืนด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ โดย การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

4.2 ข้อมูลสภาพและปัญหาการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วิเคราะห์โดย การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

4.3 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตารางประกอบการบรรยาย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ดังนั้นจึงได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา
2. การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา
3. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. การดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

ความหมายของการบริหารการศึกษา

คำว่า "การบริหารการศึกษา" ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

จรัส โพธิศิริ (2523: 8) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา คือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่กลุ่มบุคคล ร่วมมือกันจัดการหรือดำเนินการ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมได้แก่ เด็ก เยาวชน ประชาชน ในด้านความสามารถ ทักษะ ทักษะ พฤติกรรม คุณธรรม หรือค่านิยม เพื่อให้เป็น กำลังคน (Manpower) ที่มีประสิทธิภาพเพียบพร้อมด้วยคุณค่าของความเป็นมนุษย์ (Manhood) โดยกระบวนการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผน ทั้งในและนอกโรงเรียน อันเป็นกระบวนการ ต่อเนื่องตลอดชีวิต

เมธี ปิลันธานนท์ (2525: 2) ให้ความหมายการบริหารการศึกษาว่า การบริหาร การศึกษาเป็นการใช้ทั้งศาสตร์และศิลปะในการดำเนินการ หรือให้บริการด้านการปกครอง การเรียนการสอน และการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับกิจการศึกษาร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี มีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้

คูทัย ธรรมเตโช (2531: 40) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง

1. กิจกรรมที่บุคคล 2 คน ขึ้นไป ดำเนินการพัฒนาสมาชิกของสังคมให้มีความเจริญงอกงาม เพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและช่วยพัฒนาสังคมให้เจริญสืบไป หรือ
2. กระบวนการในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2540: 38) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การใช้ อิทธิพล (Influencing) ต่อคนกลุ่มหนึ่ง นั่นก็คือนักเรียนเพื่อให้มีความเจริญงอกงามสู่ วัตถุประสงค์ที่ได้กำหนด โดยใช้กลุ่มคนกลุ่มที่สองซึ่งได้แก่ ครู ในฐานะตัวแทน (Agent) ดำเนินการเพื่อให้วัตถุประสงค์บรรลุผลสำเร็จ

จากความหมายของการบริหารการศึกษา ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ไว้ สรุป ความหมายของการบริหารการศึกษาได้ว่า เป็นการดำเนินกิจกรรมทางการศึกษา ของกลุ่มบุคคล ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาโดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิก ของสังคมในทุก ๆ ด้าน ให้มีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

ความสำคัญของการบริหารการศึกษา

การบริหารการศึกษาเป็นงานที่มีความสำคัญ ซึ่งนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญ ของการบริหารการศึกษาไว้ดังนี้

จรัส โพธิศิริ (2523: 17) กล่าวว่า การบริหารการศึกษาเป็นงานที่ต้องใช้ความรู้ทั้งทาง ทฤษฎี และการปฏิบัติควบคู่กันไป เนื่องจากเป็นงานที่ยุ่ยากซับซ้อน ซึ่งเกี่ยวกับการพัฒนา ความเจริญงอกงามของบุคคล จึงจำเป็นต้องมีระบบการบริหารเพื่ออำนวยความสะดวก (Facilitate) ให้ระบบบริหารหรือการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ รวมทั้ง การประสานงาน (Coordinating) ที่ได้แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบไปสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เพื่อให้งานที่ได้แบ่งหน้าที่แล้วนั้น ได้มุ่งไปสู่จุดหมายอันเดียวกัน

ภิญญา สาทร (2523: 17) กล่าวว่า การจัดการศึกษาให้แก่ เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป เป็นหน้าที่หลักอย่างหนึ่งของสังคมมนุษย์ นับตั้งแต่เริ่มมีมนุษย์เกิดขึ้น ในโลก มนุษย์ให้การศึกษาสืบทอดวัฒนธรรมของสังคมและวิถีการดำรงชีวิต โดยเฉพาะการ แสวงหาปัจจัยสี่มาช่วยให้มนุษย์ดำเนินชีวิตอยู่ได้

คูทัย ธรรมเตโช (2531: 42) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา คือ ความพยายามที่จะจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนากำลังคน ให้มีความรู้ ความเข้าใจ (Cognition) ความซาบซึ้ง เจตคติ ค่านิยม (Affective) และสามารถนำไปปฏิบัติ (Action) เพื่อให้สามารถพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง สังคมและวัฒนธรรม

จากความสำคัญของการบริหารการศึกษา ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ไว้ สรุปความสำคัญของการบริหารการศึกษาได้ว่า การบริหารการศึกษาเป็นหน้าที่หลักของสังคมมนุษย์ ช่วยให้ผู้เกิดการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน ทำให้มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และช่วยให้ประเทศชาติพัฒนาขึ้น

ความหมายของการบริหารโรงเรียน

คำว่า "การบริหารโรงเรียน" ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

วิจิตร (ธีระกุล) วรุตบางกูร และ สุพิชญา ธีระกุล (2520: 3) กล่าวว่า การบริหารโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่เยาวชนและผู้สนใจ เพื่อให้เกิดพัฒนาทางด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ ค่านิยม พฤติกรรม และคุณธรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและแก่ประเทศชาติ

สมบุญ วรรณภาพ (2521: 9) กล่าวว่า การบริหารโรงเรียน คือ การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลในโรงเรียน ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามหน้าที่ความรับผิดชอบของโรงเรียน อันได้แก่การบริการทางการศึกษาแก่สมาชิกของสังคม ให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามที่ได้กำหนดไว้

หวน พินธุพันธ์ (2529: 7) ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียนว่า เป็นการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลในโรงเรียน เพื่อบริการทางการศึกษาแก่สมาชิกในสังคมเพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีในสังคม

จากความหมายของการบริหารโรงเรียน ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ไว้ สรุปได้ว่าการบริหารโรงเรียน หมายถึง การให้บริการทางการศึกษาแก่สมาชิกในสังคม โดยการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลในโรงเรียน เพื่อให้สมาชิกในสังคมเกิดการพัฒนานในทุก ๆ ด้านและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและประเทศชาติ

ขอบข่ายของงานบริหารโรงเรียน

งานบริหารโรงเรียนมีขอบข่ายกว้างขวางมาก ได้มีนักการศึกษาหลายท่านแบ่งงานบริหารโรงเรียน ออกเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะงานไว้หลายแบบด้วยกันดังนี้

Kimbrough และ Nunnery (1976: 164-193) ได้แบ่งงานบริหารโรงเรียนออกเป็น 8 ประการด้วยกัน คือ

1. งานพัฒนาองค์การและอำนวยการซึ่งองค์การ
2. งานบริหารหลักสูตรและการสอน
3. งานบริหารเศรษฐกิจการศึกษา
4. งานธุรการ
5. งานบริหารบุคลากร
6. งานกิจการนักเรียน
7. งานสร้างภาวะผู้นำในด้านความสัมพันธ์กับชุมชน
8. งานด้านการประเมินผล การวิจัย และสร้างความเชื่อถือจากประชาชน

ภิญโญ สาร (2526: 268) จำแนกการบริหารโรงเรียนออกเป็น 5 ประการ

1. งานเกี่ยวกับชุมชนหรือประชาชน
2. งานเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน
3. งานเกี่ยวกับบุคลากร
4. งานเกี่ยวกับธุรการ การเงิน และบริการต่าง ๆ
5. งานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่คำนึงถึงสถาบันหรือหน่วยงานกับตัวบุคคล

คูทัย ธรรมเตโช (2531: 75) ได้สรุปงานของผู้บริหารโรงเรียนไว้ 5 ประการด้วยกัน คือ

1. งานวิชาการ
2. งานบุคลากรทางการศึกษา
3. งานธุรการ การเงิน การบัญชี พัสดุ และการบริการ
4. งานกิจการนักเรียน
5. งานบริการชุมชน

จากขอบข่ายงานบริหารโรงเรียน ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้แบ่งไว้ สรุปได้ว่า ขอบข่ายงานบริหารโรงเรียนจะมีงานสำคัญอยู่ 5 ประการ ดังนี้

1. งานวิชาการ
2. งานธุรการ
3. งานบุคคล
4. งานกิจการนักเรียน
5. งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

รายละเอียดของการบริหารงานโรงเรียน มีดังต่อไปนี้ คือ

การบริหารงานวิชาการ

ความหมายและความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

สุมิตร คุณานุกร (2518: 16 -18) ให้ความหมาย การบริหารงานวิชาการว่า หมายถึงกิจกรรมทุกอย่างภายในโรงเรียน ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการศึกษาของเด็ก ให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด ในการส่งเสริมวิชาการในโรงเรียน ก็คือผู้บริหารและครูในโรงเรียนนั่นเอง

ภิญโญ สาร (2526 : 324) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารการศึกษา หรือครูใหญ่ทุกคน ควรจะรับผิดชอบเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถานศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้ในด้านวิชาการแก่นักเรียน ครูใหญ่เป็นผู้นำในด้านวิชาการ โดยการทำงานร่วมกับครู กระตุ้นครู ให้คำแนะนำแก่ครู และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในด้านการสอน เมื่องานวิชาการสำคัญที่สุด การบริหารงานวิชาการ จึงมีความจำเป็นเป็นอันดับแรกในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ในโรงเรียน

อุทัย ธรรมเตโช (2531: 76) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพที่สุด หรือการบริหารที่ให้พลเมืองมีความรู้ มีคุณธรรม สามารถประกอบสัมมาชีพ ดำรงตนเป็นพลเมืองดี ช่วยกันพัฒนาชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

อุทัย บุญประเสริฐ (2540 : 25) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารโรงเรียน เพราะถือเป็นงานหลักในการบริหารการศึกษาและถือเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา

จากความหมายและความสำคัญของการบริหารงานวิชาการที่นักการศึกษาได้ให้ไว้สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญมากและเป็นงานหลักในการบริหารโรงเรียน เนื่องจากในการพัฒนาเยาวชนหรือการพัฒนาคนให้มีคุณภาพสูงขึ้น ต้องใช้การจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนเป็นสำคัญ

ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

กรมสามัญศึกษา (ม.ป.ป. : 9 - 13) ได้ระบุหน้าที่รับผิดชอบ ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเอกสารกำหนดขอบข่ายและหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาไว้ 11 ประการคือ

1. การวางแผนงานวิชาการ

- 1.1 จัดระบบบริหารงานวิชาการ เป็นหมวดวิชา
- 1.2 รวบรวมและจัดทำ ระเบียบแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับงานวิชาการและประชาสัมพันธ์ให้ครู นักเรียน และผู้ปกครองทราบ
- 1.3 จัดทำเอกสารคู่มือครู และคู่มือนักเรียน เผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ
- 1.4 จัดทำปฏิทินด้านวิชาการ
- 1.5 วางแผนด้านงบประมาณ ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานวิชาการประจำปี
- 1.6 จัดทำแผนงาน โครงการทางวิชาการ
- 1.7 จัดบุคลากร ประสานงานกับแหล่งวิชาการนอกโรงเรียน

2. การจัดแผนการเรียน

- 2.1 จัดแผนการเรียนให้สนองจุดหมาย หลักการและโครงสร้างของหลักสูตร โดยคำนึงถึงความพร้อมด้านอาคารสถานที่ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และทรัพยากรของท้องถิ่น
- 2.2 จัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน และผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่นที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ครู อาจารย์

- 2.3 จัดปฐมนิเทศนักเรียน และผู้ปกครองเกี่ยวกับ การวางแผนการเรียน การเลือกแผนการเรียน และการลงทะเบียนเรียน
- 2.4 พิจารณาเลือกใช้แบบเรียน และหนังสืออ่านประกอบ
- 2.5 ประสานแผนการเรียนกับสถาบันอื่น ๆ เพื่อการศึกษาต่อ หรือการ ประกอบอาชีพ
- 2.6 ประเมินผลการปรับปรุงการจัดการเรียน และติดตามผลทุกระยะ
3. การจัดทำตารางการเรียนการสอน
 - 3.1 จัดให้มีตารางสอนประเภทต่าง ๆ เช่น ตารางสอนประจำชั้น ตารางสอนของครูแต่ละคน ตารางสอนประจำหมวดวิชา ตารางสอนรวม
 - 3.2 จัดให้มีตารางการใช้ห้องเรียนและอาคารเรียนสถานที่
 - 3.3 การติดตามและประเมินผลการจัดทำตารางการเรียนการสอน
 - 3.4 การปรับปรุงการจัดตารางสอน
 - 3.5 การสอนซ่อมเสริม
4. การจัดครูเข้าสอน
 - 4.1 จัดครูเข้าสอนได้ตรงตามวุฒิ หรือประสบการณ์
 - 4.2 จัดเฉลี่ยครูให้เพียงพอ ในแต่ละหมวดวิชา
 - 4.3 จัดครูหรือสื่อการสอนแทน กรณีที่ครูไปราชการ
5. การพัฒนาการเรียนการสอน
 - 5.1 ส่งเสริมให้ครูนำวิธีการสอนแบบต่าง ๆ มาใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา พร้อมทั้งให้ครู รู้จักนำนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ และเน้นให้ครู จัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม และจริยธรรม
 - 5.2 ควบคุมการจัดการสอน ให้เป็นไปตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้ ของแต่ละรายวิชา
 - 5.3 จัดให้มีบริการแนะแนวการเรียนต่อ และการแนะแนวอาชีพ
 - 5.4 จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน
 - 5.5 ติดตามประเมินผล และพัฒนาการเรียนการสอน
6. การจัดการเรียนการสอน
 - 6.1 จัดให้มีการทำแผนการสอนและโครงการสอนเป็นรายวิชา
 - 6.2 จัดให้ครูทำบันทึกการสอน
 - 6.3 จัดหา ใช้ บำรุงรักษา และส่งเสริม การผลิตสื่อการสอน และอำนวยความสะดวกในการใช้

- 6.4 จัดหาทรัพยากร แหล่งวิทยากร สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ
- 6.5 จัดห้องสมุด และส่งเสริมให้ครู นักเรียน ได้ใช้ห้องสมุด ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน
- 6.6 จัดทำแผน การใช้อุปกรณ์ภายในโรงเรียน และการใช้ทรัพยากรร่วมกับสถานศึกษาอื่น
7. การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ
 - 7.1 จัดให้มีการนิเทศภายใน และจัดหาเอกสารต่าง ๆ ทางวิชาการ
 - 7.2 จัดการฝึกอบรมครู การประชุมสัมมนาทางวิชาการ
 - 7.3 ส่งเสริมให้ครูผลิตเอกสารทางวิชาการ และค้นคว้าวิจัย
 - 7.4 ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาต่อ หรือศึกษาดูงาน
8. การจัดกิจกรรมนักเรียน
 - 8.1 จัดกิจกรรมนักเรียนให้เหมาะสมกับวัย โดยให้ตรงกับความสนใจและนโยบายของ กรมฯ กระทรวง
 - 8.2 จัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนสามารถร่วมงานกับชุมชน
9. การวัดและประเมินผลการเรียน
 - 9.1 รวบรวมระเบียบเกี่ยวกับการวัดผล และการประเมินผลการเรียนการสอน
 - 9.2 ชี้แจงแนวปฏิบัติ และปฏิทินปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวัด และประเมินผลการเรียนให้ทราบทั่วกัน
 - 9.3 ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนตามปฏิทิน และแนวปฏิบัติที่กำหนด
 - 9.4 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อสอบ จัดทำธนาคารข้อสอบ
 - 9.5 ติดตามประเมินผล และตรวจสอบหลักฐานการวัดผลการเรียนการสอน
 - 9.6 สร้างและปรับปรุงเครื่องมือในการวัดผลการเรียนตามจุดประสงค์ของรายวิชา
 - 9.7 จัดให้มีเอกสาร หรือแบบฟอร์ม เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน พร้อมทั้งให้มีเจ้าหน้าที่ ดูแลและจัดเก็บเป็นระบบ และอำนวยความสะดวกในการใช้
 - 9.8 จัดให้มีการรายงานผลการเรียนตามระเบียบการวัดผลให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน

9.9 ควบคุมและตรวจสอบให้การวัดผลและประเมินผลการเรียน เป็นไปตามระเบียบโดยเคร่งครัด

10. งานทะเบียนนักเรียน

จัดให้มีทะเบียนนักเรียน หรือหลักฐาน งานทะเบียนนักเรียน พร้อมทั้งจัดระบบการเก็บรักษาที่ปลอดภัย และให้มีระบบการให้บริการที่รวดเร็ว

11. การประเมินผลงานวิชาการ

11.1 จัดให้มีการประเมินผลงานวิชาการทุกระยะ

11.2 ตรวจสอบหลักฐานการดำเนินงานทางวิชาการ

11.3 การวิเคราะห์การประเมินผลงานทางวิชาการ และนำผลไปใช้ในการปรับปรุงงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การบริหารงานธุรการ

ความหมายและความสำคัญของการบริหารงานธุรการ

วิจิตร (ธีระกุล) วุฒิบางกูร และ สุพิชญา ธีระกุล (2520: 61) กล่าวว่าไว้ว่าการบริหารงานธุรการเป็นงานบริหารโรงเรียนส่วนหนึ่งที่น่าจะสำคัญอันเกี่ยวกับการจัดหา การใช้จ่าย การบัญชี การบำรุงรักษา การจัดหน่วยงาน และดูแลวัสดุอุปกรณ์การเงิน เพื่อให้อยู่ในสภาพที่จะช่วยสนับสนุนบุคลากรของโรงเรียนให้ประกอบการทำงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

อุทัย ธรรมเดโช (2531: 164) กล่าวว่า การบริหารงานธุรการ ประกอบด้วยงานธุรการโรงเรียน งานสารบรรณ การเงินทั้งในและนอกงบประมาณ การจัดสำนักงาน ธุรการโรงเรียน การจัดอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียน การประชาสัมพันธ์ การรักษาความปลอดภัยของนักเรียน ตลอดจนเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลที่ไม่ได้ทำหน้าที่ฝ่ายวิชาการ งานต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นหน้าที่ของผู้บริหารจะมอบหมายให้ฝ่ายธุรการช่วยเหลือสนับสนุนให้บริการแก่ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนให้ดำเนินไปอย่างราบรื่น เกิดความคล่องตัวทั้งด้านการเรียนการสอน และการปฏิบัติงานทุก ๆ ด้าน

จากความหมายและความสำคัญของการบริหารงานธุรการที่นักการศึกษาได้ให้ไว้สรุปได้ว่า การบริหารงานธุรการเป็นงานที่มีความสำคัญในโรงเรียนไม่น้อย เนื่องจากงานด้านอื่น ๆ จะเรียบร้อยได้ก็ด้วยความร่วมมือของฝ่ายธุรการนี้

ขอบข่ายของการบริหารงานธุรการ

การบริหารงานด้านธุรการ ประกอบไปด้วยงานต่าง ๆ แบ่งหน่วยงานย่อยออกเป็นแผนก ๆ ได้ดังนี้ (จรัส โพธิศิริ, 2523: 80)

1. แผนกสารบรรณ
2. แผนกทะเบียน
3. แผนกการเงิน
4. แผนกพัสดุครุภัณฑ์
5. แผนกสวัสดิการ
6. แผนกอาคารสถานที่
7. แผนกแผนงานและโครงการ
8. แผนกสุขภาพิบาล
9. แผนกประชาสัมพันธ์

การบริหารงานบุคคล

ความหมายและความสำคัญของการบริหารงานบุคคล

กัญญา สาร (2517: 7) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคล คือ การใช้คนให้ทำงานให้ได้ผลที่สุดภายในเวลาอันสั้นที่สุด สิ้นเปลืองเงินและวัสดุน้อยที่สุด ในขณะที่เดียวกันคนที่เราใช้นั้นก็มีความสุขมีความพอใจที่จะให้ผู้บริหารใช้ พอใจที่จะทำงานตามที่ผู้บริหารต้องการ

สมพงษ์ เกษมสิน (2521: 4) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคลนั้น เป็นการจัดการเกี่ยวกับบุคคล นับตั้งแต่สรรหาบุคคลเข้าปฏิบัติงาน การดูแลบำรุงรักษา จนกระทั่งพ้นไปจากการปฏิบัติงาน

อุทัย ธรรมเดโช (2531: 168) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคลเป็นกระบวนการบริหารที่สำคัญยิ่ง เฉพาะในทรัพยากรทางการบริหารแล้ว ถือว่าคนสำคัญที่สุด เพราะว่าคนเป็นผู้ก่อให้เกิดความเจริญก็ได้หรือทำให้เกิดความเสื่อมก็ได้ และส่วนหนึ่งที่ทำให้ชาติที่พัฒนาแล้วได้

บุคลากรที่มีคุณภาพก็คือการบริหารงานบุคคล เพราะว่าการบริหารงานบุคคลเป็นส่วนสำคัญที่กระตุ้นให้บุคลากรได้ใช้ศักยภาพที่มีอยู่พัฒนาชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป

Nigro (1981: 36) อ้างถึงใน อุทัย ธรรมเตโช (2531: 168) ให้ความหมายการบริหารบุคคลไว้ว่า หมายถึงศิลปในการคัด ตั้งแต่การเลือกคนเข้าทำงาน และใช้คนที่มีอยู่แล้วให้ทำงานให้มีคุณภาพและได้ผลงานมากที่สุด

จากความหมายและความสำคัญของการบริหารงานบุคคล ที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ สรุปได้ว่า การบริหารงานบุคคล เป็นการแสวงหาบุคคลที่ตรงกับความต้องการมาทำงาน และเมื่อได้มาแล้วก็พัฒนา ส่งเสริมและบำรุงรักษา เพื่อให้บุคลากรพอใจที่จะทำงานตามที่ต้องการและทำประโยชน์ให้แก่หน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลดีต่อการพัฒนาประเทศชาติในด้านต่าง ๆ ในอนาคต

ขอบข่ายของการบริหารงานบุคคล

วิจิตร (ธีระกุล) วรุตบางกูร และ สุพิชญา ธีระกุล (2520: 45) ได้จัดขอบข่ายของการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน ไว้ 4 ประการ คือ

1. การจัดหาบุคลากร (Hiring) เป็นกระบวนการตั้งแต่แสวงหา การคัดเลือก และการบรรจุแต่งตั้งเข้าทำงาน
2. การจัดบุคลากร (Personnel Management) เป็นการจัดการเพื่อให้บุคลากรทำงานด้วยความพอใจ ได้แก่การวางตัวบุคคลเข้าทำงานในหน้าที่ต่าง ๆ การจัดสวัสดิการและความมั่นคง การจัดบริการ ตลอดจนการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการทำงาน รวมทั้งการประเมินผลงานด้วย
3. การพัฒนาบุคลากร (Personnel Development) ได้แก่ การส่งเสริมให้แก่บุคลากรมีความก้าวหน้าทั้งด้านเศรษฐกิจ การงาน ความรู้ และทักษะในการทำงาน
4. การให้พ้นจากงาน (Withdrawal) ได้แก่ การจัดสวัสดิการและรักษาสุขภาพจิตของบุคลากรที่พ้นจากหน้าที่ด้วยเหตุต่าง ๆ

การบริหารกิจการนักเรียน

ความหมายและความสำคัญของการบริหารกิจการนักเรียน

วิจิตร (ธีระกุล) วรุตบางกูร และ สุพิชญา ธีระกุล (2520: 52) ให้ความหมายและความสำคัญในการบริหารกิจการนักเรียน ไว้ว่า การบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การบริหารกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ในส่วนที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียน หรือวิชาที่กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร การบริหารกิจการนักเรียนเป็นงานที่ผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบโดยตรงและจะต้องดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการนี้ให้เรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

อุทัย ธรรมเดโช (2531: 165) กล่าวว่า การบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การบริหารและการนิเทศกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการสอนในห้องเรียน

จากความหมายและความสำคัญของการบริหารกิจการนักเรียน ที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ สรุปได้ว่า การบริหารกิจการนักเรียนเป็นงานที่ผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบโดยตรงในการบริหารกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับนักเรียน ในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนในห้องเรียน

ขอบข่ายของการบริหารกิจการนักเรียน

อุทัย ธรรมเดโช (2531: 165-166) ได้แบ่งขอบข่ายของการบริหารกิจการนักเรียนออกเป็น

- 1.การจัดสำมะโนโรงเรียน
- 2.การรับนักเรียน การแบ่งกลุ่มและเลื่อนชั้นเรียน
- 3.การรายงานเกี่ยวกับตัวนักเรียน (สมุดประจำตัวนักเรียน)
- 4.การรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน
- 5.บริการแนะแนวแก่นักเรียน
 - บริการให้คำปรึกษา
 - บริการปฐมนิเทศ
 - บริการข่าวสาร
 - บริการแนะแนวการศึกษาและการประกอบอาชีพ

- บริการงานให้ (อาจจัดบริการงานให้ทำเพื่อรายได้พิเศษในเวลาปิดภาคเรียน)

6.บริการเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียน

- จัดทำประวัติสุขภาพนักเรียนแต่ละคน
- ตรวจร่างกายนักเรียนทุกคน
- ตรวจสุขภาพโดยอาศัยห้องปฏิบัติการ

7.กิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนที่ผู้บริหารควรส่งเสริม

- สภานักเรียน
- ชมรมต่าง ๆ เช่น ชมรมวิทยาศาสตร์ ฯลฯ
- วารสารโรงเรียน หรือวารสารประจำรุ่น
- การจัดนิทรรศการทางศิลปะ (Art Exhibition)
- การแสดงละคร การแสดงดนตรี
- การลูกเสือ อนุกาชาด
- การจัดทัศนาวจร

การบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ความหมายและความสำคัญของการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

Stoops (1961) อ้างถึงใน วิจิตร (ธีระกุล) วรุฒบางกูร และ สุพิชญา ธีระกุล (2520: 66-67) กล่าวว่า การบริหารด้านความสัมพันธ์กับชุมชนมีความยุ่งยาก และต้องใช้ศิลปะมาก เพราะงานนี้มีจุดมุ่งหมายในการอธิบายข้อเท็จจริงต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ประชาชนได้ทราบ โดยไม่มีการปิดบัง หรือแก้ตัวต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เพราะประชาชนในท้องถิ่นจะเต็มใจช่วยเหลือกิจการของโรงเรียนที่ทำงานอย่างตรงไปตรงมามากกว่าโรงเรียนที่มีเล่ห์เหลี่ยมในการทำงาน

นาฏเฉลียว สุมาวงศ์ (2516) อ้างถึงใน วิจิตร (ธีระกุล) วรุฒบางกูร และ สุพิชญา ธีระกุล (2520: 66) กล่าวว่า โรงเรียนคือส่วนหนึ่งของชุมชนและเป็นสมบัติของชุมชน ซึ่งตั้งขึ้นด้วยเงินที่มาจากภาษีอากรของประชาชนและทั้งจากการบริจาคของชุมชน ดังนั้นย่อมถือได้ว่า "โรงเรียนเป็นของชุมชน โดยชุมชน และเพื่อชุมชน" เพื่อให้บรรลุผล

ในข้อความดังกล่าว โรงเรียนจึงอยู่ในฐานะที่เหมาะสมในการทำหน้าที่ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับสถาบันที่เกี่ยวข้องให้เกิดผลสัมบูรณ์ต่อชุมชน

หวน พิณพันธ์ (2529: 20) กล่าวว่า โรงเรียนกับชุมชนย่อมเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กันอย่างมาก เพราะโรงเรียนเป็นของชุมชน โดยชุมชน และเพื่อชุมชน นอกจากนั้นโรงเรียนยังเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน เป็นแหล่งวิทยากร และวิทยาการของชุมชน เป็นองค์กรและตัวกลางที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงชุมชน เมื่อเป็นเช่นนี้ชุมชนจึงควรมีส่วนกำหนดเป้าหมายนโยบาย และมีส่วนในการกำหนดทิศทางของโรงเรียนด้วย

จากความหมายและความสำคัญของการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ สรุปได้ว่า การบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนเป็นงานที่สำคัญเนื่องจากโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน จะเจริญและดำรงอยู่ได้ก็เพราะความร่วมมือช่วยเหลือของชุมชน ผู้บริหารควรวางนโยบาย วางแผน ในงานด้านความสัมพันธ์ชุมชนกับครูในโรงเรียน เพื่อเป็นที่กระจ่างแจ้งชัด สะดวกในการปฏิบัติแก่ครูทุกคนเพื่อจะสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนได้อย่างเต็มที่

ขอบข่ายของการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

อุทัย ธรรมเดโช (2531: 167) ได้จัดแบ่งกิจกรรมที่โรงเรียนอาจจัดเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ดังนี้

1. ติดต่อเยี่ยมเยียนชุมชนอย่างใกล้ชิดอยู่เสมอทั้งในยามปกติและยามเดือดร้อน
2. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้ใช้อาคารสถานที่และสิ่งของโรงเรียนได้ตามสมควร
3. ช่วยเหลือประชาชนในการติดต่อธุรกิจภายในโรงเรียน
4. มีการประชุมร่วมกับผู้ปกครอง
5. ช่วยเหลืองานชุมชนเช่น การพัฒนาต่าง ๆ
6. ร่วมมือในพิธีการต่าง ๆ ตามประเพณีของชุมชน
7. จัดตั้งฝ่ายประชาสัมพันธ์โรงเรียน
8. เชิญผู้ปกครองร่วมประชุมชี้แจงกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน
9. จัดตั้งสมาคมครู- ผู้ปกครอง
10. จัดตั้งสมาคมศิษย์เก่า
11. เชิญผู้ปกครองมาร่วมงานโรงเรียน

12.จัดบริการชุมชนด้านความรู้และอาชีพอย่างอื่นที่เหมาะสมกับชุมชน

การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา

ในการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษานั้น กรมสามัญศึกษา ได้พิจารณาถึงความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 นโยบายรัฐบาลและนโยบาย กระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการศึกษาของกรมสามัญศึกษามีคุณภาพและ ประสิทธิภาพ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2542 มี ผลให้เกิดการปฏิรูปการศึกษา อันเป็นวาระสำคัญแห่งชาติ มีสาระสำคัญทั้งสิ้น 9 หมวด โดยเฉพาะหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา เป็นการปฏิรูปการเรียนรู้ ที่ถือว่าเป็นหัวใจของการ ปฏิรูปการศึกษา ซึ่งทุกหมวดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ จะมุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ ผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543: 7)

สาระที่เกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ปรากฏ อยู่หลายหมวดหลายมาตรา เช่น หมวด 1 ความมุ่งหมายและหลักการ ให้ยึดหลักการ จัด การศึกษาตลอดชีวิต หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา ต้องจัดให้ทุกคนมีสิทธิและโอกาส เสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมวด 3 ระบบการศึกษา การจัดการศึกษามี 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย หมวดที่เป็นหัวใจคือ หมวด 4 แนวการ จัดการศึกษา ซึ่งว่าด้วยหลักการ สาระ และกระบวนการเรียนรู้ ส่วนหมวด 5 การบริหารและ การจัดการศึกษา หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา หมวด 7 ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา หมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา และ หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แต่ละหมวดเป็นองค์ประกอบและปัจจัยเกื้อหนุนให้ กระบวนการจัดการศึกษาเป็นไปอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และมีประสิทธิภาพ

การจัดการศึกษาที่ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เป็นจุดปรับเปลี่ยนที่สำคัญในการ ปฏิรูปการเรียนรู้ มีสาระสำคัญ ดังนี้

หมวด 1 บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการ

หมวดนี้มีสาระที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ ดังนี้

มาตรา 6 : ลักษณะคนไทยที่พึงประสงค์ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

มาตรา 7 : เป้าหมายกระบวนการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริม สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 8 : การจัดการศึกษา เป็นการศึกษาตลอดชีวิต สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระ และกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา

สาระของหมวดนี้ครอบคลุมหลัก สาระ และกระบวนการจัดการศึกษาที่เปิดกว้างให้แนวทางการมีส่วนร่วมสรรค์สร้างวิสัยทัศน์ใหม่ทางการเรียนการสอนทั้งในและนอกระบบโรงเรียน สาระเกี่ยวกับการเรียนรู้สำคัญที่สุดตามหมวดนี้เริ่มตั้งแต่มาตรา 22 ถึงมาตรา 30 มีสาระสำคัญ 8 เรื่องใหญ่ ๆ คือ

มาตรา 22 : หลักการจัดการศึกษา ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 23 : สาระการเรียนรู้ เน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ในเรื่องเกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคมตลอดจนประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทย การเมือง และการปกครอง ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งเรื่องการจัดการ ด้านคณิตศาสตร์ ด้านภาษา การประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข การใช้และการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้

มาตรา 24 : กระบวนการเรียนรู้ ต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับ ความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และประยุกต์ใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ให้ผู้เรียนรู้ จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่าง ต่อเนื่องผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่

มาตรา 25 : บทบาทรัฐในการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ โดยการส่งเสริมการ ดำเนินงาน และจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทุกรูปแบบอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

มาตรา 26 : การประเมินผลการเรียนรู้ พิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ สังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่กันไปตาม ความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา และให้นำผลการประเมินดังกล่าวมาใช้ ประกอบการพิจารณาในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย

มาตรา 27 และ 28 : การพัฒนาหลักสูตรแต่ละระดับ ให้คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลาง และใช้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระของ หลักสูตรที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

หลักสูตรต้องมีลักษณะหลากหลายตามความเหมาะสมของแต่ละระดับโดยสาระ ของหลักสูตรมีทั้งด้านวิชาการ และวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุล ทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม

หลักสูตรระดับอุดมศึกษา เพิ่มการพัฒนาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง การ ค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม

มาตรา 29 : บทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน เพื่อส่งเสริม ความเข้มแข็งของชุมชนรวมทั้งหาวิธีการแลกเปลี่ยนการพัฒนาระหว่างชุมชน

มาตรา 30 : การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการ เรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

นโยบายทางด้านการศึกษาของรัฐบาล

ในการแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีภายใต้การนำของ พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายทางด้านการศึกษาว่า รัฐบาลจะปฏิรูปการศึกษาตามเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งความรู้ อันเป็นเงื่อนไขไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ให้คนไทยทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกันที่จะเรียนรู้และฝึกอบรมได้ตลอดชีวิต และมีปัญญาเป็นทุนไว้สร้างงานและรายได้ และนำ ประเทศให้รอดพ้นจากวิกฤตเศรษฐกิจและสังคม โดยยึดหลัก "การศึกษาสร้างชาติ สร้างคน และสร้างงาน" ดังนี้

1. เร่งจัดให้มีระบบและโครงสร้างทางการศึกษาที่มีคุณภาพ เป็นประโยชน์ต่อประชาชนทั้งปวงอย่างแท้จริง
2. เน้นคุณภาพ ประสิทธิภาพ และความเที่ยงธรรมในการบริหารจัดการศึกษาทุกประเภทและทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษา
3. พัฒนาระบบเทคโนโลยีทางการศึกษาและเครือข่ายสารสนเทศ เพื่อเพิ่มและกระจายโอกาสทางการศึกษา ให้คนไทยทั้งในเมืองและชนบท
4. จัดให้มีวิทยาลัยชุมชน โดยเฉพาะในจังหวัดที่ยังขาดแคลนสถาบันอุดมศึกษา
5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกฝ่ายร่วมรับผิดชอบการจัดการศึกษาและฝึกอบรมโดยรัฐเป็นผู้วางระบบ นโยบาย กำกับคุณภาพมาตรฐาน สนับสนุนและระดม ทรัพยากร เตรียมความพร้อมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน เครือข่ายครอบครัว และอื่นๆ รวมทั้งการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการหรือทุพพลภาพ และผู้ด้อยโอกาส
6. สนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน
7. ส่งเสริมให้เกิดบูรณาการทางการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและกีฬา ในการให้การศึกษอบรมแก่เด็กและเยาวชน
8. ปฏิรูปการเรียนรู้ โดยยึดหลักผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หลักการเรียนรู้ด้วยตนเอง และหลักการเรียนรู้ตลอดชีวิต เน้นพลังความคิดสร้างสรรค์ การสร้างนิสัยรักการอ่าน การจัดให้มีห้องสมุด ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน และสื่อการเรียนรู้ประเภทต่างๆ อย่างทั่วถึง
9. ส่งเสริมวิชาชีพครูให้มีศักดิ์ศรี เป็นที่ยอมรับนับถือ และไว้วางใจจากสาธารณชน รวมทั้งพัฒนาและผลิตครูที่มีคุณภาพและคุณธรรม
10. ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษา เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีวินัย รักงาน และทำงานเป็น
11. ให้โอกาสแก่ผู้สำเร็จการศึกษาภาคบังคับหรือมัธยมปลาย ผู้ว่างงานและผู้สูงอายุได้ฝึกงานอาชีพอย่างน้อย 1 อาชีพพร้อมทั้งส่งเสริมให้เป็นผู้ประกอบการอิสระได้

12. ปฏิรูปการอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น และพัฒนาถึงระดับปริญญาตรี เพื่อตอบสนองต่อภาคเกษตร อุตสาหกรรมและภาคบริการ รวมทั้งสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ เข้าฝึกทักษะ ในสถานประกอบการ

จากนโยบายทางด้านการศึกษาของรัฐบาล พันตำรวจโท ดร. ทักษิณ ชินวัตร สรุปได้ว่า รัฐบาลมีนโยบายสนองตอบต่อรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยรัฐบาลจะดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในทุก ๆ ด้าน ทั้งนี้เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งความรู้ ทำให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตในสถานการณ์ปัจจุบัน และอนาคตได้อย่างมีความสุข

นโยบายการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายในการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ ให้เป็นกลไกในการสร้างคนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ สร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้ปวงชนชาวไทยมีศักยภาพในการพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถอยู่อย่างไทยในสังคมโลกอย่างมีความสุข รวมทั้งก่อให้เกิดการพัฒนาชุมชน และประเทศชาติให้ก้าวหน้า มั่นคง สมดุล และยั่งยืน โดยให้ผู้ผ่านการศึกษามีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะสำคัญดังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของคนไทยที่กำหนดไว้ โดยกระทรวงศึกษาธิการได้วางนโยบายหลักไว้ 6 ข้อ ได้แก่

1. นโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเร่งรัดจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

2. นโยบายการผลิตและพัฒนากำลังคน เพื่อเร่งรัดผลิต และพัฒนากำลังคนให้สามารถประกอบอาชีพ และพัฒนาอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเอื้อต่อความต้องการและการพัฒนา ของชุมชน สังคมและประเทศชาติ โดยเฉพาะกำลังคนระดับกลางและระดับสูง ในสาขาที่ขาดแคลน

3. นโยบายการปฏิรูปกระบวนการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน เพื่อปฏิรูปกระบวนการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนทุกระดับ ทุกประเภท โดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของคนไทยในอนาคต รวมทั้งให้หลักสูตรมีความคล่องตัวและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคมประเทศชาติ และการพัฒนาประชาคมโลก

4. นโยบายการปฏิรูประบบการสรรหา การผลิตและการพัฒนาครู และบุคลากรทาง

การศึกษา เพื่อปฏิรูประบบการสรรหา การผลิต และการพัฒนาครูรวมทั้งบุคลากรทางการศึกษา ให้มีคุณภาพประสิทธิภาพ และจรรยาบรรณในอาชีพ เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอน และจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับการพัฒนาการศึกษาในอนาคต

5.นโยบายการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ เครือข่ายการเรียนรู้ ระบบข้อมูลและข่าวสาร การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น การวิจัยและพัฒนา ให้นำไปสู่องค์กรและสังคมแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และ สมดุล

6.นโยบายการปฏิรูปการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อปฏิรูปการบริหารและ การจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และคุณภาพ โดยมุ่งให้เกิดความสมานฉันท์ระหว่างบุคลากร และหน่วยงานรวมทั้งการพัฒนาโครงสร้างองค์กร การกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นและสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร พัฒนาเอกชน หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการจัดการศึกษา

จากนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ในนโยบายข้อที่ 3 ซึ่งเกี่ยวกับการปฏิรูปกระบวนการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจในการปฏิรูป การศึกษานั้น กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดเป้าหมาย และมาตรการไว้ดังต่อไปนี้

นโยบายข้อที่ 3 การปฏิรูปกระบวนการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียน การสอน

เป้าหมาย

1. มีหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ/ประเภท ที่จะนำไปสู่การฝังคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ และพัฒนาความสามารถของผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร
2. มีการใช้หลักสูตรท้องถิ่น วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตการประกอบอาชีพ ที่กำหนดโดยสถานศึกษาและ ชุมชนอย่างจริงจัง และกว้างขวาง
3. มีกระบวนการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และทำให้ผู้เรียนเกิด ทักษะประสบการณ์ และมีความสุขในการเรียน สามารถปลูกฝังนิสัยใฝ่เรียน ใฝ่หาความรู้เพื่อการ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และมีเวลาให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติเหมาะสมกับวัย
4. มีการวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับคุณลักษณะ และความสามารถที่

พึงประสงค์โดยเน้นการแสดงออกของผู้เรียน และใช้ผลการประเมินมาพัฒนาผู้เรียนและกระบวนการเรียนการสอนในทุกระดับอย่างถูกต้อง

5. มีการวิจัยเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างกว้างขวาง
6. มีระบบประกันคุณภาพการศึกษา และนำผลมาปรับปรุง พัฒนาสถานศึกษา และยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น
7. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สร้างความตระหนักในการรักษา ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาทุกแห่ง

มาตรการ

1. รมว.ศธ.ให้บุคคล ครอบครัว และชุมชนเห็นความสำคัญในการมีส่วนร่วม กำหนดและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
2. เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการกำหนด และพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นให้แก่สถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาระดับจังหวัดและระดับเขตการศึกษา เพื่อให้ เกิดการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นที่เหมาะสมและนำมาใช้อย่างจริงจัง กว้างขวาง
3. ปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรรายวิชา และขั้นตอนการอนุมัติหลักสูตร ให้มีความยืดหยุ่น เพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
4. เร่งรัดให้ดำเนินการจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ในทุกระดับ ทุกประเภท
5. ปรับปรุงโครงสร้างเนื้อหาของสาระของหลักสูตร ในส่วนของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีสัดส่วนที่เหมาะสมระหว่างวิชาทักษะพื้นฐาน วิชาที่จะพัฒนาผู้เรียนด้านจิตใจ สังคม สุขภาพ พลานามัย โดยให้ความสำคัญต่อวิชาชีพพื้นฐานที่จำเป็นให้มากขึ้น เช่น วิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมเสริมในวิชาพลศึกษา ดนตรี ศิลป รวมทั้งจัดกิจกรรม ส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา
6. ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรทุกระดับทุกประเภท ให้มีความยืดหยุ่น เพื่อให้ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ประสบการณ์ที่ได้จากครอบครัว ชุมชน และสถานประกอบการมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนตามหลักสูตร และนำมาเทียบหน่วยการเรียนได้
7. เร่งพัฒนาจริยธรรม คุณธรรมของผู้เรียนทุกระดับ โดยจัดให้เป็นวิชาเฉพาะที่ ต้องสอน โดยการปฏิบัติ และสอดแทรกเรื่องจริยธรรม คุณธรรม ในกระบวนการเรียนการสอน วิชาอื่น ๆ รวมทั้งจัดกิจกรรมเสริมทุกประเภท
8. ให้สถานศึกษาทุกระดับทุกประเภทจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ เพื่อให้

ผู้เรียนสามารถทำงานเป็น มีทักษะในการประกอบอาชีพ มีความสามารถในการจัดการ มีความสามารถในการทำงานเป็นหมู่คณะ

9. พัฒนารูปแบบ เทคโนโลยี นวัตกรรม และสื่อการสอนที่เน้นการช่วยครูสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข ฝึกการคิดอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ รวมทั้งสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างการศึกษาในระบบและนอกระบบโรงเรียน

10. จัดกิจกรรมเพื่อร่วมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตย รวมทั้งบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนทุกระดับและทุกประเภท

11. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อสร้างความตระหนัก ร่วมคิดร่วมทำในการรักษาแก้ไขฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืนและสมดุล

12. พัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทักษะการใช้กระบวนการวิทยาศาสตร์ เพิ่มพูนความสามารถในการใช้และพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่ มีนิสัยรักการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองและปรับตัวให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลง โดยให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกปฏิบัติจริง การศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ ศูนย์วิทยาศาสตร์ พิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศาสนสถาน รวมทั้งจากชุมชนและสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น

13. ปรับปรุงระบบการวัดผล ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด โดยเน้นพฤติกรรมและการแสดงออกจริงของผู้เรียน และใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและกระบวนการเรียนการสอน

14. ส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การวิจัยวัฒนธรรมพื้นบ้านในท้องถิ่นอย่างกว้างขวาง และสนับสนุนให้นำผลการวิจัยดังกล่าวมาพัฒนาการเรียนการสอน

15. นำแนวทางวัฒนธรรม และความเชื่อทางศาสนามาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม ให้เหมาะสมกับชุมชนและท้องถิ่น

16. จัดบริการแนะแนวให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน

17. จัดกิจกรรมและการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมอนามัย ส่งเสริมการออกกำลังกาย เพื่อสุขภาพและการป้องกันโรค

18. จัดกิจกรรมเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันสารเสพติดและโรคเอดส์ เช่น การแนะแนวการกีฬาและนันทนาการ เป็นต้น

นโยบายการปฏิรูปการศึกษาของกรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา, 2545: 2-11)

เพื่อให้การจัดการศึกษาของกรมสามัญศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และความมุ่งมั่นที่จะเป็นองค์กรที่มีความพร้อมและสามารถเป็นผู้นำในการปฏิรูปการศึกษา กรมสามัญศึกษาจึงกำหนดนโยบาย ปิงบประมาณ 2545 เพื่อเป็นกรอบให้หน่วยงานในสังกัดใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ โดย มุ่งเน้นที่จะสานต่อยุทธศาสตร์ 10 ประการ และการนำหลักการไปสู่การปฏิบัติ ด้วยวิธีการ ที่หลากหลาย การติดตามผลเพื่อแสวงหาวิธีการที่ได้ผลสามารถพัฒนาผู้เรียนตาม วัตถุประสงค์ และการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้เพื่อขยายผลและพัฒนาแนวทางให้เกิดเป็นระบบที่ ยั่งยืน ดังนี้

พันธกิจ

1. ส่งเสริม สนับสนุน การให้บริการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเสมอภาค ทั่วถึง ทุกกลุ่มเป้าหมาย
2. พัฒนาผู้เรียนให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและมีความเป็นไทย โดย เน้นการปฏิรูประบบการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นเป็นสำคัญ
3. ปรับระบบการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เสริมสร้างความเข้มแข็ง และความทันสมัย เน้นการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และการสร้างเครือข่ายให้แก่องค์กรทุกระดับ

กลยุทธ์ระดับองค์กร

1. พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเน้นการให้บริการในรูปแบบที่ หลากหลาย กว้างขวาง ทั่วถึง และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย
2. ปรับปรุงคุณภาพการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี ทางการศึกษา และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะด้านอาชีพ
3. ปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการให้เข้มแข็ง ทันสมัย และ พร้อมต่อการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษาและท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ในการพัฒนา

ในการกำหนดนโยบายปีงบประมาณ 2545 กรมสามัญศึกษาได้ใช้ยุทธศาสตร์ เพื่อเป็นกรอบให้หน่วยงานในสังกัดใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การรองรับสิทธิและโอกาสทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 2	การปฏิรูปการเรียนรู้
ยุทธศาสตร์ที่ 3	การประกันคุณภาพการศึกษา
ยุทธศาสตร์ที่ 4	การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
ยุทธศาสตร์ที่ 5	การปรับปรุงโครงสร้างเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ
ยุทธศาสตร์ที่ 6	การมีส่วนร่วม
ยุทธศาสตร์ที่ 7	การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
ยุทธศาสตร์ที่ 8	การพัฒนาบุคลากร
ยุทธศาสตร์ที่ 9	การพิจารณากฎหมายลูกและแนวปฏิบัติ
ยุทธศาสตร์ที่ 10	การสื่อสารเพื่อการปฏิรูปการศึกษา

ในยุทธศาสตร์ที่ 2 การปฏิรูปการเรียนรู้ เป็นยุทธศาสตร์ซึ่งกรมสามัญศึกษาเน้นมาก เพราะจะเป็นสิ่งที่ช่วยในการพัฒนาผู้เรียนให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา โดยกรมสามัญศึกษามีแนวดำเนินการ คือ เร่งพัฒนากระบวนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นการนำหลักการไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ครบวงจร การแสวงหาและเผยแพร่วิธีการที่ได้ผล โดยอาศัยโรงเรียนแกนนำ สหวิทยาเขต ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอน และชมรมครู เป็นหน่วยงานและองค์กรหลักในการดำเนินการ

แนวทางการจัดการศึกษา

สังคมไทยมาถึงจุดเปลี่ยนที่สำคัญซึ่งจะเห็นได้ว่า การเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยมีความหลากหลาย เช่น สังคมข่าวสาร สังคมธุรกิจบริการ สังคมเทคโนโลยี สังคมเกษตรอุตสาหกรรม สังคมนานาชาติ รวมทั้งสังคมที่ทุกคนต้องการจะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมและการตรวจสอบเพื่อความชัดเจนและโปร่งใส เมื่อสภาพสังคมมีความหลากหลาย ดังได้กล่าวมาแล้วจะมีอิทธิพลและส่งผลกระทบต่อกระบวนการจัดการศึกษาอย่างมาก (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2543: 1)

การจัดการศึกษาไทยในปัจจุบัน และอนาคตอยู่ในลักษณะที่กำลังปรับตัวเองให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ซึ่งกรมวิชาการได้ดำเนินโครงการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และประเภทอาชีวศึกษา เพื่อทบทวนเป้าหมายของการจัดการศึกษา และเพื่อระดมสมองในการค้นหายุทธวิธีในการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งได้ข้อสรุปดังนี้ (กรมวิชาการ, 2535: 7-15)

เป้าหมายของการจัดการศึกษา

เป้าหมายของการจัดการศึกษาไทยนั้น ควรมุ่งที่การพัฒนาผู้เรียนเป็นหลัก โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สติปัญญา และสังคม ดังนี้

1. ด้านความรู้ความสามารถ และสติปัญญา

มุ่งให้ผู้เรียนเป็นคนเก่งที่มีความรู้ และทักษะพื้นฐานอย่างเพียงพอและทันสมัย มีนิสัยในการใฝ่หาความรู้ สามารถใช้ความรู้เป็นข้อมูลประกอบการคิด และตัดสินใจ กล่าวคือ

1.1 มีความรู้และทักษะพื้นฐานอย่างพอเพียงทั้งในแง่บวกและลบ เกี่ยวกับทักษะพื้นฐานในการอ่าน เขียน คิดคำนวณ ทักษะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทักษะทางอาชีพ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ด้านสติปัญญาและการลงมือปฏิบัติ รู้วิธีการทำงาน รู้คุณค่าของภูมิปัญญาชาวบ้าน มีความสามารถรับการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะใช้ และสร้างเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ และการพัฒนาตนเองทั้งความคิดและวิชาการ

1.2 มีความรู้ที่ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งต้องเป็นคนมีนิสัยใฝ่เรียนใฝ่รู้ ช่างสังเกต กระตือรือร้นในการติดตามข่าวสารข้อมูล รู้จักศึกษาด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ ยอมรับในความหลากหลาย มีนิสัยรักการอ่าน ตลอดจนรู้ช่องทางในการประกอบอาชีพ และพัฒนาอาชีพใหม่ๆ

1.3 คิดเป็น กล่าวคือ รู้จักหาข้อมูล กรองข่าวสาร ใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ รู้จักยืดหยุ่น ปรับเทคนิควิธีการที่จะนำไปสู่เป้าหมาย และเลือกรับวัฒนธรรมจากโลกภายนอกอย่างมีจิตสำนึกเชิงเศรษฐกิจ

2. ด้านพัฒนาการทางอารมณ์และจิตใจ

มุ่งให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีจุดเน้น 3 ประการ คือ ความเป็นพลเมืองดี มีพัฒนาการทางอารมณ์และมีคุณธรรม จริยธรรม

2.1 ความเป็นพลเมืองดี ได้แก่ เป็นคนที่มีความรับผิดชอบ (ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม) ซึ่งเน้นความรับผิดชอบต่อสังคมมากกว่าส่วนตน มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม มีระเบียบวินัย มีความประพฤติตามกรอบที่ดีงาม เคารพสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น มีเจตคติที่ดีต่อสังคมและประเทศชาติ มีเป้าหมายชีวิตที่สร้างสรรค์ต่อสังคม มีทักษะคิดอ่านในงานอาชีพ และพัฒนาอาชีพตามความถนัดและความสนใจของตนเอง เห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

2.2 พัฒนาการทางอารมณ์ โดยสามารถควบคุมอารมณ์ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

2.3 มีคุณธรรม จริยธรรม คุณธรรมที่พึงประสงค์ ได้แก่ ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อุตุน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ประนีประนอม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ไม่ยึดมั่นในตนเองมากเกินไป มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีกิจนิสัยที่ดีในการทำงาน รักงาน เลือกลงาน และมีคุณธรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่เหมาะสมต่อตนเอง และรู้จักพัฒนาตนเองในการแก้ปัญหา

3. ด้านพัฒนาการทางร่างกาย

มุ่งให้ผู้เรียนมีสุขภาพดี และมีสมรรถภาพทางร่างกายที่บรรลุมาตรฐานเด็กไทยในด้านต่าง ๆ คือ

3.1 สุขภาพอนามัยแข็งแรง โดยมีโครงสร้างเจริญเติบโตสมวัย

3.2 สุขนิสัยที่ดีในการดำเนินชีวิตและการบริโภค มีความรู้เรื่องอาหารโภชนาการ รู้จักเลือกบริโภคอาหาร โดยคำนึงถึงคุณค่าทางอาหารมากกว่าความนิยม

3.3 สมรรถภาพทางกลไกและร่างกายให้เหมาะสมกับงานและอาชีพ

4. พัฒนาการทางสังคม

มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักการเรียนรู้ชีวิตในสังคม การติดต่อสื่อสาร ความเป็นประชาธิปไตย และมีงานอาชีพที่เหมาะสมกับท้องถิ่น

4.1 การเรียนรู้ชีวิตสังคมแบบต่าง ๆ เช่น สังคมอุตสาหกรรม สังคมแบบโดดเดี่ยว สังคมเมือง สังคมเทคโนโลยี ฯลฯ เพื่อการปรับตัวเข้ากับสังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง รู้จักปรับตัวให้สมวัย รู้จักการแสดงออกในสังคมที่หลากหลาย มีความสุข และมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งรอบด้านโดยคำนึงถึงความจำเป็นเสมอ สุนัขสนาน ปลอดภัย มั่นใจในตนเอง เป็นตัวของตัวเอง มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ รู้รักษาเอกลักษณ์วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมที่ดีในสังคมไทย ตลอดจนการประยุกต์ความรู้เข้ากับวัฒนธรรมท้องถิ่น

4.2 การติดต่อสื่อสาร มีทักษะพื้นฐานทางภาษาไทย คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันอย่างมีคุณภาพ สามารถใช้ภาษาติดต่อสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่วโดยเฉพาะการเขียนต้องเขียนอย่างมีเหตุผลได้ใจความสมบูรณ์ และเห็นภาพรวม รู้จักเสนอผลงานทั้งการพูดและการเขียนอีกทั้งรู้จักควบคุมอารมณ์ในการโต้ตอบ มีความสามารถในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และเข้าใจพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

4.3 มีความเป็นประชาธิปไตย รู้สิทธิ และหน้าที่ที่จะพัฒนาและสร้างสรรค์สังคมให้สงบสุข มีความรักถิ่นฐาน รักเพื่อนร่วมงาน ทำงานร่วมกันเป็นคณะ มีความสามัคคีในหมู่คณะ รู้จักแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี ทำงานเป็น (รู้หลักการทำงาน เห็นปัญหา-อุปสรรค-ผลกระทบ และการจัดการที่จะนำไปสู่เป้าหมาย) รู้จักการปรองดอง และส่งเสริมบทบาทของประเทศในประชาคมโลก

4.4 สามารถทำงานและประกอบอาชีพได้ สามารถสร้างงานให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและท้องถิ่น และรู้จักพัฒนาอาชีพตามความถนัดและความสนใจ

ยุทธวิธีในการจัดการศึกษา

เพื่อให้เป้าหมายของการจัดการศึกษาข้างต้นบรรลุผลอย่างสมบูรณ์ ยุทธวิธีในการจัดการศึกษามีประเด็นหลัก ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

1. การบริหารการศึกษา การบริหารจะมีการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ภูมิภาคมากขึ้น

1.1 เปิดโอกาสให้ประชาชนมาร่วมกำหนดนโยบายการบริหารการศึกษาให้สอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการของท้องถิ่น โดยกำหนดให้การวางแผนการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตรกระจายความรับผิดชอบไปสู่จังหวัดและสถานศึกษามากขึ้น ซึ่งต้องกำหนดพื้นที่และกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน

1.2 มีการระดมทรัพยากร และบุคลากรจากชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาให้มากขึ้นทั้งภาครัฐและเอกชน สำหรับภาครัฐให้ระดมความช่วยเหลือจากทุกหน่วยงานของภาครัฐโดยการเพิ่มงบประมาณจัดสรรให้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอาจเป็นการโอนเงินงบประมาณทางทหารมาใช้ในการศึกษา เป็นต้น สถาบันการศึกษาสามารถใช้อำนาจประโยชน์ให้แก่กันและกันกับชุมชน ทั้งด้านทรัพยากร แรงงาน ทุนทรัพย์ และความคิดเห็น เป็นต้น เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างประหยัด และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ส่วนภาคเอกชนควรได้รับการส่งเสริมให้ร่วมมือกับภาครัฐมากขึ้น ในการกำหนดนโยบายแผนการผลิตและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมทั้งปริมาณและคุณภาพในการประกอบอาชีพ ให้ผู้แทนจากองค์กรเอกชนมีหน้าที่หลักในการประสานการผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนสร้างแนวทางประสานความร่วมมือการผลิตกำลังคน และเสนอแนะรูปแบบการจัดการศึกษาวิชาชีพในรูปแบบความร่วมมือกับภาคเอกชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.3 พัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ ในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ควรมีการปรับปรุงการจัดสวัสดิการและยกย่องให้บุคคลมีขวัญ กำลังใจ และระบบการเสริมแรงที่มีประสิทธิภาพ

1.4 ระบบนิเทศ ติดตาม กำกับ และดูแลจะต้องประสานรับซึ่งกันและกันทั้งการนิเทศภายในและภายนอกต่อเนื่องกันตั้งแต่ระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานของบุคลากรเพิ่มมากขึ้น

1.5 ทบทวนกิจกรรมการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อพิจารณามาตรการทางกฎหมาย วิธีดำเนินงาน กฎเกณฑ์ ระเบียบต่าง ๆ เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น

1.6 จัดให้มีหน่วยงานวิจัยระดับชาติเพื่อทำงานวิจัย ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลใหม่ ๆ ที่จะให้การจัดการศึกษาทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

1.7 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องปฏิบัติงานตามแผนและกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด และมีการจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของชุมชนซึ่งมีความต้องการที่แตกต่างกัน

2. ผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตั้งแต่การกำหนดนโยบายวางแผนการจัดการศึกษาตั้งแต่หลักสูตรไปถึงกิจกรรมการเรียนการสอน จากกลุ่มบุคคลต่อไปนี้

2.1 ผู้ปกครอง ต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับความพร้อมที่จะมีบุตร เทคนิคการอบรมเลี้ยงดูบุตรและควรได้รับการปลูกฝังเจตคติที่ดีในเรื่องการศึกษา ให้เห็นประโยชน์ของการเรียนรู้ ซึ่งควรเป็นหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่จะต้องให้ความรู้ในสิ่งเหล่านี้ ในขณะที่เดียวกันผู้ปกครองก็จะให้ความร่วมมือในการพัฒนาการเรียนการสอนแก่สถานศึกษาเพื่อการส่งเสริมความรู้ หรือแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาชีพแก่โรงเรียน

2.2 ภาคเอกชนหรือสถานประกอบการ ให้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนการจัดทำหลักสูตร

2.3 ท้องถิ่น บุคลากรในท้องถิ่นควรเข้ามามีส่วนร่วมอย่างมากในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการจัดทำรายวิชาเลือก เพื่อให้เหมาะสมสอดคล้องกับภูมิปัญญา และทรัพยากรของท้องถิ่น ทั้งนี้รวมถึงสถาบันทางศาสนาที่จะช่วยในการอบรมบ่มนิสัยให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมสอดคล้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์

3. หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

3.1 การจัดทำหลักสูตร

หลักสูตรระดับประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย และ อาชีวศึกษามุ่งเน้นให้มีการจัดทำหลักสูตรให้ยืดหยุ่นได้มากที่สุด โดยให้ส่วนกลางจัดทำหลักสูตร รายวิชาพื้นฐานการเรียนรู้และให้ท้องถิ่นหรือผู้ใช้หลักสูตรจัดทำรายวิชาเลือกเพื่อให้เหมาะสม หลักสูตรในอนาคตจะมีการปรับปรุงบ่อยครั้งขึ้นโดยเฉพาะหลักสูตรอาชีวศึกษา เพื่อให้สอดคล้อง กับความต้องการของท้องถิ่นและตลาดแรงงาน

ส่วนหลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษานั้นไม่มีความจำเป็นต้องมี เพียงแต่เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นการฝึกประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้ มีการพัฒนาการ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจและสังคมตามความต้องการของผู้เรียน

3.2 โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรจะกว้าง ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

- วิชาแกน บังคับให้ทุกคนเรียนเหมือนกัน เน้นการอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น และความเป็นพลเมืองดี ได้แก่ วิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา และภาษา

- วิชาเลือก เป็นการจัดเพื่อสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยคำนึงถึงความสอดคล้อง และเหมาะสมกับท้องถิ่น

3.3 ผู้จัดทำหลักสูตร

- วิชาแกน ให้ส่วนกลาง (รัฐหรือกรมวิชาการ) เป็นผู้จัดทำ โดยอาศัยความช่วยเหลือทางวิชาการ และงบประมาณในการเพิ่มพูนศักยภาพในการพัฒนา หลักสูตรซึ่งอาจพัฒนาไปจนถึงหลักสูตรที่ครูสร้างเองให้เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของนักเรียน

- วิชาเลือก ให้ท้องถิ่นค่อย ๆ เริ่มจัดทำโดยเอกชนและชุมชน มีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรเฉพาะ

- ให้เชิญผู้เชี่ยวชาญจากหลายฝ่าย ทั้งผู้รู้ในและนอกกระทรวง ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะสงฆ์ สื่อมวลชน รวมทั้งผู้มีประสบการณ์ในท้องถิ่นและครูผู้สอนมาร่วมกัน พัฒนาหลักสูตร

3.4 กระบวนการสร้างหลักสูตร

ให้เชิญผู้เชี่ยวชาญมาจากหลาย ๆ ฝ่ายมาร่วมกันพัฒนาหลักสูตร และคู่มือ

3.5 ระยะเวลาเรียน

ให้จัดการศึกษาแบบยืดหยุ่นได้ โดยจัดให้เข้าเรียนต่อได้ทันทีเมื่อผู้เรียนต้องการหรือมีความจำเป็นหรือพร้อม ไม่ควรจัดการศึกษาให้แก่เด็กแบบเร่งเรียนซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกว่าได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคม

3.6 ตำราเรียน

ตำราเรียนจะหลากหลายมากขึ้น ไม่มีการกำหนดแบบเรียนตายตัว และจะมีการเน้นการผลิตสื่อประเภทเทคโนโลยีที่หลากหลายยิ่งขึ้น

การผลิตตำราเรียน ให้ท้องถิ่นและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการจัดทำตำราเรียนให้สอดคล้องกับท้องถิ่นต้องการ โดยผู้เขียนควรผ่านเกณฑ์พิจารณาจากคณะกรรมการสรรหา

นอกจากนี้กรมวิชาการต้องมีหน้าที่ติดตาม และควบคุมการผลิตของเอกชน ท้องถิ่น และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อให้ได้มาตรฐานกลางตามที่หลักสูตรกำหนด

3.7 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3.7.1 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนากระบวนการต่าง ๆ ให้เกิดความรู้ ความคิด และการตัดสินใจอย่างมีระบบมากกว่าการให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหารายละเอียด (กระบวนการต่าง ๆ ได้แก่ กระบวนการคิด การใฝ่หาความรู้ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กระบวนการกลุ่ม และการจัดการ เป็นต้น) โดยอาจจัดสภาพการเรียนการสอนให้เป็นบ้าน

3.7.2 วิธีเรียนของนักเรียนเปลี่ยนแนวทางไปจากเดิม อย่างสิ้นเชิง ผู้เรียนไม่เพียงแต่จะหาความรู้จากคำบอกเล่าของครูหรือตำราเพียงอย่างเดียว หากแต่สามารถเรียนรู้โดยวิธีการอื่น ๆ ได้อย่างกว้างขวาง ทุกเวลา ทุกสถานการณ์ ทุกเพศและทุกวัย จากเครือข่ายการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น สื่อมวลชนทุกแขนง เครื่องคอมพิวเตอร์ ทรัพยากรท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นและหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

3.7.3 ให้จัดกิจกรรมทั้งในและนอกหลักสูตร โดยการเรียนรู้ในห้องเรียนต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนทำกิจกรรมให้เสร็จสิ้นภายในห้องเรียน ขณะเดียวกันก็ให้แบ่งเวลาที่เหลือทำกิจกรรมนอกหลักสูตรเพื่อประสบการณ์ทางสังคม และพละนันทนาการตามที่คุณผู้เรียนสนใจ

4. ผู้เรียน

จำนวนนักเรียนมัธยมศึกษามีแนวโน้มจะเพิ่มเป้าหมายมากขึ้นทั้งในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน โดยพยายามจัดให้โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ไม่บังคับ เน้นการศึกษาตลอดชีวิต และการเรียนรู้จากประสบการณ์กลุ่ม เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ครูผู้สอน

5.1 บทบาทของครูผู้สอน เพื่อให้เป็นผู้สอนที่สอดคล้องกับเป้าหมาย ครูผู้สอนจะต้องมีบทบาทดังนี้

5.1.1 บทบาทของครูต่อผู้เรียน ครูจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี สอนดี ประพฤติดีและสุขภาพดี

- มีความรู้พื้นฐาน และความรู้ในสาขาที่สอนเป็นอย่างดี
- ชี้แนะแหล่งข้อมูล/ แหล่งวิชาการ อำนวยความสะดวก

โดยเน้นความสามารถที่แตกต่างกันระหว่างบุคคล

-สื่อสารกับผู้เรียนได้ดี กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และการคิดโดยการหาสื่ออุปกรณ์ใหม่ ๆ

-เสนอเทคนิคใหม่ ๆ จัดกิจกรรมให้เด็ก ได้รับประสบการณ์ทางสังคมอย่างทั่วถึง

- ร่วมเรียนรู้กับผู้เรียน โดยเน้นภาคปฏิบัติมากขึ้น

5.1.2 บทบาทของครูต่อสังคม

-มีมนุษยสัมพันธ์ดี รับผิดชอบต่อภาระงานหน้าที่ อารมณ์มั่นคงแจ่มใส สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้เรียน และคนในสังคมได้เป็นอย่างดี

-มีความซื่อสัตย์ ขยัน อดทน เสียสละ ยุติธรรม มีเหตุมีผล มีเมตตาธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและคนในสังคม

-รอบรู้ข่าวคราวสังคมในชุมชน ต่างชุมชน และต่างประเทศ สามารถติดต่อสื่อสารกับชุมชนได้

- ประสานสัมพันธ์กับแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นได้

5.1.3 บทบาทของครูต่อตนเอง

- มีสุขภาพดี ทั้งสุขภาพกายและจิต งดสิ่งเสพติด

-ปลอดหนี้สิน

- มีสถานภาพในสังคมเป็นที่น่ายกย่องนับถือ

-มีความรู้ คู่คุณธรรม ไม่อยู่นิ่ง รู้วิชาการที่ทันสมัย
รู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ และหมั่นพัฒนาศักยภาพของตนอยู่เสมอ

5.2 กระบวนการพัฒนาครู ครูมีความสำคัญกว่าตำราเรียน จึงควรเสริม
ประสิทธิภาพของครูให้มีประสิทธิภาพสูง โดยประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบดังนี้

5.2.1 จัดอบรมครูประจำการ ที่ขาดความรู้อย่างจริงจัง
(Retraining) โดยให้ความรู้ 3 ด้าน คือ หลักสูตร เนื้อหาวิชา และเทคนิควิธีสอนใหม่ ๆ เพื่อให้
ครูมีความรู้และสามารถจัดกิจกรรมที่มีเทคนิคใหม่แก่นักเรียน เป็นการเน้นการอบรมพฤติกรรม
และแนวคิดมากกว่าการให้ความรู้ นอกจากนี้ยังอาจส่งเสริมให้มีการพัฒนาความเชี่ยวชาญ
เฉพาะด้านแก่ครูและผู้บริหารโรงเรียนอีกด้วย วุฒิบัตรจากการฝึกอบรม ควรมีผลต่อครูด้วย เช่น
การเพิ่มเงินเดือน

5.2.2 ส่งเสริมให้ครูมีกำลังใจในการประดิษฐ์ คิดค้นเพื่อ
พัฒนาเทคโนโลยี

5.2.3 แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของครู จัดสวัสดิการที่ดีและ
เหมาะสม

5.2.4 ยกระดับคุณภาพของสุขภาพทางจิตใจ ความคิด และ
สติปัญญาให้ดีและรักษาสมรรถภาพของร่างกายให้แข็งแรงตลอดเวลา รู้จักพัฒนาตนเองทั้งด้าน
ข่าวสาร ข้อมูลและสุขภาพ

5.2.5 ผู้ที่จะเป็นครู ควรผ่านเกณฑ์การคัดเลือกผู้ที่มีความ
สามารถสูง มีความตั้งใจและรักวิชาชีพครูเป็นพื้นฐานที่สำคัญ

5.2.6 การบรรจุครูใหม่ ควรบรรจุตามภูมิลำเนาเดิม

6. ปัจจัยอื่น ๆ ที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา

6.1 ควรพัฒนาให้ความต้องการขั้นพื้นฐานของคนให้สมบูรณ์ เพื่อคนทุก
คนจะได้ทำงานอย่างทุ่มเทมากขึ้น โดยเฉพาะการพัฒนาครอบครัว และส่งเสริมให้ครอบครัว
ชุมชน และโรงเรียนร่วมมือกันจัดกิจกรรมการปลูกฝังขนบธรรมเนียม ประเพณีไทย โดยมี
กรรมการจากภาครัฐและเอกชนในทุกระดับ

6.2 ควรปรับมาตรฐานของโรงเรียนทุกระดับ ทุกประเภทให้มีคุณภาพ
อยู่ในเกณฑ์ที่ใกล้เคียงกันมากที่สุด เพื่อรองรับระบบการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นมาก ๆ

6.3 บทบาทของโรงเรียนสำคัญมาก ในด้านการจัดสิ่งแวดล้อมใน
การเรียน ซึ่งควรมีจุดเน้นในการดำเนินการเพื่อเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนดังนี้

-รณรงค์อย่างจริงจังเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมในสังคมให้สอดคล้อง

คล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรหรือสิ่งที่เรียนในโรงเรียน

-จัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร เช่น ฝึกความสามารถในการแสดงออก ความคิด-พูด-รับผิดชอบ และเทคนิคการกระตุ้นให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นต้น จัดสภาพโรงเรียนให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรักและอยากมาโรงเรียน ขณะเดียวกันโรงเรียนต้องมีจุดเน้นด้านระเบียบวินัย เพื่อเตรียมแผนการเคลื่อนย้ายกำลังคนจากภาคเกษตรกรรมสู่ภาคอุตสาหกรรม ซึ่งต้องมีการพึ่งพากระบวนการผลิตทุกขั้นตอน

-ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรครู ให้กำลังใจครูให้ทำงานอย่างมีความสุข เช่น การอบรมครูประจำการ การคัดเลือกครู การปรับปรุงระบบนิเทศการสอน การจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมและสวัสดิการต่าง ๆ เป็นต้น

-ให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ที่สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมในโรงเรียน อาจเริ่มตั้งแต่เรื่องครอบครัวศึกษา การเลี้ยงดูเด็กในวัยต่าง ๆ และการให้เด็กเห็นคุณค่าของการจัดการศึกษาระยะยาวเพื่อสร้างนิสัยมากกว่าการเรียนรู้ด้านเนื้อหา เป็นต้น

-เป็นแหล่งเครือข่ายความรู้ ให้กับคนในท้องถิ่นทางด้านวิชาการ ขณะเดียวกันโรงเรียนต้องรับภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาเพื่อประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องและก่อให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีขั้นพื้นฐานอย่างค่อยเป็นค่อยไป ทำนองเดียวกับความคิดที่จะให้โรงเรียนทุกแห่งเป็นโรงเรียนชุมชน โดยโรงเรียนต้องมีความสัมพันธ์กับชุมชนอย่างใกล้ชิดตั้งแต่การกำหนดเป้าหมาย วางแผนการดำเนินงาน การลงมือปฏิบัติตามแผน และการปรับปรุงการดำเนินงานทุกขั้นตอน ตลอดจนการติดตามผลเด็กที่เรียนจบออกไปแล้วเพื่อการพัฒนาในปีต่อ ๆ ไป

-ผู้บริหารโรงเรียนเป็นจักรกลสำคัญ ที่จะให้การดำเนินงานของโรงเรียนบรรลุเป้าหมาย ซึ่งการพิจารณาความดีความชอบของผู้บริหารควรยึดเกณฑ์ คุณภาพของผู้เรียน เป็นหลักในการพิจารณามากกว่าเกณฑ์ในแง่ปริมาณผู้เรียน

6.4 ควรส่งเสริมให้มีโรงเรียนประจำที่มีคุณภาพในทุกท้องถิ่น เพื่อให้การอบรมบ่มนิสัยปลูกฝังคุณธรรม และค่านิยมที่ดีงามแก่ผู้เรียน ทั้งยังเป็นการหลีกเลี่ยงการจลาจลบนท้องถนนอีกด้วย

6.5 กระตุ้นให้สื่อมวลชนมีบทบาทในการเสนอสิ่งที่เป็นประโยชน์ และสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้วยการผลิตรายการ หรือสารคดีแปลก ๆ แทรก

6.6 เน้นการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้แก่ครูในโรงเรียนเกี่ยวกับเรื่องสำคัญต่าง ๆ ในการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร แผนการเรียนการสอน ฯลฯ เป็นต้น

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ (2543: 53) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญจะต้องมีการออกแบบและวางแผนอย่างรัดกุม เพื่อให้มั่นใจได้ว่าผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพสูงสุด ดังนั้นพื้นฐานสำคัญของการจัดการเรียนรู้ ก็คือการที่ครูรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล ทั้งนี้ต้องรู้ให้มากพอที่จะดูแลและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนได้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2543: 20) ได้เสนอว่า การจัดการเรียนรู้ ผู้จัดต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ สิทธิหน้าที่ของผู้เรียน มีการวางแผนการออกแบบของกิจกรรมและวัดประสพการณ์การเรียนรู้อย่างมีความหมายเป็นระบบ และสำคัญที่สุดที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากแนวคิดของนักการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สรุปได้ว่าในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนการสอนต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนในเรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของตนเองและได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่

หลักการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

กรมสามัญศึกษา (2542: 3) ได้กล่าวถึงหลักการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน

ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ ครูมีบทบาทเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้และให้บริการด้านความรู้แก่ผู้เรียน ผู้เรียนจะรับผิดชอบตั้งแต่การเลือกและวางแผนสิ่งที่ตนจะเรียน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือก และจะเริ่มต้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยการศึกษาค้นคว้า รับผิดชอบ การเรียนตลอดจนประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. เนื้อหาวิชามีความสำคัญและมีความหมายต่อการเรียนรู้

ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ปัจจัยสำคัญที่จะต้องนำมาพิจารณาประกอบด้วยเนื้อหาวิชา ประสพการณ์เดิม และความต้องการของผู้เรียน การเรียนรู้ที่สำคัญและมีความหมายจึงขึ้นอยู่กับ "สิ่งที่สอน (เนื้อหา) และวิธีที่ใช้สอน (เทคนิคการสอน)"

3. การเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จหากผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้

ผู้เรียนจะได้รับความสนุกสนานจากการเรียน หากได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ได้ทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ ได้ค้นพบข้อคำถามและคำตอบใหม่ ๆ สิ่งใหม่ ๆ ประเด็นที่ท้าทายและความสามารถในเรื่องใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น รวมทั้งการบรรลุผลสำเร็จของงานที่พวกเขาเริ่มด้วยตนเอง

4. สัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้เรียน

การปฏิสัมพันธ์ที่ดีในกลุ่มจะช่วยส่งเสริมความเจริญงอกงาม การพัฒนาความเป็นผู้ใหญ่ การปรับปรุงการทำงาน และการจัดการกับชีวิตของแต่ละบุคคล สัมพันธภาพที่เท่าเทียมกันระหว่างสมาชิกในกลุ่มจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันของผู้เรียน

5. ผู้เรียนได้เห็นความสามารถของตนในหลายๆ ด้าน

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งให้ผู้เรียนมองเห็นความสามารถของตนในแง่มุมที่แตกต่างออกไป ผู้เรียนจะมีความมั่นใจในตนเองและควบคุมตนเองได้มากขึ้น สามารถเป็นในสิ่งที่อยากเป็น มีวุฒิภาวะสูงมากขึ้น ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมและมีส่วนร่วมับเหตุการณ์ต่าง ๆ มากขึ้น

6. ผู้เรียนได้พัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้หลาย ๆ ด้านพร้อมกันไป

การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาผู้เรียนหลาย ๆ ด้าน คุณลักษณะด้านความรู้ ความคิด ด้านการปฏิบัติ และด้านอารมณ์ความรู้สึกจะได้รับการพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน

7. ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกและเป็นผู้ให้บริการความรู้

ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูจะต้องมีความสามารถที่จะค้นพบความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน เป็นแหล่งความรู้ที่ทรงคุณค่าของผู้เรียนและสามารถค้นคว้าจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่เหมาะสมกับผู้เรียน สิ่งสำคัญที่สุด คือ ครูจะต้องเต็มใจที่จะช่วยเหลือผู้เรียน เป็นกัลยาณมิตรของผู้เรียน

กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543: 20) ได้ให้ความหมายของกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ว่า กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญ หมายถึง การกำหนดจุดหมาย สาระ กิจกรรม แหล่งการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล ที่มุ่งพัฒนา "คน" และ "ชีวิต" ให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้เต็มความสามารถสอดคล้องกับ ความถนัดความสนใจและความต้องการของผู้เรียน

กิจกรรมการเรียนรู้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สัมผัส และสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นเพื่อนมนุษย์ ธรรมชาติ และเทคโนโลยี ผู้เรียนได้ค้นคว้า ทดลองฝึกปฏิบัติ แลกเปลี่ยนเรียนรู้จนค้นพบสาระสำคัญของบทเรียน ได้ฝึกวิธีคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์จินตนาการ และสามารถแสดงออกได้ชัดเจนมีเหตุผล

ครูมีบทบาทปลูกฝังและเสริมแรงศิษย์ในทุกกิจกรรมให้ค้นพบคำตอบ และแก้ปัญหาด้วยตนเองรวมทั้งการทำงานเป็นกลุ่ม จัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม ความมีวินัยรับผิดชอบในการทำงาน ผู้เรียนมีโอกาสฝึกการประเมินและการปรับปรุงตนเองยอมรับผู้อื่น สร้างจิตสำนึกใน ความเป็นพลเมืองและเป็นพลโลก

การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลา เกิดขึ้นได้ในหลายระดับ ทั้งในตัวผู้เรียน ในห้องเรียน และนอกเหนือไปจากห้องเรียนที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

ระดับผู้เรียน

เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมาย กิจกรรม และวิธีการเรียนรู้ ได้คิดเองปฏิบัติเองเรียนรู้ด้วยตนเองรวมทั้งร่วมประเมินผลการพัฒนาการเรียนรู้ตามศักยภาพ ความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของแต่ละคน

ระดับห้องเรียน

เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ ผู้เรียนได้คิดเอง ทำเอง ปฏิบัติเอง และสร้างความรู้ด้วยตนเองในเรื่องที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีส่วนในการกำหนดจุดมุ่งหมาย กิจกรรมและวิธีการเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนาการเรียนรู้

ครู เป็นผู้วางแผนขั้นต้นทั้งเนื้อหาและวิธีการแก่ผู้เรียน จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และช่วยชี้แนะแนวทางการแสวงหาความรู้ที่ถูกต้องให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล การจัดการกระบวนการเรียนรู้ระดับห้องเรียนนี้ ผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ นอกจากครูและ

ผู้เรียนแล้วผู้ที่มีบทบาทสนับสนุนอย่างสำคัญคือผู้บริหารโรงเรียน บุคลากรสนับสนุนการสอน ตลอดจนการจัดสื่อการเรียนการสอน การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัวผู้เรียน

ระดับนอกเหนือห้องเรียน

เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม ในการวางแผนการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงศักยภาพและความต้องการของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตในครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่นรวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนทุกขั้นตอน

ระดับนอกเหนือห้องเรียน นอกจากผู้มีส่วนร่วมใน 2 ระดับที่กล่าวแล้ว ยังรวมถึงฝ่ายนโยบายผู้บริหาร พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และฝ่ายสนับสนุนอื่น ๆ

กล่าวโดยสรุปการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่

1. มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน
2. ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ
3. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
4. ผู้เรียนสามารถนำวิธีการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้
5. ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน

หลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

กรมสามัญศึกษา (2542: 4) ได้ให้หลักในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ว่า เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างได้ผล การจัดการเรียนรู้ควรมียึดหลักดังต่อไปนี้

1. การเรียนเป็นกระบวนการที่ควรเป็นไปอย่างมีชีวิตชีวา ดังนั้นผู้เรียนจึงควรมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน
2. การเรียนรู้เกิดขึ้นได้จากแหล่งต่าง ๆ กัน มิใช่จากแหล่งใดแหล่งหนึ่งเพียงแหล่งเดียว ประสบการณ์ความรู้สึกรู้จักคิดของแต่ละบุคคลถือเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญ
3. การเรียนรู้ที่ดี จะต้องเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากความเข้าใจด้วยตนเอง จึงจะช่วยให้ผู้เรียนจดจำและสามารถใช้การเรียนรู้ให้เป็นประโยชน์ได้ การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบด้วยตนเอง มีส่วนช่วยให้เกิดความเข้าใจลึกซึ้งและจดจำได้
4. การเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้มีความสำคัญ หากผู้เรียนมีความเข้าใจ และมีทักษะในเรื่องกระบวนการเรียนรู้แล้ว จะสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และคำตอบต่าง ๆ ที่ตนต้องการ

5. การเรียนรู้ที่มีความหมายแก่ผู้เรียน คือ การเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง

กรมสามัญศึกษา (2542: 8-12) ได้ให้แนวการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ดังนี้

1. การเตรียมการ
 - 1.1 การกำหนดนโยบาย
 - 1.2 การกำหนดความต้องการจำเป็น
 - 1.3 การจัดทำแผนงาน/ โครงการ
 - 1.4 การจัดทำกรประชุมสัมพันธ
2. การดำเนินการ
 - 2.1 การพัฒนาบุคลากร
 - 2.2 การบริหารและบริหารหลักสูตร
 - 2.3 การจัดระบบสนับสนุน
 - 2.4 การจัดระบบนิเทศภายใน
3. การประเมินผล
 - 3.1 การประเมินผลการดำเนินการของโรงเรียน
 - 3.2 การประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน
 - 3.3 การประเมินผลผู้เรียน
 - 3.4 การประเมินผลส่วนที่เกี่ยวข้องและจำเป็น

ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิด การดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของกรมสามัญศึกษา (2542: 8-12) เป็นแนวทางในการวิจัยครั้งนี้ จึงขอเสนอรายละเอียดดังต่อไปนี้

การดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. การเตรียมการ
 - 1.1 กำหนดนโยบายของโรงเรียน

ในการกำหนดนโยบายของโรงเรียน กรมสามัญศึกษาได้ให้แนวดำเนินการของผู้บริหารโรงเรียน โดยกำหนดให้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นนโยบายและเป้าหมายสำคัญที่โรงเรียนจะต้องดำเนินการให้ประสบความสำเร็จ บุคลากรทุกคนจะต้อง

รับทราบยึดถือเป็นแนวปฏิบัติและสนับสนุนการปฏิบัติให้บังเกิดผลอย่างจริงจัง (กรมสามัญศึกษา, 2542: 8)

ความหมายและความสำคัญของนโยบาย

Haimann และ Scott (1974: 65) กล่าวว่า นโยบายคือขอบเขตของเหตุและผลที่ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจ

Kast และ Rosenzweig (1985: 499) กล่าวว่า นโยบายเป็นแผนของการปฏิบัติการทั่วไปที่ชี้แนะสมาชิกขององค์การให้ดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติงานขององค์การ

คุ้ย บัญประเสริฐ (2528: 4) กล่าวว่า นโยบาย คือ ข้อความหรือสิ่งที่ได้กำหนดไว้ เพื่อเป็นแนวทางหรือกรอบกำกับการดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายนั้น ๆ

วิจิตร ศรีสอาน (2532: 25) ได้เปรียบนโยบายว่า เสมือนดังเข็มทิศหรือหางเสือที่จะค้ำค้ำยให้เรือเดินไปสู่จุดหมายปลายทางที่ตั้งความปรารถนาไว้ นอกจากนี้นโยบายยังเป็นเครื่องมือในการประสานงาน ควบคุมการดำเนินงาน ช่วยกำหนดขอบเขตของการดำเนินงาน รวมทั้งช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายและความสำคัญของนโยบาย ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ไว้สรุปได้ว่า นโยบาย คือ สิ่งที่ได้กำหนดไว้เพื่อเป็นแนวทางให้สมาชิกในองค์การดำเนินการไปสู่จุดหมายที่ต้องการขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบของนโยบาย

อมร รักษาสัตย์ (2520: 1-2) กล่าวว่า นโยบายน่าจะมีองค์ประกอบอย่างน้อย 2 ประเด็น คือ

1. การกำหนดเป้าหมายของสิ่งต้องการจะทำ
2. การกำหนดแนวทางใหม่ ๆ คืออาจรวมถึงหลักเกณฑ์ วิธีการ กลยุทธ์

กลวิธี อันจะเป็นเครื่องชี้แนวปฏิบัติที่จะทำให้บรรลุผลงานตามนโยบายนั้นได้

แต่ถ้าจะให้มั่นใจได้ว่านโยบายนั้นมีทางที่จะนำไปปฏิบัติได้จริง ก็อาจรวมถึงองค์ประกอบอีกข้อหนึ่ง คือ

3. การกำหนดการสนับสนุนต่าง ๆ เพื่อให้สามารถลงมือปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ได้ การกำหนดปัจจัยสนับสนุนนี้อาจจะคิดขึ้นไว้ก่อนการกำหนดเป้าหมายและแนวทางก็ได้ คือพยายามคิดถึงต้นทุนและปัจจัยสิ่งแวดล้อมเสียก่อนจะกำหนดเป้าหมายและแนวทาง อันจะเป็นการรอบคอบยิ่งขึ้น

วงจรรายนโยบาย

ศุภชัย ยาวะประภาส (2538: 33-35) กล่าวถึงวงจรรายนโยบายว่า ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นตอนการกำหนดนโยบาย ซึ่งประกอบด้วย การระบุประเด็นปัญหา การเสนอทางเลือก การวิเคราะห์ทางเลือก การตัดสินใจเลือกทางเลือก และการประกาศใช้นโยบาย
2. ขั้นตอนการนำนโยบายไปปฏิบัติ เริ่มต้นจากการแปลงข้อความนโยบายให้เห็นเป็นรูปธรรมต่อการนำไปปฏิบัติ การเตรียมการ การวางแผน การจัดเตรียมทรัพยากร ซึ่งรวมทั้งทรัพยากร คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ การจัดองค์กร เพื่อรองรับการปฏิบัติตามนโยบาย การดำเนินงานและการกระตุ้นส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้
3. ขั้นตอนการประเมินผลนโยบาย ซึ่งรวมถึงการควบคุม กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินการดำเนินงานตามนโยบาย ซึ่งอาจนำไปสู่การยกเลิกหรือปรับปรุงแนวทางการดำเนินงาน และผลจากการประเมินนี้ จะนำไปเป็นข้อมูลย้อนกลับไปสู่ขั้นตอนของการกำหนดนโยบายด้วย

1.2 กำหนดความต้องการจำเป็นด้านต่าง ๆ

การเตรียมการให้เกิดความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ ควรจะได้มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของโรงเรียนทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นสภาพการจัดการเรียนรู้ ความรู้ความสามารถของครูรวมถึงการสนับสนุนการเรียนรู้ทุกด้าน เพื่อกำหนดความต้องการจำเป็น (needs) ในการพัฒนาว่าโรงเรียนดำเนินการเตรียมการด้านใดบ้าง เพื่อที่จะจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กรมสามัญศึกษา, 2542: 8)

ความหมายของความต้องการจำเป็น

Stufflebeam และคณะ (1985) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง สิ่งที่ต้องจำเป็นต้องได้รับการตอบสนองหรือทำให้เกิดประโยชน์เมื่อได้รับการตอบสนอง โดยให้ความหมายความต้องการจำเป็นตามมุมมอง (view) 4 ประเภท ดังนี้

1. มุมมองด้านความแตกต่าง (Discrepancy View) ความต้องการจำเป็น หมายถึง ความแตกต่างระหว่างการกระทำหรือผลการปฏิบัติงานที่ต้องการ กับการกระทำหรือผลการปฏิบัติงานที่สังเกตได้จากการปฏิบัติจริง

2. มุมมองด้านความเป็นประชาธิปไตย (Democratic View) ความต้องการจำเป็น หมายถึง ความปรารถนาหรือความต้องการของคนส่วนใหญ่ ที่ต้องการให้เกิดขึ้น

3. มุมมองด้านการวิเคราะห์ (Analytic View) ความต้องการจำเป็น หมายถึง ข้อมูลของสภาพปัจจุบันและแนวโน้มที่มีความสำคัญของหน่วยงานหรือองค์กร

4. มุมมองด้านการวินิจฉัย (Diagnostic View) ความต้องการจำเป็น หมายถึง ความต้องการขั้นพื้นฐานซึ่งถ้าหากไม่ได้รับการตอบสนองจะทำให้เกิดปัญหาและความเสียหายต่อหน่วยงาน

ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวานิช (2531) ได้เสนอแนวคิดในการประเมินความต้องการจำเป็นว่า หลักการสำคัญไม่สลับซับซ้อน โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กำหนดสิ่งที่มุ่งหวัง (What should be)
2. วัตถุประสงค์ที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน (What is)
3. หาความแตกต่างระหว่างข้อมูลที่ได้จากสิ่งที่มุ่งหวังกับสภาพที่เป็นอยู่จริง
4. ศึกษาสาเหตุหรือเหตุผลที่ทำให้เกิดความแตกต่าง (ปัญหา)
5. จัดลำดับความสำคัญของปัญหา

ผลที่ได้จากการประเมินความต้องการจำเป็นจะทำให้เราทราบถึงปัญหา และอุปสรรคที่จะต้องแก้ไข สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงโครงการ รวมทั้งแก้ปัญหาให้ลดน้อยลง เพื่อให้การดำเนินการในองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 จัดทำแผนงาน/โครงการ

เมื่อได้ความต้องการจำเป็นและกำหนดทางเลือกในการดำเนินงานที่เหมาะสมแล้ว โรงเรียนควรจัดทำแผนงานโครงการที่จะดำเนินการ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ประสบความสำเร็จ โครงการควรประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับเตรียมความพร้อม เช่น การพัฒนาบุคลากร การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การผลิตสื่อนวัตกรรมและกิจกรรม เพื่อสนับสนุนการดำเนินการ เช่น การนิเทศ ติดตาม (กรมสามัญศึกษา, 2542: 8)

ความหมายของการวางแผน

เจ็อจันท์ จงสถิตอยู่ (2528: 5) กล่าวว่า การวางแผน หมายถึง กระบวนการที่ช่วยตัดสินใจเลือกสิ่งที่จะดำเนินการและวิธีดำเนินการ และวิธีดำเนินการในอนาคต เพื่อให้บรรลุจุดหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ภายใต้เงื่อนไขระยะเวลาและทรัพยากร เป็นกลไกเพื่อตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอย่างไร อะไร ใครทำ ทำเมื่อใดและที่ไหน ที่ผู้ต่อกันจนเป็นระบบและต่อเนื่องกัน ทำให้กระบวนการวางแผนเป็นไปอย่างมีระบบระเบียบ

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2538: 35) กล่าวว่า การวางแผน คือ การเตรียมการหรือคาดการณ์ไว้ล่วงหน้า ทำให้ผู้บริหารมีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานหรือกระทำการบางอย่างในอนาคต

สนานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์ (2539: 8) กล่าวว่า การวางแผน เป็นกระบวนการกำหนดทางเลือกที่จะดำเนินการในอนาคต เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ โดยวิธีการที่ให้ประโยชน์สูงสุด

จากความหมายของการวางแผน ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ไว้ สรุปได้ว่าการวางแผน คือ กระบวนการในการกำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ล่วงหน้า เพื่อให้สามารถดำเนินการได้บรรลุเป้าหมายที่ได้วางไว้

กระบวนการวางแผน

ประมวล เสนาสุทธิ (2526: 6-7) ได้กล่าวถึง กระบวนการวางแผนทางการศึกษาดังนี้

1. การเตรียมการ ได้แก่ การกำหนดวิธีการวางแผน กำหนดโครงสร้างและกลไกการทำงาน รวบรวมข้อมูลที่สำคัญ กำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาการศึกษา เป็นต้น
2. การวางแผน เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด ครอบคลุมถึง
 - การศึกษาวิจัยสถานการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันทางการศึกษา ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ
 - การกำหนดนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาในอนาคต
 - การประมาณการวงเงินค่าใช้จ่าย
 - การกำหนดเป้าหมายและจัดลำดับความสำคัญ
 - ทดสอบแนวทางเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
3. การจัดทำแผน เป็นการเตรียมเอกสารแผนที่ระบุการทำงานเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและเป้าหมาย เพื่อให้หน่วยงานหรือผู้มีอำนาจตัดสินใจพิจารณาให้ความเห็นชอบและมอบหมายให้ฝ่ายปฏิบัตินำไปจัดทำแผนละเอียดต่อไป
4. การจัดทำรายละเอียดของแผน หลังจากที่มีการอนุมัติแผนแล้ว หน่วยงานที่รับผิดชอบจำเป็นต้องจัดทำรายละเอียดเป็นแผนงาน โครงการ ตลอดจนพื้นที่ปฏิบัติการต่อไป
5. การนำแผนไปปฏิบัติ ได้แก่ การจัดทำแผนประจำปีเพื่อประกอบในการของบประมาณ และแผนปฏิบัติการประจำปีหลังจากที่ได้รับอนุมัติงบประมาณแล้ว ซึ่งหมายถึงการบริหารและการจัดการนั่นเอง
6. การติดตามประเมินผลและการปรับปรุงแผน เมื่อมีการนำแผนไปปฏิบัติแล้ว จะต้องมีการติดตาม ประเมินผล เพื่อตรวจสอบผลการปฏิบัติงานและรวบรวมข้อมูลสำหรับปรับปรุงหรือเตรียมการวางแผนในวงจรหรือกระบวนการรอบต่อไป

1.4 ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจ

การประชาสัมพันธ์เป็นขั้นตอนสำคัญขั้นตอนหนึ่ง ที่จะช่วยให้บุคลากรทุกฝ่ายของโรงเรียน รวมทั้งผู้เรียนและผู้ปกครอง ได้มีความรู้ความเข้าใจว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นแนวทางที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด ฝึกทำ รู้จักการแสดงออก และ

การแก้ปัญหา การเรียนรู้จะเน้นกระบวนการควบคู่ไปกับเนื้อหาความรู้ โรงเรียนจะต้องชี้แจง ประชาสัมพันธ์ให้ทุกฝ่ายเข้าใจ สนับสนุนและช่วยเหลือ รวมทั้งร่วมมือในการดำเนินการ เพื่อให้ เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างจริงจัง นอกจากนี้ ควรมีการประชาสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อให้ชุมชน ช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์ หรือเปิดโอกาสให้ใช้สถานที่ สถานประกอบการ เป็นแหล่งศึกษาดูงาน หรือทำกิจกรรมตามความเหมาะสมด้วย (กรมสามัญศึกษา, 2542: 8)

ความหมายของการประชาสัมพันธ์

วิรัช อภีรตันกุล (2540: 21) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์ คือ การเสริมสร้าง ความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดี (Good Relationship) ระหว่างองค์การสถาบันกับกลุ่ม ประชาชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อหวังผลในความร่วมมือและสนับสนุนจากประชาชน

วิจิตร อวระกุล (2541: 17) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์ หมายถึง ความ พยายามของสถาบันที่จะแสวงหาความสัมพันธ์ ความร่วมมือและการสนับสนุนจากประชาชน ตลอดจนจรรยาวัชที่ทัศนคติที่ดีของประชาชนต่อสถาบันให้คงอยู่ต่อไป เพื่อให้ประชาชนยอมรับ สนับสนุน ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามกระบวนการนโยบาย วัตถุประสงค์และความ เคลื่อนไหวของสถาบันหรือหน่วยงานนั้น ๆ

วิมลพรรณ ตั้งจิตเพิ่มความดี (2543: 4) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์ คือ การติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานหรือองค์กรและกลุ่มประชาชนเป้าหมาย เพื่อสร้างความเข้าใจ อันถูกต้องในอันที่จะสร้างความเชื่อถือ ศรัทธา และความร่วมมือตลอดจนความสัมพันธ์ที่ดีซึ่งจะ ช่วยให้การดำเนินงานของหน่วยงานนั้น ๆ บรรลุเป้าหมาย

จากความหมายของการประชาสัมพันธ์ ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ไว้ สรุป ได้ว่า การประชาสัมพันธ์ หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างองค์กรกับกลุ่มประชาชน เป้าหมาย เพื่อให้ประชาชนมีความนิยม เลื่อมใส ศรัทธาและให้ความร่วมมือตลอดจน สนับสนุนองค์กรในที่สุด

หลักการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

การประชาสัมพันธ์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับโรงเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จะดำเนินไปได้ไม่ดีถ้าขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2527: 216) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์โรงเรียน ควรคำนึงถึงหลักการต่อไปนี้

1. การประชาสัมพันธ์โรงเรียน ควรถือเป็นหน้าที่หลักของครูทุกคนในโรงเรียน ร่วมรับผิดชอบ ถึงแม้ว่าโรงเรียนจะมอบหมายให้บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งรับหน้าที่จัดการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนแล้วก็ตาม
2. การประชาสัมพันธ์นั้น ต้องเป็นไปเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หรือผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
3. โรงเรียนต้องรู้จักเลือกสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสม เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ เป็นต้น
4. การประชาสัมพันธ์โรงเรียน เป็นงานที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง ตลอดปี การศึกษาและทุก ๆ ปี
5. การประชาสัมพันธ์โรงเรียนถือว่าเป็นกระบวนการสองทาง (Two-way Process) ดังนั้น โรงเรียนจึงควรเปิดโอกาสให้ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน
6. โรงเรียนควรจัดให้มีการประเมินผลกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน ที่ได้จัดขึ้นในแต่ละปีอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้นำผลการประเมินมาปรับปรุงวิธีการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ต่อไป

2. การดำเนินการ

2.1 การพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาบุคลากรเป็นขั้นตอนที่สำคัญของยุทธศาสตร์การพัฒนาทุกด้าน เพื่อให้แผนงานโครงการบรรลุจุดประสงค์ ขั้นตอนของการพัฒนาบุคลากร ควรประกอบด้วย

สร้างเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การสร้างความตระหนักให้เห็นถึงความจำเป็น ที่จะต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้จากแนวทางเดิม ที่มุ่งเน้นการบอกเล่าเนื้อหา เน้นบทบาทครู มาสู่วิธีการใหม่ซึ่งยอมรับกันว่าสามารถสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์แก่ผู้เรียนได้ เป็นขั้นตอนแรกที่สำคัญยิ่งที่โรงเรียนจะต้องดำเนินการให้สำเร็จ เพื่อให้ครูผู้สอนเห็นความสำคัญ เกิดการยอมรับและเต็มใจที่จะปฏิบัติให้เกิดผลอย่างจริงจัง รวมทั้งเพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ตระหนักในความสำคัญ จำเป็นสนับสนุนและร่วมมือ

เทคนิควิธีที่ใช้ในการสร้างเจตคติ อาจใช้การระดมพลังสมอง การประชุมชี้แจง การศึกษาดูงาน การประชุมปฏิบัติการ

พัฒนาความรู้ความเข้าใจและทักษะการปฏิบัติ

เมื่อครูผู้สอนและบุคลากรทุกฝ่ายเกิดเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแล้ว ควรจัดให้มีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในเรื่องที่ได้กำหนดเป็นความต้องการจำเป็นไว้ ไม่ว่าจะเป็นเทคนิค ทักษะและวิธีการจัดการเรียนรู้การออกแบบกิจกรรม การผลิตสื่อวัตกรรมการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผลที่สอดคล้อง

การจัดให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ควรดำเนินการอย่างจริงจัง ใช้การฝึกปฏิบัติด้วยวิธีการที่หลากหลาย ให้ครูได้ปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญ ความมั่นใจฝึกให้ครูได้ทำงานเป็นคณะ ร่วมกันออกแบบวิธีการจัดกิจกรรม รู้จักการยอมรับฟังผู้อื่นและสามารถนำเทคนิค วิธีการต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

2.2 บริหารและบริการหลักสูตร

การบริหารและบริการหลักสูตรให้เอื้อและสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนับเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ศึกษาความรู้และฝึกฝนปฏิบัติทักษะต่าง ๆ ด้วยตนเอง โรงเรียนสามารถดำเนินการในลักษณะต่อไปนี้

2.2.1 จัดห้องเรียนแบบคละโดยจัดให้แต่ละห้องเรียนมีผู้เรียนที่คละความสามารถ เพื่อให้ห้องเรียนมีลักษณะเหมือนสังคมจริงในชีวิตประจำวันที่นักเรียนไม่อาจเลือกบุคคลที่จะพบ

เจอหรือปฏิสัมพันธ์ด้วยได้ เป็นการเตรียมผู้เรียนออกสู่โลกแห่งความจริง และเป็นการส่งเสริมทักษะทางสังคม ให้เด็กเก่งได้ช่วยเหลือเพื่อนที่อ่อนกว่า มีปฏิบัติสัมพันธ์กัน ได้พูดคุยปรึกษาหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น ผู้เรียนจะเรียนรู้และปรับตัวให้สามารถอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้

2.2.2 จัดหลักสูตร ควรจัดให้มีรายวิชาเลือกตามโครงสร้างหลักสูตรที่หลากหลาย เพื่อสนองความถนัด ความสามารถ และความสนใจที่แตกต่างกันไปของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกสิ่งที่จะเรียนด้วยตนเอง โดยเน้นรายวิชาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ฝึกทักษะด้านต่าง ๆ ที่สำคัญ จำเป็นครบถ้วน ไม่ว่าจะเป็นทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการดำรงชีวิต ทักษะการแก้ปัญหา หรือทักษะการสื่อสาร

2.2.3 จัดกิจกรรมให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมตามระเบียบฯ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมแก้ปัญหา กิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และกิจกรรมอิสระของผู้เรียน รวมถึงกิจกรรมนอกเวลาเรียน เช่น กิจกรรมตามวาระสำคัญ วันสำคัญ กีฬา กีฬา กิจกรรมหลังเคารพธงชาติ หรือการแสดงความสามารถต่าง ๆ ควรให้ผู้เรียนได้มีบทบาทในการดำเนินการตั้งแต่วางแผนเลือกวิธีดำเนินการดำเนินการและประเมินผลโดยเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง มีบทบาทสำคัญในการแสดงออกอันจะเป็นการสนับสนุนให้ผู้เรียนเป็นสำคัญของการดำเนินการกิจกรรม ซึ่งจะช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้เป็นอย่างดี

2.2.4 จัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการรักการอ่าน ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ควรมุ่งเน้นการจัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้มีความเป็นวิชาการ บวกกับความเป็นระเบียบ สวยงาม ทำทนายให้ผู้เรียนได้ค้นคว้า แสวงหาความรู้ เช่น จัดอุทยานการศึกษา จัดสวนในวรรณคดี จัดป้ายความรู้ตามบริเวณต่าง ๆ จัดสวนหนังสือ ป้ายนิเทศ เครื่องมือวิทยาศาสตร์ พร้อมข้อความง่าย ๆ เช่น นาฬิกาทราย กังหันลม ซึ่งจะให้ทั้งความรู้และความสวยงามในเวลาเดียวกัน รวมทั้งจัดให้มีการแสดงความรู้ความสามารถของผู้เรียนในโอกาสต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงทักษะด้านต่าง ๆ

2.2.5 จัดบริการแนะแนว โดยจัดให้มีการแนะแนวที่มีประสิทธิภาพ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้บริการอย่างทั่วถึง ทันทต่อการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ และสามารถให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน และสามารถช่วยแก้ปัญหาของผู้เรียนได้อย่างทันเหตุการณ์ โดยจัดให้มีครูแนะแนวที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ประจำที่ห้องแนะแนวอย่างเพียงพอ จัดห้องแนะแนวให้มีบรรยากาศเสมือนบ้าน มีศูนย์สารสนเทศการศึกษา อาชีพ และการปรับตัว มีข้อมูลที่ทันสมัยจัดฝึกให้ครูทุกคนมีความรู้ด้านการแนะแนว จิตวิทยาการเรียนรู้และการให้คำปรึกษา สามารถให้ความช่วยเหลือผู้เรียนที่มีปัญหาต่าง ๆ มีการติดตามผลผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และพัฒนาการของผู้เรียน

2.3 จัดระบบสนับสนุน

เป็นการดำเนินการเพื่อเอื้ออำนวยให้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นไปอย่างราบรื่น บรรลุผลตามจุดมุ่งหมาย ประกอบด้วย

2.3.1 จัดสิ่งสนับสนุน เพื่ออำนวยความสะดวก ส่งเสริมการเรียนรู้ การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนในลักษณะต่าง ๆ และเพื่อให้ครูสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย น่าสนใจและมีประสิทธิภาพ สิ่งสนับสนุนประกอบด้วย

- แหล่งค้นคว้าสำหรับผู้เรียน ประกอบด้วย ห้องสมุด ศูนย์หนังสือ ห้องโสตทัศนศึกษา ห้องสมุดหมวดวิชา ฯลฯ ซึ่งควรเป็นสถานที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นแหล่งค้นคว้าที่เป็นระบบ สะดวกง่ายต่อการค้นคว้า เป็นสถานที่สะอาด สงบ มีสื่อหลากหลาย นำเข้าไปใช้บริการ

- สื่อวัสดุอุปกรณ์ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะฝึกให้ผู้เรียนได้คิด ทำ และแสดงออก ครูมีบทบาทเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดและปฏิบัติด้วยตนเองซึ่งต้องอาศัยสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลาย น่าสนใจ โรงเรียนจึงควรสนับสนุนสิ่งเหล่านี้ให้พร้อม เพื่อให้ครูสามารถเลือกใช้ เตรียมหรือจัดทำเพื่อเติมได้อย่างสะดวก และให้ผู้เรียนได้ใช้คิดค้นปฏิบัติด้วยตนเอง

2.3.2 จัดให้มีผู้รับผิดชอบสนับสนุนจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปในเป้าหมาย ทิศทางเดียวกัน มีผู้รับผิดชอบ ดูแลอำนวยความสะดวกให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างราบรื่น ได้ผล โรงเรียนควรจัดให้มีคณะกรรมการดูแลรับผิดชอบ ซึ่งอาจมอบหมายให้คณะกรรมการด้านวิชาการของโรงเรียนที่มีอยู่แล้วเป็นผู้รับผิดชอบ หรือกำหนดกลุ่มบุคคลขึ้นมาดูแลโดยเฉพาะ โดยกำหนดให้มีบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน เช่น

- จัดทำแผนโครงการด้านต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- จัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรในลักษณะต่าง ๆ เพื่อให้ครูผู้สอนมีเจตคติที่ดี มีความรู้ความเข้าใจและทักษะการปฏิบัติที่เพียงพอ เหมาะสมต่อการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ในโรงเรียน ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ดูแลให้คำปรึกษาแก่ครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการพูดคุยรับฟังปัญหาอุปสรรค ให้คำแนะนำและร่วมแก้ไข
- อำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ แก่ครูผู้สอนไม่ว่าจะเป็นการจัดสรรสิ่งสนับสนุนด้านต่าง ๆ การอำนวยความสะดวก เรื่องห้องเรียน วัสดุ อุปกรณ์ ตารางเวลา
- สนับสนุนระบบนิเทศ กำกับ ติดตาม สร้างเสริมขวัญกำลังใจแก่ครูผู้สอนเพื่อให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
- ประเมินผลการปฏิบัติงาน

2.3.3 จัดระบบนิเทศภายใน

จัดให้มีการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนและวิธีการที่ชัดเจน โดยกำหนดให้มีคณะบุคคลทำหน้าที่เกี่ยวกับการนิเทศในโรงเรียน ดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

- นิเทศ โดยผู้นิเทศซึ่งอาจเป็นคณะผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาหรือครูผู้เชี่ยวชาญในแต่ละหมวดวิชา ดำเนินการนิเทศการวัดกระบวนการเรียนรู้ ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะและแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยจัดให้มีแผนการนิเทศภายในที่มีมาใช้ในการปรับปรุงและการขยายผลการปฏิบัติที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม เป็นที่ยอมรับของบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

- กำกับ ติดตามการดำเนินการ

เพื่อให้การดำเนินงานการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสม ชัดเจน และต่อเนื่อง ควรจัดให้มีการกำกับติดตามเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามขั้นตอนที่ได้วางแผนไว้หรือไม่ เพียงใด ประสบความสำเร็จหรือมีปัญหาอุปสรรคใดเกิดขึ้น และได้มีการแก้ไขปรับปรุงในครั้งต่อมาหรือไม่ อย่างไรก็ตาม การตรวจสอบควรเป็นไปอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง มีแผนการกำกับ ติดตามที่เป็นขั้นตอน ชัดเจนและตรวจสอบได้

- เสริมสร้างขวัญและกำลังใจ

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่ใช่สิ่งที่จะกระทำให้สำเร็จโดยง่าย หรือในระยะเวลาอันสั้น ครูผู้สอนจะต้องเชื่อมั่นและอดทนที่จะดำเนินการให้บังเกิดผล การเสริมสร้างขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติงานจึงเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งที่จะช่วยเสริมสร้างการปฏิบัติให้เกิดผล ผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้เกี่ยวข้องทุกระดับจึงต้องให้กำลังใจ ให้คำยกย่อง ชมเชยชื่นชมครูที่สามารถปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้ได้ประสบความสำเร็จ มีระบบประเมินความดีความชอบที่พิจารณาจากการปฏิบัติในเรื่องนี้อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม

3. การประเมินผล

เป็นการประเมินผลการดำเนินการตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยกำหนดให้มีผู้ประเมิน ขั้นตอนการประเมินและเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนเหมาะสม มีการชี้แจงวิธีการและเกณฑ์การประเมินแก่บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและมีแนวทางที่ชัดเจนในการนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติงาน การประเมินอาจประเมินในส่วนต่าง ๆ ดังนี้

- 3.1 ประเมินผลการดำเนินการของโรงเรียน
- 3.2 ประเมินผลการปฏิบัติงานครูผู้สอน
- 3.3 ประเมินผลผู้เรียน
- 3.4 ประเมินผลในส่วนอื่น ๆ ที่เห็นว่าเกี่ยวข้องและจำเป็น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของผู้บริหารโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้มีผู้ทำการวิจัยไว้พอสรุปได้ดังนี้

สมนึก จ้อยคอนกลอย (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทที่รับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานประถมศึกษาในเขตการศึกษา 7 ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทที่รับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน และด้านการนิเทศการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่รับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริม ตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการบริหาร พบว่า

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีบทบาทที่รับรู้ในการส่งเสริมเรื่อง มีนโยบายให้ครูผู้สอนเน้นการเรียนการสอนด้วยการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในรายด้านแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียนต่างกัน มีบทบาทที่รับรู้ในการส่งเสริม ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 3 เรื่องคือ ให้ครูผู้สอนมีการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การทำงานกลุ่ม การส่งเสริมมากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 6-10 ปี, เรื่องให้ครูผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยผู้บริหารที่ประสบการณ์บริหาร 1-5 ปี มีบทบาทที่รับรู้ในการส่งเสริมมากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 6-10 ปี และผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารมากกว่า 10 ปี มีบทบาทที่รับรู้ในการส่งเสริมมากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 6-10 ปี, และเรื่องมีการชี้แนะครูผู้สอนให้ปรับปรุงข้อผิดพลาดการเรียนการสอนหลังจากที่รับรู้ผลของการนิเทศแต่ละครั้ง โดยผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 1-5 ปี มีบทบาทที่รับรู้ในการส่งเสริมมากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารมากกว่า 10 ปี ในรายด้านแต่ละด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมพัทธ์ สันติพงศ์ศักดิ์ (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า

ด้านปฏิรูปหลักสูตร โรงเรียนส่วนใหญ่มีการเตรียมความพร้อมโดยการพัฒนาหลักสูตรด้วยการศึกษาหลักสูตร จัดประชุมครู และจัดตั้งทีมในการพัฒนาหลักสูตร รวมทั้งการจัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการประเมินหลักสูตร

ด้านปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอน โรงเรียนส่วนใหญ่มีการเตรียมความพร้อมโดยการจัดประชุมและส่งครูเข้ารับการอบรม ส่งเสริมให้มีการทำวิจัยในชั้นเรียน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ด้านการปฏิรูปวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนส่วนใหญ่มีการเตรียมความพร้อมโดยการส่งเสริมให้ครูได้ประชุมสัมมนา สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพครู อบรมเชิงปฏิบัติการ ทำผลงานวิชาการ และทำวิจัยในชั้นเรียน

ด้านปฏิรูประบบบริหารและการจัดการ โรงเรียนส่วนใหญ่มีการเตรียมความพร้อมในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ร่วมกับชุมชนในการจัดการศึกษา พัฒนาคุณภาพทางการศึกษา และเตรียมการเพื่อการประเมินคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการเตรียมความพร้อมในการปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะด้านปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนซึ่งโรงเรียนจะยึดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนได้มีการส่งเสริม สนับสนุนในด้านต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ร้อยละ 58.93 และกำหนดความต้องการจำเป็นโดยวิเคราะห์ความรู้ความสามารถของครู
น้อยที่สุด จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 40.80

ข้อที่ตอบอื่น ๆ มีผู้ให้ข้อมูล คือ มีการทำ SWOT สถานศึกษา (ความถี่= 2)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล โรงเรียนมีการกำหนดความ
ต้องการจำเป็นในการพัฒนาโรงเรียนเพื่อเตรียมการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 96.67 กำหนดความต้องการจำเป็นโดยวิเคราะห์สภาพการ
จัดการเรียนรู้ของโรงเรียนมากที่สุด จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 81.61 รองลงมากำหนด
ความต้องการจำเป็นโดยวิเคราะห์การสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ
68.97 และกำหนดความต้องการจำเป็นโดยวิเคราะห์ความรู้ความสามารถของครูน้อยที่สุด
จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 39.08 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล โรงเรียนมีการ
กำหนดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาโรงเรียนเพื่อเตรียมการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียน
เป็นสำคัญ จำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 92.01 กำหนดความต้องการจำเป็นโดย
วิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนมากที่สุด จำนวน 253 คน คิดเป็นร้อยละ 87.85
รองลงมากำหนดความต้องการจำเป็นโดยวิเคราะห์การสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้จำนวน 161 คน
คิดเป็นร้อยละ 63.64 และกำหนดความต้องการจำเป็นโดยวิเคราะห์ความรู้ความสามารถ
ของครูน้อยที่สุด จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 47.03

**การจัดทำแผนงาน/ โครงการ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญ**

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล โรงเรียนมีการจัดทำ
แผนงาน/ โครงการ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 397 คน คิด
เป็นร้อยละ 98.51 โดยจัดทำแผนงาน/ โครงการด้านการพัฒนาบุคลากรมากที่สุด
จำนวน 346 คน คิดเป็นร้อยละ 87.15 รองลงมาจัดทำแผนงาน/ โครงการด้านการสร้าง
บรรยากาศการเรียนรู้ จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 60.71 และจัดทำแผนงาน/ โครงการ
ด้านการผลิตสื่อนวัตกรรมน้อยที่สุด จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 58.94

ข้อที่ตอบอื่น ๆ มีผู้ให้ข้อมูล คือ จัดทำแผนงาน/โครงการด้านการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นแหล่งการเรียนรู้ (ความถี่= 1)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล โรงเรียนมีการจัดทำแผนงาน/โครงการ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 98.89 โดยจัดทำแผนงาน/โครงการด้านการพัฒนาบุคลากรมากที่สุด จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 91.01 รองลงมาจัดทำแผนงาน/โครงการด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน เช่นการนิเทศ ติดตาม จำนวน 61 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 68.54 และจัดทำแผนงาน/โครงการด้านการผลิตสื่อ นวัตกรรมน้อยที่สุด จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 49.44 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล โรงเรียนมีการจัดทำแผนงาน/โครงการ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 308 คน คิดเป็นร้อยละ 98.40 โดยจัดทำแผนงาน/โครงการด้านการพัฒนาบุคลากรมากที่สุด จำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 86.04 รองลงมาจัดทำแผนงาน/โครงการด้านการผลิตสื่อ นวัตกรรม จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 61.69 และจัดทำแผนงาน/โครงการด้านกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน เช่น การนิเทศ ติดตาม น้อยที่สุด จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 58.12

เกณฑ์ในการปรับแผนงาน/โครงการ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล โรงเรียนมีเกณฑ์ในการปรับแผนงาน/โครงการ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 364 คน คิดเป็นร้อยละ 90.32 โดยใช้เกณฑ์ในการปรับแผนงาน/โครงการ ตามความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนและกรมสามัญศึกษามากที่สุด จำนวน 328 คน คิดเป็นร้อยละ 90.11 รองลงมาใช้เกณฑ์ในการปรับแผนงาน/โครงการ ตามงบประมาณในการดำเนินการ จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 53.85 และใช้เกณฑ์ในการปรับแผนงาน/โครงการ ตามความเร่งด่วนของปัญหาที่ต้องแก้ไขน้อยที่สุด จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 41.48

ข้อที่ตอบอื่น ๆ มีผู้ให้ข้อมูล คือ ใช้เกณฑ์ในการปรับแผนงาน/โครงการ ตามความสอดคล้องกับแหล่งการเรียนรู้ (ความถี่= 1)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล โรงเรียนมีเกณฑ์ในการ
 ปรับแผนงาน/ โครงการ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 88 คน
 คิดเป็นร้อยละ 97.78 โดยใช้เกณฑ์ในการปรับแผนงาน/ โครงการ ตามความสอดคล้องกับ
 นโยบายของโรงเรียนและกรมสามัญศึกษามากที่สุด จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 82.95
 รองลงมาใช้เกณฑ์ในการปรับแผนงาน/ โครงการ ตามงบประมาณในการดำเนินการ
 จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 67.05 และใช้เกณฑ์ในการปรับแผนงาน/ โครงการ ตาม
 ความเร่งด่วนของปัญหาที่ต้องแก้ไขน้อยที่สุด จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 44.32 ส่วน
 กลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล โรงเรียนมีเกณฑ์ในการปรับแผนงาน/ โครงการ เพื่อสนับสนุนการจัด
 การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 88.18 โดยใช้เกณฑ์ใน
 การปรับแผนงาน/ โครงการ ตามความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนและกรมสามัญศึกษา
 มากที่สุด จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 92.39 รองลงมาใช้เกณฑ์ในการปรับแผนงาน/
 โครงการ ตามงบประมาณในการดำเนินการ จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 49.64 และ
 ใช้เกณฑ์ในการปรับแผนงาน/ โครงการ ตามข้อจำกัดด้านทรัพยากรบุคคลน้อยที่สุด
 จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 35.87

การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์
 เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 387 คน คิดเป็น
 ร้อยละ 96.03 โดยชี้แจงประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรทุกฝ่ายของโรงเรียนมากที่สุด จำนวน
 358 คน คิดเป็นร้อยละ 92.51 รองลงมาชี้แจงประชาสัมพันธ์ให้ผู้เรียน จำนวน 285 คน
 คิดเป็นร้อยละ 73.64 และชี้แจงประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนน้อยที่สุด จำนวน 142 คน คิดเป็น
 ร้อยละ 36.69

ข้อที่ตอบอื่น ๆ มีผู้ให้ข้อมูล คือ ชี้แจงประชาสัมพันธ์ให้คณะกรรมการสถานศึกษาชั้น
 พื้นฐาน (ความถี่= 1)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 98.89 โดยชี้แจงประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรทุกฝ่ายของโรงเรียนมากที่สุด จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาชี้แจงประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 85.39 และชี้แจงประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนน้อยที่สุด จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 47.19 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 298 คน คิดเป็นร้อยละ 95.21 โดยชี้แจงประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรทุกฝ่ายของโรงเรียนมากที่สุด จำนวน 269 คน คิดเป็นร้อยละ 90.27 รองลงมาชี้แจงประชาสัมพันธ์ให้ผู้เรียน จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 70.81 และชี้แจงประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนน้อยที่สุด จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 33.56

ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 5 - 9

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาบุคลากร	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N ₁ = 90)		(N ₂ = 313)		(N _t = 403)	
8. การพัฒนาบุคลากรโดยสร้าง เจตคติที่ดีเกี่ยวกับการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
-ไม่มี	1	1.11	4	1.28	5	1.24
-มี	89	98.89	309	98.72	398	98.76
	(n ₁ = 89)		(n ₂ = 309)		(n _t = 398)	
เทคนิคที่ใช้ คือ						
-การระดมพลังสมอง	53	59.55	149	48.22	202	50.75
-การประชุมชี้แจง	85	95.51	208	67.31	293	73.62
-การศึกษาดูงาน	60	67.42	192	62.14	252	63.32
-การประชุมปฏิบัติการ	68	76.40	234	75.73	302	74.94
-อื่นๆ	0	0.00	1	0.32	1	0.25
9. การพัฒนาความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
-ไม่มี	0	0.00	2	0.64	2	0.47
-มี	90	100.00	311	99.36	401	99.50
	(N ₁ = 90)		(n ₂ = 311)		(n _t = 401)	
วิธีที่ใช้ คือ						
-ฝึกอบรวม	62	68.89	243	78.14	305	76.06
-จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ	73	81.11	227	72.99	300	74.81
-ศึกษาต่อ	12	13.33	30	9.65	42	10.47
-ศึกษาดูงาน	63	70.00	133	42.77	196	48.88
-สอนงาน	6	6.67	32	10.29	38	9.48
-ให้ศึกษาด้วยตนเอง	55	61.11	105	33.76	160	39.90
-เชิญวิทยากรมาพูดคุย	56	62.22	170	54.66	226	56.36

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การพัฒนาบุคลากร	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N ₁ = 90)		(N ₂ = 313)		(N ₁ = 403)	
10. การพัฒนาทักษะการปฏิบัติ						
เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่						
เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
-ไม่มี	3	3.33	9	2.88	12	2.98
-มี	87	96.67	304	97.12	391	97.02
	(n ₁ = 87)		(n ₂ = 304)		(n ₁ = 391)	
วิธีที่ใช้ คือ						
-ให้ครูได้ฝึกปฏิบัติจริง	51	58.62	137	45.07	188	48.08
-จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ						
ให้ครูร่วมกันออกแบบ						
วิธีการจัดกิจกรรม	57	65.52	188	61.84	245	62.66
-สนับสนุนให้ครูมีผลิต						
สื่อนวัตกรรมการเรียนรู้	64	73.56	201	66.12	265	67.77
-จัดวิทยากรมาให้ความรู้						
ด้านการวัดผลที่สอดคล้อง						
กับการจัดการ						
เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น						
สำคัญ	44	50.57	176	57.89	220	56.27
-อื่น ๆ	1	1.15	0	0.00	1	0.26
11. การนำบุคลากรไปศึกษาดูงาน						
เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่						
เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
-ไม่มี	15	16.67	45	14.38	60	14.89
-มี	75	83.33	268	85.62	343	85.11
	(N ₁ = 75)		(n ₂ = 268)		(n ₁ = 343)	
ดำเนินการ						
-ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง	31	41.33	231	86.19	262	76.38
-ปีการศึกษาละ 2 ครั้ง	39	52.00	25	9.33	64	18.66
-ปีการศึกษาละ 3 ครั้ง	0	0.00	5	1.87	5	1.46
-อื่น ๆ	5	6.67	10	3.73	15	4.37

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การพัฒนาบุคลากรปรากฏผลดังนี้

การพัฒนาบุคลากรโดยสร้างเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล โรงเรียนมีการพัฒนาบุคลากรโดยสร้างเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 398 คน คิดเป็นร้อยละ 98.76 โดยใช้การประชุมปฏิบัติการมากที่สุด จำนวน 302 คน คิดเป็นร้อยละ 74.94 รองลงมาใช้การประชุมชี้แจง จำนวน 293 คน คิดเป็นร้อยละ 73.62 และใช้การระดมพลังสมองน้อยที่สุด จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 50.75

ข้อที่ตอบอื่น ๆ มีผู้ให้ข้อมูล คือ จัดให้มีการประกวดบุคลากรดีเด่นด้านพัฒนาการเรียนการสอน (ความถี่ = 1)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล โรงเรียนมีการพัฒนาบุคลากรโดยสร้างเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 98.89 โดยใช้การประชุมชี้แจงมากที่สุด จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 95.51 รองลงมาใช้การประชุมปฏิบัติการ จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 76.40 และใช้การระดมพลังสมองน้อยที่สุด จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 59.55 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล โรงเรียนมีการพัฒนาบุคลากรโดยสร้างเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 309 คน คิดเป็นร้อยละ 98.72 โดยใช้การประชุมปฏิบัติการมากที่สุด จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 75.73 รองลงมาใช้การประชุมชี้แจง จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 67.31 และใช้การระดมพลังสมองน้อยที่สุด จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 48.22

การพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล โรงเรียนมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 401 คน คิดเป็นร้อยละ 99.50 โดยใช้การฝึกอบรมมากที่สุด จำนวน 305 คน คิดเป็นร้อยละ 76.06 รองลงมา

ใช้การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 74.81 และใช้การสอนงาน น้อยที่สุด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.48

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล โรงเรียนมีการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยใช้การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการมากที่สุด จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 81.11 รองลงมาใช้การศึกษาดูงาน จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 และใช้การสอนงานน้อย ที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล โรงเรียนมีการพัฒนา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 311 คน คิดเป็น ร้อยละ 99.36 โดยใช้การฝึกอบรมมากที่สุด จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 78.14 รองลงมาใช้การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 72.99 และใช้การ ศึกษาสอนน้อยที่สุด จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 9.65

การพัฒนาทักษะการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล โรงเรียนมีการพัฒนาทักษะ การปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 391 คน คิดเป็นร้อยละ 97.02 โดยการสนับสนุนให้ครูฝึกผลิตสื่อวัตกรรมการเรียนรู้มากที่สุด จำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 67.77 รองลงมาใช้การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ให้ครูร่วมกันออกแบบวิธีการ จัดกิจกรรม จำนวน 245 คน คิดเป็นร้อยละ 62.66 และใช้วิธีให้ครูได้ฝึกปฏิบัติจริงน้อยที่สุด จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 48.08

ข้อที่ตอบอื่นๆ มีผู้ให้ข้อมูล คือ ให้ครูแกนนำนิเทศ (ความถี่= 1)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล โรงเรียนมีการพัฒนาทักษะ การปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 96.67 โดยการสนับสนุนให้ครูฝึกผลิตสื่อวัตกรรมการเรียนรู้มากที่สุด จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 73.56 รองลงมาใช้การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ให้ครูร่วมกันออกแบบวิธีการ จัดกิจกรรม จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 62.52 และจัดวิทยากรมาให้ความรู้ด้านการวัด และประเมินผลที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญน้อยที่สุด จำนวน 44 คน

คิดเป็นร้อยละ 50.57 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล โรงเรียนมีการพัฒนาทักษะการปฏิบัติ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 304 คน คิดเป็นร้อยละ 97.12 โดยการสนับสนุนให้ครูฝึกผลิตสื่อนวัตกรรมการเรียนรู้มากที่สุด จำนวน 201 คิดเป็นร้อยละ 66.12 รองลงมาใช้การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ให้ครูร่วมกันออกแบบวิธีการจัดกิจกรรม จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 61.84 และใช้วิธีให้ครูได้ฝึกปฏิบัติจริงน้อยที่สุด จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 45.07

การนำบุคลากรไปศึกษาดูงานโรงเรียน/หน่วยงานอื่น เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล โรงเรียนมีการนำบุคลากรไป ศึกษาดูงานโรงเรียน/หน่วยงานอื่น เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 343 คน คิดเป็นร้อยละ 85.11 โดยจัดให้มีปีการศึกษาละ 1 ครั้งมากที่สุด จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 76.38 รองลงมาจัดให้มีปีการศึกษาละ 2 ครั้ง จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 18.66 และจัดให้มีปีการศึกษาละ 3 ครั้ง น้อยที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.46

ข้อที่ตอบอื่น ๆ มีผู้ให้ข้อมูล คือ

- ระยะเวลาไม่แน่นอนแล้วแต่โอกาส (ความถี่= 11)
- จัดให้มีการไปศึกษาดูงานมากกว่า 3 ครั้ง ใน 1 ปีการศึกษา (ความถี่= 2)
- ให้หมวดวิชาพิจารณาทำโครงการเลือกตามที่ต้องการไปดูงาน (ความถี่= 2)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล โรงเรียนมีการนำบุคลากรไป ศึกษาดูงานโรงเรียน/หน่วยงานอื่นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 โดยจัดให้มีปีการศึกษาละ 2 ครั้งมากที่สุด จำนวน 39 คน คิดเป็น ร้อยละ 52.00 รองลงมาจัดให้มีปีการศึกษาละ 1 ครั้ง จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 41.33 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล โรงเรียนมีการนำบุคลากรไปศึกษาดูงานโรงเรียน/ หน่วยงานอื่น เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 268 คน คิดเป็นร้อยละ 85.62 โดยจัดให้มีปีการศึกษาละ 1 ครั้งมากที่สุด จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 86.19 รองลงมาจัดให้มีปีการศึกษาละ 2 ครั้ง จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 9.33 และจัดให้มีปีการ ศึกษาละ 3 ครั้ง น้อยที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.87

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารและบริการหลักสูตร

การบริหารและบริการหลักสูตร	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน (N ₁ = 90)	ร้อยละ	จำนวน (N ₂ = 313)	ร้อยละ	จำนวน (N ₁ = 403)	ร้อยละ
12. การจัดห้องเรียนเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
-จัดห้องเรียนตามความสามารถของผู้เรียนโดยแยกเป็นห้องเด็กเก่ง						
เด็กอ่อน	56	62.22	205	65.50	261	64.76
-จัดห้องเรียนแบบคละ	62	68.89	205	65.50	267	66.25
-จัดห้องเรียนตามเอกภาพโดยเน้นการช่วยเหลือเด็กที่มีลักษณะไม่เหมือนกับเด็กปกติ เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย เด็กที่มีความสามารถพิเศษ	22	24.44	36	11.50	58	14.39
-อื่น ๆ	2	2.22	4	1.28	6	1.49
13. ลักษณะการจัดรายวิชาเลือกตามโครงสร้างหลักสูตรเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
-สนองความสามารถของผู้เรียน	54	60.00	209	66.77	263	65.26
-สนองความสนใจของผู้เรียน	63	70.00	194	61.98	257	63.77
-เน้นรายวิชาที่ฝึกทักษะการแสวงหาความรู้	41	45.56	123	39.30	164	40.69
-เน้นรายวิชาที่ฝึกทักษะการดำรงชีวิต	40	44.44	119	38.02	159	39.45
-เน้นรายวิชาที่ฝึกทักษะการแก้ปัญหา	42	46.67	78	24.92	120	29.77
-เน้นรายวิชาที่ฝึกทักษะการสื่อสาร	4	4.44	60	19.17	64	15.88
-อื่น ๆ	0	0.00	2	0.64	2	0.50

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การบริหารและบริการหลักสูตร	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน (N ₁ = 90)	ร้อยละ	จำนวน (N ₂ = 313)	ร้อยละ	จำนวน (N ₁ = 403)	ร้อยละ
14. วิธีการจัดกิจกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
-จัดให้สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตร	74	82.22	237	75.72	311	77.17
-จัดให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	68	75.56	210	67.09	278	68.98
-จัดให้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน	49	54.44	154	49.20	203	50.37
-จัดให้สอดคล้องกับความพร้อมของบุคลากรในโรงเรียน	60	66.67	131	41.85	191	47.39
-อื่น ๆ	2	2.22	1	0.32	3	0.74
15. การสนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดและดำเนินกิจกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
-ไม่มี	1	1.11	14	4.47	15	3.72
-มี	89	98.89	299	95.53	388	96.28
	(n ₁ = 89)		(n ₂ = 299)		(n ₁ = 388)	
ดำเนินการด้วยวิธี						
-ให้ผู้เรียนมีบทบาทในการวางแผนเลือกวิธีดำเนินกิจกรรม	48	53.93	173	57.86	221	56.96
-ให้ผู้เรียนมีบทบาทในการดำเนินกิจกรรม	72	80.89	251	83.95	323	83.25
-ให้ผู้เรียนมีบทบาทในการประเมินผลกิจกรรม	50	56.18	130	43.48	180	46.39
-อื่น ๆ	2	2.25	0	0.00	2	0.52

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การบริหารและบริการหลักสูตร	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน (N ₁ = 90)	ร้อยละ	จำนวน (N ₂ = 313)	ร้อยละ	จำนวน (N _t = 403)	ร้อยละ
16. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมการรักการอ่านใฝ่รู้ ใฝ่เรียน						
-ไม่มี	1	1.11	2	0.64	3	0.74
-มี	89	98.89	311	93.36	400	96.26
	(n ₁ = 89)		(n ₂ = 311)		(n _t = 400)	
ดำเนินการด้วยวิธี						
-จัดอุทยานการศึกษา	25	28.09	56	18.01	81	20.25
-จัดสวนในวรรณคดี	35	39.33	78	25.08	113	28.25
-จัดสวนหนังสือ	28	31.46	89	28.62	117	29.25
-ป้ายนิเทศ	85	95.51	290	93.25	375	93.75
-เครื่องมือพร้อมข้อความรู้ ง่าย ๆ	40	44.94	113	36.33	153	38.25
-อื่น ๆ	12	13.48	16	5.14	28	7.00
17. การจัดบริการแนะแนวให้ผู้เรียน ได้ใช้บริการ						
-ไม่มี	0	0.00	16	5.11	16	3.97
-มี	90	100.00	297	94.89	387	96.03
	(N ₁ = 90)		(n ₂ = 297)		(n _t = 387)	
ดำเนินการด้วยวิธี						
-จัดครูแนะแนวที่มีความรู้ ความสามารถและ ประสบการณ์ประจำห้อง แนะแนวอย่างเพียงพอ	58	64.44	168	56.57	226	58.40
-จัดห้องแนะแนวให้มี บรรยากาศเสมือนบ้าน	29	32.22	129	43.43	158	40.83
-มีศูนย์สารสนเทศการศึกษา อาชีพ และการปรับตัว	35	38.89	112	37.71	147	37.98

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การบริหารและบริการหลักสูตร	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N ₁ = 90)		(N ₂ = 313)		(N ₁ = 403)	
	(N ₁ = 90)		(n ₂ = 297)		(n ₁ = 387)	
-มีข้อมูลที่ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน	55	61.11	85	28.62	140	36.18
-จัดฝึกให้ครูทุกคนมีความรู้ด้านการแนะแนว	38	42.22	136	45.79	174	44.96
-อื่น ๆ	1	1.11	0	0.00	1	0.26

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์การบริหารและบริการหลักสูตรปรากฏผลดังนี้

การจัดห้องเรียนเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล โรงเรียนใช้วิธีการจัดห้องเรียนแบบคละมากที่สุด จำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 66.25 รองลงมาใช้วิธีการจัดห้องเรียนตามความสามารถของผู้เรียน โดยแยกเป็นห้องเด็กเก่งเด็กอ่อน จำนวน 261 คน คิดเป็นร้อยละ 64.76 และใช้วิธีการจัดห้องเรียนตามเอกัตภาพ โดยเน้นการช่วยเหลือเด็กที่มีลักษณะไม่เหมือนกับเด็กปกติ น้อยที่สุด จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.39

ข้อที่ตอบอื่น ๆ มีผู้ให้ข้อมูล คือ

- จัดห้องเรียนตามความสามารถส่วนหนึ่ง อีกส่วนจัดแบบคละ (ความถี่= 1)
- จัดห้องเรียนตามความสนใจของนักเรียน (ความถี่= 2)
- จัดตามแผนการเรียน (ความถี่= 3)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล โรงเรียนใช้วิธีการจัดห้องเรียนแบบคละมากที่สุด จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 68.89 รองลงมาใช้วิธีการจัดห้องเรียนตามความสามารถของผู้เรียน โดยแยกเป็นห้องเด็กเก่งเด็กอ่อน จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 62.22 และใช้วิธีการจัดห้องเรียนตามเอกัตภาพ โดยเน้นการช่วยเหลือเด็กที่มีลักษณะไม่เหมือน

กับเด็กปกติ น้อยที่สุด จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 24.44 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูลโรงเรียนใช้วิธีการจัดห้องเรียนตามความสามารถของผู้เรียน โดยแยกเป็นห้องเด็กเก่งเด็กอ่อน กับใช้วิธีการจัดห้องเรียนแบบคละมากที่สุด จำนวน 205 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 65.50 และใช้วิธีการจัดห้องเรียนตามเอกภักภาพ โดยเน้นการช่วยเหลือเด็กที่มีลักษณะไม่เหมือนกับเด็กปกติ น้อยที่สุด จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 11.50

ลักษณะการจัดรายวิชาเลือกตามโครงสร้างหลักสูตรเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล โรงเรียนจัดรายวิชาเลือกตามโครงสร้างหลักสูตรเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีลักษณะสนองความสามารถของผู้เรียนมากที่สุด จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 65.26 รองลงมา มีลักษณะสนองความสนใจของผู้เรียน จำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 63.77 และมีลักษณะเน้นรายวิชาที่ฝึกทักษะการสื่อสารน้อยที่สุด จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 15.88

ข้อที่ตอบอื่น ๆ มีผู้ให้ข้อมูล คือ

- จัดรายวิชาเลือกสนองความต้องการของผู้ปกครอง (ความถี่= 1)
- จัดรายวิชาเลือกตามความพร้อมของครู (ความถี่= 1)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล โรงเรียนจัดรายวิชาเลือกตามโครงสร้างหลักสูตรเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีลักษณะสนองความสนใจของผู้เรียนมากที่สุด จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 รองลงมา มีลักษณะสนองความสามารถของผู้เรียน จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 และมีลักษณะเน้นรายวิชาที่ฝึกทักษะการสื่อสารน้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.44 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูลโรงเรียนจัดรายวิชาเลือกตามโครงสร้างหลักสูตรเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีลักษณะสนองความสามารถของผู้เรียนมากที่สุด จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 66.77 รองลงมา มีลักษณะสนองความสนใจของผู้เรียน จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 61.98 และมีลักษณะเน้นรายวิชาที่ฝึกทักษะการสื่อสารน้อยที่สุด จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 19.17

การจัดกิจกรรมนักเรียนเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล โรงเรียนใช้วิธีการจัดกิจกรรมนักเรียนเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยจัดให้สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรมากที่สุด จำนวน 311 คน คิดเป็นร้อยละ 77.17 รองลงมาจัดให้สอดคล้องความสนใจของผู้เรียน จำนวน 278 คน คิดเป็นร้อยละ 68.98 และจัดให้สอดคล้องกับความพร้อมของบุคลากรในโรงเรียนน้อยที่สุด จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 47.39

ข้อที่ตอบอื่น ๆ มีผู้ให้ข้อมูล คือ

-จัดให้สอดคล้องกับแหล่งการเรียนรู้ (ความถี่= 1)

-จัดให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง สภาพชุมชนและท้องถิ่น (ความถี่=2)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล โรงเรียนใช้วิธีการจัดกิจกรรมนักเรียนเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยจัดให้สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรมากที่สุด จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 82.22 รองลงมาจัดให้สอดคล้องความสนใจของผู้เรียน จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 75.56 และจัดให้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนน้อยที่สุด จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 54.44 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล โรงเรียนใช้วิธีการจัดกิจกรรมนักเรียนเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยจัดให้สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรมากที่สุด จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 75.72 รองลงมาจัดให้สอดคล้องความสนใจของผู้เรียน จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 67.09 และจัดให้สอดคล้องกับความพร้อมของบุคลากรในโรงเรียนน้อยที่สุด จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 41.85

การสนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดและดำเนินกิจกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล โรงเรียนมีการสนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดและดำเนินกิจกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 388 คน คิดเป็นร้อยละ 96.28 โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนมีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมมากที่สุด จำนวน 323 คน คิดเป็นร้อยละ 83.25 รองลงมาสนับสนุนให้ผู้เรียนมีบทบาทในการวางแผนเลือกวิธีดำเนินกิจกรรม จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 56.96

และสนับสนุนให้ผู้เรียนมีบทบาทในการประเมินผลกิจกรรมน้อยที่สุด จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 46.39

ข้อที่ตอบอื่น ๆ มีผู้ให้ข้อมูล คือ

-ให้ผู้เรียนเลือกสถานที่ดำเนินกิจกรรม (ความถี่= 1)

-ให้ผู้เรียนมีบทบาทในการปรับปรุงแก้ไขในการจัดและดำเนินกิจกรรม (ความถี่=1)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล โรงเรียนมีการสนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดและดำเนินกิจกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 98.89 โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนมีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมมากที่สุด จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 80.89 รองลงมาสนับสนุนให้ผู้เรียนมีบทบาทในการประเมินผลกิจกรรม จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 56.18 และสนับสนุนให้ผู้เรียนมีบทบาทในการวางแผนเลือกวิธีดำเนินกิจกรรม น้อยที่สุด จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 53.93 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล โรงเรียนมีการสนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดและดำเนินกิจกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 299 คน คิดเป็นร้อยละ 95.53 โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนมีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมมากที่สุด จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 83.95 รองลงมาสนับสนุนให้ผู้เรียนมีบทบาทในการวางแผนเลือกวิธีดำเนินกิจกรรม จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 57.86 และสนับสนุนให้ผู้เรียนมีบทบาทในการประเมินผลกิจกรรมน้อยที่สุด จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 43.48

การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการรักการอ่าน ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ให้แก่ผู้เรียน

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการรักการอ่าน ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ให้แก่ผู้เรียนจำนวน 400 คน คิดเป็นร้อยละ 96.26 โดยใช้วิธีจัดทำป้ายนิเทศมากที่สุด จำนวน 375 คน คิดเป็นร้อยละ 93.75 รองลงมาใช้เครื่องมือพร้อมข้อความรู้ง่าย ๆ จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 38.25 และใช้การจัดอุทยานการเรียนรู้จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.25

ข้อที่ตอบอื่น ๆ มีผู้ให้ข้อมูล คือ

-จัดชุมนุมรักการอ่าน (ความถี่= 1)

- จัดโครงการรักการอ่าน (ความถี่=4)
- จัดมุมความรู้ (ความถี่= 3)
- จัดนิทรรศการในโอกาสต่าง ๆ (ความถี่= 3)
- จัดสัปดาห์ห้องสมุด (ความถี่= 2)
- จัดมุมหนังสือในห้องเรียน (ความถี่= 3)
- จัดช่วงเวลา 10 นาทีรักการอ่านทุกวัน (ความถี่= 2)
- จัดสวนพฤกษศาสตร์ (ความถี่= 3)
- จัดห้องสมุดหมวด (ความถี่= 5)
- จัดกิจกรรมยอดนักอ่าน (ความถี่= 1)
- จัดสัปดาห์ส่งเสริมการอ่าน (ความถี่= 1)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการรักการอ่าน ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ให้แก่ผู้เรียนจำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 98.89 ใช้วิธีจัดทำป้ายนิเทศมากที่สุด จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 95.51 รองลงมาใช้เครื่องมือพร้อมข้อความรู้ง่าย ๆ จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 44.94 และใช้การจัดงานการศึกษาน้อยที่สุด จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 28.09 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการรักการอ่าน ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ให้แก่ผู้เรียนจำนวน 311 คน คิดเป็นร้อยละ 93.36 โดยใช้วิธีจัดทำป้ายนิเทศมากที่สุด จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 93.25 รองลงมาใช้เครื่องมือพร้อมข้อความรู้ง่าย ๆ จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 36.33 และใช้การจัดอุทยานการศึกษาน้อยที่สุด จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 18.01

การจัดบริการแนะแนวให้ผู้เรียนได้ใช้บริการ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล โรงเรียนมีการจัดบริการแนะแนวให้ผู้เรียนได้ใช้บริการ จำนวน 387 คน คิดเป็นร้อยละ 96.03 โดยจัดให้มีครูแนะแนว ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ ประจำที่ห้องแนะแนวอย่างเพียงพอมากที่สุด จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 58.40 รองลงมาจัดฝึกให้ครูทุกคนมีความรู้ด้านการแนะแนว วิทยากรเรียนรู้และการให้คำปรึกษา จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 44.96 และการบริการมีข้อมูลที่ทันสมัย และเป็นปัจจุบันน้อยที่สุด จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 36.18

ข้อที่ตอบอื่น ๆ มีผู้ให้ข้อมูล คือ

-มีห้องสำหรับปรึกษา (เฉพาะ) หรือซักถามพูดคุยเพื่อแก้ปัญหา (ความถี่ = 1)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล โรงเรียนมีการจัดบริการแนะแนวให้ผู้เรียนได้ใช้บริการ จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยจัดให้มีครูแนะแนวที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ ประจำที่ห้องแนะแนวอย่างเพียงพอมากที่สุด จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 64.44 รองลงมาการจัดบริการมีข้อมูลที่ทันสมัย และเป็นปัจจุบัน จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 61.11 และการจัดห้องแนะแนวให้มีบรรยากาศเสมือนบ้านน้อยที่สุด จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 32.22 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล โรงเรียนมีการจัดบริการแนะแนวให้ผู้เรียนได้ใช้บริการ จำนวน 297 คน คิดเป็นร้อยละ 94.89 โดยจัดให้มีครูแนะแนวที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ ประจำที่ห้องแนะแนวอย่างเพียงพอมากที่สุด จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 56.57 รองลงมาจัดฝึกให้ครูทุกคนมีความรู้ด้านการแนะแนว จิตวิทยาการเรียนรู้และการให้คำปรึกษา จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 45.79 และการจัดบริการมีข้อมูลที่ทันสมัยและเป็นปัจจุบันน้อยที่สุด จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 28.62

สถาบันวิทยบริการ
วาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดระบบสนับสนุน

การจัดระบบสนับสนุน	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N ₁ = 90)		(N ₂ = 313)		(N ₁ = 403)	
18. การจัดสิ่งสนับสนุนเพื่ออำนวยความสะดวกส่งเสริมการเรียนรู้						
ความสะดวกส่งเสริมการเรียนรู้						
การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง						
ของผู้เรียน						
-ไม่มี	0	0.00	1	0.32	1	0.25
-มี	90	100.00	312	99.68	402	99.75
	(N ₁ = 90)		(n ₂ = 312)		(n ₁ = 402)	
สิ่งสนับสนุนที่จัดให้ คือ						
-ห้องสมุด	90	10.00	276	88.46	366	91.04
-ศูนย์หนังสือ	18	20.00	52	16.67	70	17.41
-ห้องโสตทัศนศึกษา	66	73.33	200	64.10	266	66.17
-ห้องสมุดหมวดวิชา	81	90.00	280	89.74	361	89.80
-สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่						
หลากหลายน่าสนใจ	50	55.56	145	46.47	195	48.51
-อื่น ๆ	6	6.67	3	0.96	9	2.24
19. การจัดให้มีผู้รับผิดชอบในการ						
สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
-ไม่มี	1	1.11	30	9.58	31	7.69
-มี	89	98.89	283	90.42	372	92.31
	(n ₁ = 89)		(n ₂ = 283)		(n ₁ = 372)	
รับผิดชอบในด้าน						
-การจัดทำแผนงาน/						
โครงการต่าง ๆ	69	77.53	193	68.20	262	70.43
-การจัดกิจกรรมพัฒนา						
บุคลากรในลักษณะต่าง ๆ	39	43.82	171	60.42	210	56.45
-การส่งเสริมบรรยากาศ						
การเรียนรู้ในโรงเรียน	64	71.91	199	70.32	263	70.70

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การจัดระบบสนับสนุน	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N ₁ = 90)		(N ₂ = 313)		(N ₁ = 403)	
	(n ₁ = 89)		(n ₂ = 283)		(n ₁ = 372)	
-การดูแลให้คำปรึกษาแก่ ผู้รับผิดชอบจัดกิจกรรม	35	39.33	108	38.16	143	38.44
-การอำนวยความสะดวก ด้านต่าง ๆ แก่ผู้รับผิดชอบ จัดกิจกรรม	45	50.56	97	34.28	142	38.17
-การสนับสนุนระบบนิเทศ กำกับ ติดตาม	49	55.06	109	38.52	158	42.47
-การส่งเสริมขวัญ กำลังใจ แก่ผู้จัดทำกิจกรรม	37	41.57	82	28.98	119	31.99
-การประเมินผลการ ปฏิบัติงาน	44	49.43	104	36.75	148	39.78

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์การจัดระบบสนับสนุน ปรากฏผลดังนี้

การจัดสิ่งสนับสนุนเพื่ออำนวยความสะดวก ส่งเสริมการเรียนรู้ การค้นคว้า
หาความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล โรงเรียนมีการจัดสิ่ง
สนับสนุนเพื่ออำนวยความสะดวก ส่งเสริมการเรียนรู้ การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน
จำนวน 402 คน คิดเป็นร้อยละ 99.75 โดยสิ่งสนับสนุนที่จัดให้ คือ ห้องสมุดมากที่สุด
จำนวน 366 คน คิดเป็นร้อยละ 91.04 รองลงมาจัดห้องสมุดหมวดวิชา จำนวน 361 คน
คิดเป็นร้อยละ 89.80 และจัดศูนย์หนังสือน้อยที่สุด จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.41

ข้อที่ตอบอื่น ๆ มีผู้ให้ข้อมูล คือ

- ห้องอินเทอร์เนต (ความถี่= 4)
- สวนพฤกษศาสตร์ (ความถี่= 2)
- ห้องพิพิธภัณฑ์ (ความถี่= 1)
- ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ (ความถี่= 1)
- สวนหย่อม (ความถี่= 1)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารทุกคนให้ข้อมูล โรงเรียนมีการจัดสิ่ง
สนับสนุนเพื่ออำนวยความสะดวก ส่งเสริมการเรียนรู้ การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน
โดยสิ่งสนับสนุนที่จัดให้ คือ ห้องสมุดมากที่สุด จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00
รองลงมาจัดห้องสมุดหมวดวิชา จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 และจัดศูนย์หนังสือ
น้อยที่สุด จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล โรงเรียนมีการ
จัดสิ่งสนับสนุนเพื่ออำนวยความสะดวก ส่งเสริมการเรียนรู้ การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองของ
ผู้เรียนจำนวน 312 คน คิดเป็นร้อยละ 99.68 โดยสิ่งสนับสนุนที่จัดให้ คือ ห้องสมุดหมวดวิชา
มากที่สุด จำนวน 280 คน คิดเป็นร้อยละ 89.74 รองลงมาจัดห้องสมุด จำนวน 276 คน
คิดเป็นร้อยละ 88.46 และจัดศูนย์หนังสือน้อยที่สุด จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67

การจัดให้มีผู้รับผิดชอบ ในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล โรงเรียนมีการจัดให้มีผู้
รับผิดชอบ ในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 372 คน
คิดเป็นร้อยละ 92.31 โดยจัดให้มีผู้รับผิดชอบด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ในโรงเรียน
มากที่สุด จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 70.70 รองลงมาด้านการจัดทำแผนงานโครงการ
ต่าง ๆ จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 70.43 และด้านการสร้างเสริมขวัญ กำลังใจแก่ผู้
จัดทำกิจกรรม น้อยที่สุด จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 31.99

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล โรงเรียนมีการจัดให้มีผู้รับ
ผิดชอบ ในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 89 คน คิด
เป็นร้อยละ 98.89 โดยจัดให้มีผู้รับผิดชอบด้านการจัดทำแผนงานโครงการต่าง ๆ มากที่สุด

จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 77.53 รองลงมาด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ใน
 โรงเรียน จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 71.91 และด้านการดูแลให้คำปรึกษาแก่ผู้รับผิดชอบ
 จัดกิจกรรม น้อยที่สุด จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 39.33 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้
 ข้อมูล โรงเรียนมีการจัดให้มีผู้รับผิดชอบ ในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน
 เป็นสำคัญ จำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 90.42 โดยจัดให้มีผู้รับผิดชอบด้านการส่งเสริม
 บรรยากาศการเรียนรู้ในโรงเรียนมากที่สุด จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 70.32 รองลง
 มาด้านการจัดทำแผนงานโครงการต่าง ๆ จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 68.20 และด้าน
 การสร้างเสริมขวัญ กำลังใจแก่ผู้จัดทำกิจกรรม น้อยที่สุด จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 28.98

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดระบบนิเทศภายใน

การจัดระบบนิเทศภายใน	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N ₁ = 90)		(N ₂ = 313)		(N ₁ = 403)	
20. การจัดระบบนิเทศภายใน						
โรงเรียนเกี่ยวกับการจัดการ						
เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
-ไม่มี	2	2.22	49	15.65	51	12.66
-มี	88	97.78	264	84.35	352	87.34
	(n ₁ = 88)		(n ₂ = 264)		(n ₁ = 352)	
วิธีที่ใช้ คือ						
-แต่งตั้งผู้เหมาะสมเพื่อ						
ดำเนินการนิเทศการจัด						
กระบวนการเรียนรู้ที่เน้น						
ผู้เรียนเป็นสำคัญ						
	64	72.73	118	44.70	182	51.70
-ให้คำปรึกษาแก่ครูผู้สอน	45	51.14	136	51.52	181	51.42
-ให้ข้อเสนอแนะแก่ครูผู้สอน	53	43.82	124	46.97	177	50.28
-ให้แนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน						
และเหมาะสมแก่ครูผู้สอน						
	57	60.23	91	34.47	148	42.05
-นำแผนการนิเทศภายในที่มี						
มาใช้ในการปรับปรุง						
การเรียนการสอน						
	34	38.64	122	46.21	156	44.32
-ขยายผลการปฏิบัติอย่าง						
ชัดเจน เป็นรูปธรรม						
	11	12.50	34	12.88	45	12.78
-อื่น ๆ	1	1.34	2	0.75	3	0.85
21. การจัดให้มีการกำกับ ติดตาม						
เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงาน						
-ไม่มี	5	5.56	61	19.49	66	16.38
-มี	85	94.44	252	80.51	337	83.62
	(n ₁ = 85)		(n ₂ = 252)		(n ₁ = 337)	
ลักษณะในการกำกับ ติดตาม						
-มีการตรวจสอบอย่าง						
เป็นระบบ						
	51	60.00	175	69.44	226	67.06

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การจัดระบบนิเทศภายใน	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N ₁ = 90)		(N ₂ = 313)		(N ₁ = 403)	
	(n ₁ = 85)		(n ₂ = 252)		(n ₁ = 337)	
-มีการตรวจสอบอย่าง						
ต่อเนื่อง	41	48.24	126	50.00	167	49.55
-มีแผนการกำกับ ติดตาม						
ที่เป็นขั้นตอน	47	55.29	111	44.05	158	46.88
-การตรวจสอบมีความ						
ชัดเจนและตรวจสอบได้	38	44.71	45	17.86	83	24.63
-อื่น ๆ	6	7.06	0	0.00	6	1.78
22. การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ						
ให้แก่ครูผู้สอน เพื่อให้ครูผู้สอน						
มีความเชื่อมั่นและมีความอดทน						
ในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่						
เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
-ไม่มี	1	1.11	47	15.01	48	11.91
-มี	89	98.89	266	84.98	355	88.09
	(n ₁ = 89)		(n ₂ = 266)		(n ₁ = 355)	
วิธีที่ใช้ คือ						
-ให้กำลังใจ	69	77.53	133	50.00	202	56.90
-ให้คำยกย่อง ชมเชย ชื่นชม						
ครูผู้สอนที่สามารถปรับ						
เปลี่ยนการจัดการเรียนการ						
สอนได้ประสบความสำเร็จ	83	93.25	232	87.22	315	88.73
-มีระบบประเมินความดี						
ความชอบ อย่างชัดเจน						
เป็นรูปธรรม	59	66.29	102	38.35	161	45.35
-อื่น ๆ	2	2.25	3	1.13	5	1.41

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์การจัดระบบนิเทศภายใน ปรากฏผลดังนี้

การจัดระบบนิเทศภายในโรงเรียน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล โรงเรียนมีการจัดระบบนิเทศภายในโรงเรียน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 352 คน คิดเป็นร้อยละ 87.34 โดยใช้วิธีแต่งตั้งผู้เหมาะสมเพื่อดำเนินการนิเทศการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากที่สุด จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 51.70 รองลงมาใช้วิธีให้คำปรึกษาแก่ครูผู้สอน จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 51.42 และใช้วิธีขยายผลการปฏิบัติอย่างชัดเจน เป็นรูปธรรมน้อยที่สุด จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 12.78

ข้อที่ตอบอื่น ๆ มีผู้ให้ข้อมูล คือ

-ตรวจสอบและประเมินผลเป็นระยะตลอดเวลา (ความถี่= 2)

-ให้ครูจับคู่นิเทศการสอน (ความถี่= 1)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล โรงเรียนมีการจัดระบบนิเทศภายในโรงเรียน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 97.78 โดยใช้วิธีแต่งตั้งผู้เหมาะสมเพื่อดำเนินการนิเทศการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากที่สุด จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 72.73 รองลงมาใช้วิธีให้แนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนและเหมาะสมแก่ครูผู้สอน จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 60.23 และใช้วิธีขยายผลการปฏิบัติอย่างชัดเจน เป็นรูปธรรมน้อยที่สุด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล โรงเรียนมีการจัดระบบนิเทศภายในโรงเรียน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 84.35 โดยใช้วิธีให้คำปรึกษาแก่ครูผู้สอนมากที่สุด จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 51.52 รองลงมาใช้วิธีให้ข้อเสนอแนะแก่ครูผู้สอน จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 46.97 และใช้วิธีขยายผลการปฏิบัติอย่างชัดเจน เป็นรูปธรรมน้อยที่สุด จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 12.88

การจัดให้มีการกำกับ ติดตามเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงาน

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล โรงเรียนมีการจัดให้มีการกำกับ ติดตามเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงาน จำนวน 337 คน คิดเป็นร้อยละ 83.62 โดย

มีการตรวจสอบอย่างเป็นระบบมากที่สุด จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 67.06 รองลงมา มีการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 49.55 และการตรวจสอบมีความชัดเจนและตรวจสอบได้น้อยที่สุด จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 24.63

ข้อที่ตอบอื่น ๆ มีผู้ให้ข้อมูล คือ

- จัดทำรายงานการปฏิบัติงาน (ความถี่= 3)
- ให้หมวดงานที่จัดทำแผนงาน/โครงการ เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบ (ความถี่= 2)
- มีการตรวจสอบแต่ไม่ต่อเนื่อง (ความถี่= 1)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล โรงเรียนมีการจัดให้มีการกำกับ ติดตามเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงาน จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 94.44 โดยมีการตรวจสอบอย่างเป็นระบบมากที่สุด จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 รองลงมา มีแผนการกำกับ ติดตามที่เป็นขั้นตอน จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 55.29 และการตรวจสอบมีความชัดเจนและตรวจสอบได้น้อยที่สุด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 44.71 ส่วนกลุ่ม ครู-อาจารย์ให้ข้อมูล โรงเรียนมีการจัดให้มีการกำกับ ติดตามเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงาน จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 80.51 โดยมีการตรวจสอบอย่างเป็นระบบมากที่สุด จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 69.44 รองลงมา มีการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และการตรวจสอบมีความชัดเจนและตรวจสอบได้น้อยที่สุด จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 17.86

การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูผู้สอน เพื่อให้ครูผู้สอนมีความเชื่อมั่น และมีความอดทนในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล โรงเรียนมีการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูผู้สอนเพื่อให้ครูผู้สอนมีความเชื่อมั่นและมีความอดทนในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 355 คน คิดเป็นร้อยละ 88.09 โดยให้คำยกย่องชมเชย ชื่นชม ครูผู้สอนที่สามารถปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนได้ประสบความสำเร็จมากที่สุด จำนวน 315 คน คิดเป็นร้อยละ 88.73 รองลงมา ให้กำลังใจ จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 56.90 และมีระบบประเมินความดี ความชอบ อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมน้อยที่สุด จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 45.35

ข้อที่ตอบอื่น ๆ มีผู้ให้ข้อมูล คือ

- จัดงานวันประกาศเกียรติคุณและมอบเกียรติคุณบัตร (ความถี่= 4)
- จัดสวัสดิการ (ความถี่= 1)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล โรงเรียนมีการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูผู้สอนเพื่อให้ครูผู้สอนมีความเชื่อมั่นและมีความอดทนในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 98.89 โดยให้คำยกย่องชมเชย ชื่นชม ครูผู้สอนที่สามารถปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนได้ประสบความสำเร็จมากที่สุด จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 93.25 รองลงมาให้กำลังใจ จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 77.53 และมีระบบประเมินความดี ความชอบ อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมน้อยที่สุด จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 66.29 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล โรงเรียนมีการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูผู้สอนเพื่อให้ครูผู้สอนมีความเชื่อมั่นและมีความอดทนในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 84.98 โดยให้คำยกย่องชมเชย ชื่นชม ครูผู้สอนที่สามารถปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนได้ประสบความสำเร็จมากที่สุด จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 87.22 รองลงมาให้กำลังใจ จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 และมีระบบประเมินความดี ความชอบ อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมน้อยที่สุด จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 38.35

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินผลในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การประเมินผล	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน ($N_1 = 90$)	ร้อยละ	จำนวน ($N_2 = 313$)	ร้อยละ	จำนวน ($N_t = 403$)	ร้อยละ
23. การประเมินผลการดำเนินการ ของโรงเรียนในการจัดการเรียน รู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
-ไม่มี	14	15.56	78	24.92	92	22.83
-มี	76	84.44	235	75.08	311	77.17
	($n_1 = 76$)		($n_2 = 235$)		($n_t = 311$)	
ดำเนินการโดย						
-กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบใน การประเมินผลการดำเนินการ ของโรงเรียน	57	75.00	168	71.49	225	72.35
-กำหนดให้มีขั้นตอน การประเมิน	29	38.16	99	42.13	128	41.16
-กำหนดเกณฑ์การประเมิน ที่ชัดเจนเหมาะสม	36	47.37	88	37.45	124	39.87
-ชี้แจงวิธีการและเกณฑ์การ ประเมินแก่บุคลากรทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้อง	53	69.74	94	40.00	147	47.27
-มีแนวทางที่ชัดเจนในการนำ ผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินการของ โรงเรียน	29	38.16	84	35.74	113	36.33

ตารางที่ 9 (ต่อ)

การประเมินผล	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N ₁ = 90)		(N ₂ = 313)		(N ₁ = 403)	
24. การประเมินผลการทำงาน ของครูผู้สอนในการจัดการเรียน รู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
-ไม่มี	22	24.44	84	26.84	106	26.30
-มี	68	75.56	229	73.16	297	73.70
	(n ₁ = 68)		(n ₂ = 229)		(n ₁ = 297)	
ดำเนินการโดย						
-กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบใน การประเมินผลการทำงาน ของครูผู้สอน	55	80.88	142	62.01	197	66.33
-กำหนดให้มีขั้นตอน การประเมิน	28	41.18	109	47.60	137	46.13
-กำหนดเกณฑ์การประเมิน ที่ชัดเจนเหมาะสม	37	54.41	77	33.62	114	38.38
-ชี้แจงวิธีการและเกณฑ์การ ประเมินแก่บุคลากรทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้อง	26	38.24	113	49.34	139	46.80
-มีแนวทางที่ชัดเจนในการนำ ผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติงานของ ครูผู้สอน	30	44.12	112	48.91	142	47.81
-อื่นๆ	0	0.00	2	0.87	2	0.67
25. การประเมินผลผู้เรียน หลังการ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ						
-ไม่มี	12	13.33	57	18.21	69	17.12
-มี	78	86.67	256	81.79	334	82.88

ตารางที่ 9 (ต่อ)

การประเมินผล	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N ₁ = 90)		(N ₂ = 313)		(N ₁ = 403)	
	(n ₁ = 78)		(n ₂ = 256)		(n ₁ = 334)	
ดำเนินการโดย						
-กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบใน						
การประเมินผลผู้เรียน	49	62.82	164	64.06	213	63.77
-กำหนดให้มีขั้นตอน						
การประเมิน	37	47.44	161	62.89	198	59.28
-กำหนดเกณฑ์การประเมิน						
ที่ชัดเจนเหมาะสม	37	47.44	132	51.56	169	50.60
-ชี้แจงวิธีการและเกณฑ์การ						
ประเมินแก่บุคลากรทุกฝ่าย						
ที่เกี่ยวข้อง	44	56.41	108	42.19	152	45.51
-มีแนวทางที่ชัดเจนในการนำ						
ผลการประเมินมาปรับปรุง						
พัฒนาการดำเนินการจัดการ						
เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	24	30.77	102	39.84	126	37.72

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์การประเมินผลในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ปรากฏผลดังนี้

การประเมินผลการดำเนินการของโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล โรงเรียนมีการประเมินผล
การดำเนินการของโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 311 คน คิดเป็น
ร้อยละ 77.17 ดำเนินการโดย กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการดำเนินการของ
โรงเรียนมากที่สุด จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 72.35 รองลงมาชี้แจงวิธีการและเกณฑ์
การประเมินแก่บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 42.27 และมีแนว

ทางที่ชัดเจนในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินการของโรงเรียนน้อยที่สุด จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 36.33

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินการของโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 84.44 ดำเนินการโดย กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการดำเนินการของโรงเรียนมากที่สุด จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาชี้แจงวิธีการและเกณฑ์การประเมินแก่บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 69.74 และกำหนดให้มีขั้นตอนการประเมินกับมีแนวทางที่ชัดเจนในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินการของโรงเรียนน้อยที่สุด จำนวน 29 คนเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 38.16 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินการของโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 75.08 ดำเนินการโดย กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการดำเนินการของโรงเรียนมากที่สุด จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 71.49 รองลงมากำหนดให้มีขั้นตอนการประเมิน จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 42.13 และมีแนวทางที่ชัดเจนในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินการของโรงเรียนน้อยที่สุด จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 35.74

การประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล โรงเรียนมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 297 คน คิดเป็นร้อยละ 73.70 ดำเนินการโดย กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนมากที่สุด จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 66.33 รองลงมาชี้แจงแนวทางที่ชัดเจนในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานของครูผู้สอน จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 47.81 และกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนเหมาะสมน้อยที่สุด จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 38.38

ข้อที่ตอบอื่น ๆ มีผู้ให้ข้อมูล คือ

-ให้ครูประเมินตนเอง (ความถี่= 2)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล โรงเรียนมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 75.56 ดำเนินการโดย กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนมากที่สุด จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 80.88 รองลงมากำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนเหมาะสม จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 54.41 และชี้แจงวิธีการและเกณฑ์การประเมินแก่บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องน้อยที่สุด จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 38.24 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล โรงเรียนมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 73.16 ดำเนินการโดย กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนมากที่สุด จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 62.01 รองลงมาชี้แจงวิธีการและเกณฑ์การประเมินแก่บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 49.34 และกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนเหมาะสมน้อยที่สุด จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 33.62

การประเมินผลผู้เรียนหลังจากการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล โรงเรียนมีการประเมินผลผู้เรียนหลังจากการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 334 คน คิดเป็นร้อยละ 82.88 ดำเนินการโดย กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการประเมินผลผู้เรียนมากที่สุด จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 63.77 รองลงมากำหนดให้มีขั้นตอนการประเมิน จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 9.28 และมีแนวทางที่ชัดเจนในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญน้อยที่สุด จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 37.72

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล โรงเรียนมีการประเมินผลผู้เรียนหลังจากการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 86.67 ดำเนินการโดย กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการประเมินผลผู้เรียนมากที่สุด จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 62.82 รองลงมาชี้แจงวิธีการและเกณฑ์การประเมินแก่บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 56.41 และมีแนวทางที่ชัดเจนในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญน้อยที่สุด จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 30.77 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล โรงเรียนมีการประเมินผลผู้เรียนหลังจากการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 256 คน คิดเป็นร้อยละ 81.79 ดำเนินการโดย

กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการประเมินผลผู้เรียนมากที่สุด จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 64.06
รองลงมากำหนดให้มีขั้นตอนการประเมิน จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 62.89 และมีแนว
ทางที่ชัดเจนในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญน้อยที่สุด จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 39.84

ตอนที่ 3 ปัญหาการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเตรียมการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเตรียมการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ปัญหา	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N ₁ = 90)		(N ₂ = 313)		(N ₁ = 403)	
26. ปัญหาการกำหนดนโยบาย						
-ไม่ได้คำนึงถึงวัตถุประสงค์ ของโรงเรียนและความต้อง การของคนส่วนใหญ่	28	31.11	25	7.99	53	13.15
-ไม่ได้คำนึงถึงความเป็น ไปได้ของโรงเรียนในด้าน การจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	25	27.78	78	24.92	103	25.56
-ไม่ได้คำนึงถึงความรู้ ความสามารถของผู้ปฏิบัติ	24	26.67	46	14.70	70	17.37
-ขาดความยืดหยุ่น	17	18.89	55	17.57	72	17.87
-ขาดการยอมรับจากฝ่าย ปฏิบัติ	29	32.22	102	32.59	131	32.51
-ไม่มีความเฉพาะเจาะจง และความชัดเจน	15	16.67	81	25.88	96	23.82
-ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ตามเหตุผลและความจำเป็น	25	27.78	49	15.65	74	18.36
-ไม่สามารถควบคุมหรือ สามารถประเมินผลได้	14	15.56	67	21.41	81	20.01
-อื่น ๆ	3	3.33	11	3.51	14	3.47

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ปัญหา	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การเตรียมการ	(N ₁ = 90)		(N ₂ = 313)		(N ₁ = 403)	
27. ปัญหาการกำหนดความต้องการ จำเป็น						
-ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ไม่ ตรงกับสภาพความเป็นจริง	29	32.22	79	25.24	108	26.80
-ไม่ได้จัดลำดับความสำคัญ ของความต้องการจำเป็น	33	36.67	115	36.74	148	36.72
-ความต้องการจำเป็นที่ได้ ไม่สามารถเลือกนำมา ปฏิบัติให้สอดคล้องกับการ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญได้	60	66.67	190	60.70	250	62.03
-อื่น ๆ	2	2.22	4	1.28	6	1.49
28. ปัญหาการจัดทำแผนงาน โครงการ						
-ขาดข้อมูลที่เป็นจริง	10	11.11	23	7.35	33	8.19
-ขาดงบประมาณเพื่อการ ปฏิบัติตามแผนงาน/ โครงการ	60	66.67	177	56.55	237	58.81
-การจัดลำดับก่อนหลังของ แผนงาน/โครงการ	20	22.22	55	17.57	75	18.61
-การปรับแผนงาน/โครงการ ดำเนินการไม่ได้	15	16.67	55	17.57	70	17.37
-ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการใช้ แผนงาน/โครงการ	51	56.67	126	40.26	177	43.92
-ความไม่สอดคล้องของ แผนงาน/โครงการ ระดับต่าง ๆ	18	20.00	82	26.20	100	24.81

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ปัญหา	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การเตรียมการ	(N ₁ = 90)		(N ₂ = 313)		(N ₁ = 403)	
29. ปัญหาการประชาสัมพันธ์						
-ขาดแนวทางปฏิบัติด้าน						
การประชาสัมพันธ์	32	35.56	67	21.41	99	24.57
-แนวทางปฏิบัติด้านการ						
ประชาสัมพันธ์ไม่ชัดเจน	31	34.44	96	30.67	127	31.51
-บุคลากรที่ปฏิบัติงาน						
ประชาสัมพันธ์ไม่เห็น						
ความสำคัญ	13	14.44	26	8.31	39	9.68
-บุคลากรที่มีความรู้ความ						
สามารถในการ						
ประชาสัมพันธ์มีจำนวน						
น้อยมาก	28	31.11	110	35.14	138	34.24
-งบประมาณไม่เพียงพอ	28	31.11	124	39.62	152	37.72
-ขาดการติดตาม และ						
ประเมินผลการดำเนินงาน						
ด้านการประชาสัมพันธ์	46	51.11	158	50.48	204	50.62
-ไม่นำผลการติดตามและ						
ประเมินผลการดำเนินงาน						
ด้านการประชาสัมพันธ์ไป						
ปรับปรุง	43	47.78	108	34.50	151	37.47

จากตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการเตรียมการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาการกำหนดนโยบายในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล ขาดการยอมรับจากฝ่ายปฏิบัติมากที่สุด จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 32.51 รองลงมาไม่ได้คำนึงถึงความเป็นไปได้ของโรงเรียนในด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 25.56 และไม่ได้คำนึงถึงวัตถุประสงค์ของโรงเรียนและความต้องการของคนส่วนใหญ่ มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.15

ข้อที่ตอบอื่น ๆ มีผู้ให้ข้อมูล คือ

- ปัญหาไม่ได้อยู่ที่โรงเรียนแต่อยู่ที่นักเรียนในเขตพื้นที่ (ความถี่= 5)
- ขาดความเข้าใจในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ความถี่= 4)
- ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณ (ความถี่= 4)
- ขาดการติดตามอย่างสม่ำเสมอ (ความถี่= 1)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล ขาดการยอมรับจากฝ่ายปฏิบัติมากที่สุด จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 32.22 รองลงมาไม่ได้คำนึงถึงวัตถุประสงค์ของโรงเรียนและความต้องการของคนส่วนใหญ่ จำนวน 28 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 31.11 และไม่สามารถควบคุมหรือสามารถประเมินผลได้ มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 15.56 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล ขาดการยอมรับจากฝ่ายปฏิบัติมากที่สุด จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 32.59 รองลงมาไม่มีความเฉพาะเจาะจงและความชัดเจน จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 25.88 และไม่ได้คำนึงถึงวัตถุประสงค์ของโรงเรียนและความต้องการของคนส่วนใหญ่ มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 7.99

ปัญหาการกำหนดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาโรงเรียนเพื่อเตรียมการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล ความต้องการจำเป็นที่ได้ไม่สามารถเลือกนำมาปฏิบัติให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้มากที่สุด จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 62.03 รองลงมาไม่ได้จัดลำดับความสำคัญของความต้องการ

จำเป็น จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 36.72 และข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ที่ไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริง มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 26.80

ข้อที่ตอบอื่น ๆ มีผู้ให้ข้อมูล คือ

-ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณ (ความถี่= 6)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล ความต้องการจำเป็นที่ได้ไม่สามารถเลือกนำมาปฏิบัติให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้มากที่สุด จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาไม่ได้จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 36.67 และข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ที่ไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริง มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 32.22 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล ความต้องการจำเป็นที่ได้ไม่สามารถเลือกนำมาปฏิบัติให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้มากที่สุดจำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 60.70 รองลงมาไม่ได้จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 36.74 และข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ที่ไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริง มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 25.24

ปัญหาการจัดทำแผนงาน/ โครงการ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล ขาดงบประมาณเพื่อการปฏิบัติตามแผนงาน/ โครงการมากที่สุด จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 58.81 รองลงมาขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการใช้แผนงาน/ โครงการ จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 43.92 และขาดข้อมูลที่เป็นจริง มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.19

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล ขาดงบประมาณเพื่อการปฏิบัติตามแผนงาน/ โครงการมากที่สุด จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการใช้แผนงาน/ โครงการ จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 56.67 และขาดข้อมูลที่เป็นจริง มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล ขาดงบประมาณเพื่อการปฏิบัติตามแผนงาน/ โครงการมากที่สุด จำนวน

177 คน คิดเป็นร้อยละ 56.55 รองลงมาขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการใช้แผนงาน/โครงการ จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 40.26 และขาดข้อมูลที่เป็นจริง มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 7.35

ปัญหาการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล ขาดการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์มากที่สุด จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 50.62 รองลงมางบประมาณไม่เพียงพอ จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 37.72 และบุคลากรที่ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ไม่เห็นความสำคัญ มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.68

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล ขาดการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์มากที่สุด จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 51.11 รองลงมาไม่นำผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ไปปรับปรุง จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 47.78 และบุคลากรที่ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ไม่เห็นความสำคัญ มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 14.44 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล ขาดการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์มากที่สุด จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 50.48 รองลงมางบประมาณไม่เพียงพอ จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 39.62 และบุคลากรที่ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ไม่เห็นความสำคัญ มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 8.31

ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 11 - 14

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการพัฒนาบุคลากร

ปัญหา	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N ₁ = 90)		(N ₂ = 313)		(N ₁ = 403)	
30. ปัญหาการพัฒนาบุคลากรโดยการสร้างเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
-บุคลากรให้ความร่วมมือ						
น้อยและไม่สนใจต่อการพัฒนาบุคลากร	42	46.67	124	39.62	166	41.19
-บุคลากรผู้เข้ารับการ						
พัฒนาขาดความพร้อม	45	50.00	56	17.89	101	25.06
-บุคลากรไม่มีโอกาสเข้ารับ						
การพัฒนาอย่างทั่วถึง	29	32.22	100	31.95	129	32.01
-บุคลากรไม่เพียงพอต่อการ						
จัดการเรียนการสอนจึงไม่ได้รับ						
รับการสนับสนุนให้เข้าร่วม						
กิจกรรมการพัฒนา	40	44.44	72	23.00	112	27.79
-ขาดงบประมาณที่ใช้ในการ						
ดำเนินโครงการพัฒนา						
บุคลากร	43	47.78	126	40.26	169	41.94
-ขาดความพร้อมด้าน						
เอกสารและตำราทาง						
วิชาการ	28	31.11	75	23.96	103	25.56

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ปัญหา	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การพัฒนาบุคลากร	(N ₁ = 90)		(N ₂ = 313)		(N ₁ = 403)	
31. ปัญหาการพัฒนาความรู้						
ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
-กิจกรรมการพัฒนาไม่สอดคล้องกับเรื่องที่ได้กำหนดเป็นความต้องการจำเป็นไว้						
	53	58.89	114	36.42	167	41.44
-อุปกรณ์และเทคโนโลยีไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ						
	35	38.89	183	58.47	218	54.09
-สถานที่และระยะเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมไม่เหมาะสม						
	38	42.22	105	33.55	143	35.48
-วิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการพัฒนา						
	22	24.44	69	22.04	91	22.58
-ขาดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการพัฒนาบุคลากร						
	26	28.89	125	39.94	151	37.47
-อื่น ๆ						
	1	1.11	1	0.32	2	0.50
32. ปัญหาการพัฒนาทักษะการปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
-กิจกรรมการพัฒนาไม่สอดคล้องกับเรื่องที่ได้กำหนดเป็นความต้องการจำเป็นไว้						
	48	53.33	120	38.34	168	41.69
-อุปกรณ์และเทคโนโลยีไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ						
	35	38.89	179	57.19	214	53.10

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ปัญหา	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การพัฒนาบุคลากร	(N ₁ = 90)		(N ₂ = 313)		(N ₁ = 403)	
-สถานที่และระยะเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมไม่เหมาะสม	42	46.67	108	34.50	150	37.22
-วิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการพัฒนา	22	24.44	68	21.73	90	22.33
-ขาดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการพัฒนาบุคลากร	22	24.44	133	42.49	155	38.46
-อื่นๆ	1	1.11	0	0.00	1	0.25

จากตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการพัฒนาบุคลากร ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาการพัฒนาบุคลากรโดยสร้างเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล ขาดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการพัฒนาบุคลากรมากที่สุด จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 41.94 รองลงมาบุคลากรให้ความสนใจน้อยและไม่สนใจต่อการพัฒนาบุคลากร จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 41.19 และบุคลากรเข้ารับการพัฒนาขาดความพร้อม มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.06

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล บุคลากรเข้ารับการพัฒนาขาดความพร้อมมากที่สุด จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาขาดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการพัฒนาบุคลากร จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 47.78 และขาดความพร้อมด้านเอกสารและตำราทางวิชาการ มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 31.11 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล ขาดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการพัฒนาบุคลากรมาก

ที่สุด จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 40.26 รองลงมาบุคลากรให้ความสนใจน้อยและไม่สนใจ ต่อการพัฒนาบุคลากร จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 39.62 และบุคลากรเข้ารับการพัฒนา ชาติความพร้อม มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 17.89

ปัญหาการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล อุปกรณ์และเทคโนโลยี ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอมากที่สุด จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 54.09 รองลงมากิจกรรมการ พัฒนาไม่สอดคล้องกับเรื่องที่ได้กำหนดเป็นความต้องการจำเป็นไว้ จำนวน 167 คน คิดเป็น ร้อยละ 41.44 และวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการพัฒนา มีผู้ให้ข้อมูล น้อยที่สุด จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 22.58

ข้อที่ตอบอื่น ๆ มีผู้ให้ข้อมูล คือ

- บุคลากรนำความรู้ที่ผ่านการพัฒนามาใช้เฉพาะบางคน (ความถี่= 1)
- พัฒนาไม่ทั่วถึงเป็นเฉพาะบางกลุ่ม (ความถี่= 1)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล กิจกรรมการพัฒนาไม่สอดคล้อง กับเรื่องที่ได้กำหนดเป็นความต้องการจำเป็นไว้มากที่สุด จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 58.89 รองลงมาสถานที่และระยะเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมไม่เหมาะสม จำนวน 38 คน คิดเป็น ร้อยละ 42.22 และวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการพัฒนา มีผู้ให้ข้อมูล น้อยที่สุด จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 24.44 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล อุปกรณ์ และเทคโนโลยี ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอมากที่สุด จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 58.47 รองลงมาขาดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการพัฒนาบุคลากร จำนวน 125 คน คิดเป็น ร้อยละ 39.94 และวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการพัฒนา มีผู้ให้ข้อมูลน้อย ที่สุด จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 22.04

ปัญหาการพัฒนาทักษะการปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล อุปกรณ์และเทคโนโลยี ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอมากที่สุด จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 53.10 รองลงมากิจกรรมการพัฒนาไม่สอดคล้องกับเรื่องที่ได้กำหนดเป็นความต้องการจำเป็นไว้ จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 41.69 และวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการพัฒนา มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.33

ข้อที่ตอบอื่น ๆ มีผู้ให้ข้อมูล คือ

- บุคลากรขาดความตระหนัก ไม่เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ความถี่= 1)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล กิจกรรมการพัฒนาไม่สอดคล้องกับเรื่องที่ได้กำหนดเป็นความต้องการจำเป็นไว้มากที่สุด จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 รองลงมาสถานที่และระยะเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมไม่เหมาะสม จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 46.67 และวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการพัฒนา กับการขาดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการพัฒนาบุคลากร มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 22 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 24.44 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล อุปกรณ์และเทคโนโลยีไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอมากที่สุด จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 57.19 รองลงมาขาดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการพัฒนาบุคลากร จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 42.49 และวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการพัฒนา มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 21.73

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารและบริการ
หลักสูตร

ปัญหา	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N ₁ = 90)		(N ₂ = 313)		(N _t = 403)	
33. ปัญหาการจัดห้องเรียนใน โรงเรียน						
-บุคลากรไม่เพียงพอ สำหรับจัดเข้าสอน	50	55.56	100	31.95	150	37.22
-จำนวนนักเรียนใน โรงเรียนน้อยเกินไป	8	8.89	5	1.60	13	3.23
-จำนวนนักเรียนใน โรงเรียนมากเกินไป	49	54.44	193	61.66	242	60.05
-ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ	20	22.22	35	11.18	55	13.65
-ขาดบุคลากรบางสาขา	36	40.00	154	49.20	190	47.15
-อื่น ๆ	5	5.56	9	2.88	14	3.47
34. ปัญหาการจัดรายวิชาเลือก ตามโครงสร้างหลักสูตร						
-ขาดครูผู้สอนในรายวิชา เลือกที่โรงเรียนจัดขึ้น	54	60.00	104	33.23	158	39.21
-ขาดความสอดคล้องใน การจัดรายวิชาเลือกกับ ความถนัด ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน	50	55.56	160	51.12	210	52.11
-ขาดความสอดคล้องใน การจัดรายวิชาเลือกกับ ความรู้ ความสามารถ และความถนัดของ ครูผู้สอน	47	52.22	139	44.41	186	46.15
-อื่น ๆ	7	7.78	12	3.83	19	4.71

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ปัญหา	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N ₁ = 90)		(N ₂ = 313)		(N ₁ = 403)	
35. ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
-การจัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับหลักการจุดหมายและโครงสร้างของหลักสูตร	33	36.67	46	14.70	79	19.60
-กิจกรรมที่จัดไม่ได้ได้รับความสนใจจากผู้เรียน	33	36.67	137	43.77	170	42.18
-ครูที่ปรึกษามีไม่เพียงพอต่อกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น	48	53.33	150	47.92	198	49.13
-ครูขาดความเข้าใจเกี่ยวกับงานกิจกรรมของโรงเรียน	63	70.00	137	43.77	200	49.63
-อื่น ๆ	0	0.00	4	1.28	4	0.99
36. ปัญหาการจัดบรรยากาศการเรียนรู้						
-สถานที่ไม่เพียงพอต่อการจัดบรรยากาศการเรียนรู้	52	57.78	186	59.42	238	59.06
-ไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	21	23.33	90	28.75	111	27.54
-ไม่ได้รับความสนใจจากผู้เรียน	32	35.56	93	29.71	125	31.02
-ขาดงบประมาณ	57	63.33	165	52.72	222	55.09

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ปัญหา	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน (N ₁ = 90)	ร้อยละ	จำนวน (N ₂ = 313)	ร้อยละ	จำนวน (N ₁ = 403)	ร้อยละ
37. ปัญหาการจัดบริการแนะแนว						
-ขาดความร่วมมือของ ครูผู้สอนต่องานแนะแนว ของโรงเรียน	42	46.67	147	49.96	189	46.90
-ครูแนะแนวที่มีความรู้ ความสามารถมีไม่ เพียงพอ	37	41.11	157	50.16	194	48.14
-มีข้อมูลที่ล้าสมัย	16	17.78	74	23.64	90	22.33
-ไม่มีห้องแนะแนวประจำ โรงเรียน	13	14.44	53	16.93	66	16.38
-อื่น ๆ	6	6.67	6	1.92	12	2.98

จากตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารและบริการหลักสูตรปรากฏผลดังนี้

ปัญหาการจัดห้องเรียนเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล จำนวนนักเรียนในโรงเรียน มากเกินไปมากที่สุด จำนวน 242 คน คิดเป็นร้อยละ 60.05 รองลงมาขาดบุคคลากรบางสาขา จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 47.15 และจำนวนนักเรียนในโรงเรียนน้อยเกินไป มีผู้ให้ข้อมูล น้อยที่สุด จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.23

ข้อที่ตอบอื่น ๆ มีผู้ให้ข้อมูล คือ

- ห้องเรียน/ ห้องศูนย์วิชาไม่เพียงพอ (ความถี่= 8)
- จำนวนนักเรียนในห้องมาก (ความถี่= 5)
- ขาดห้องที่มีความพร้อมในการฝึกทักษะของนักเรียน (ความถี่= 1)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล บุคลากรไม่เพียงพอสำหรับจัดเข้าสอนมากที่สุด จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 รองลงมาจำนวนนักเรียนในโรงเรียนมากเกินไป จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 54.44 และจำนวนนักเรียนในโรงเรียนน้อยเกินไป มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.89 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล จำนวนนักเรียนในโรงเรียนมากเกินไปมากที่สุด จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 61.66 รองลงมาขาดบุคลากรบางสาขาจำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 49.20 และจำนวนนักเรียนในโรงเรียนน้อยเกินไป มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60

ปัญหาการจัดรายวิชาเลือกตามโครงสร้างหลักสูตรเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล ขาดความสอดคล้องในการจัดรายวิชาเลือกกับความถนัด ความสามารถและความสนใจของผู้เรียนมากที่สุด จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 52.11 รองลงมาขาดความสอดคล้องในการจัดรายวิชาเลือกกับความรู้ ความสามารถ และความถนัดของครูผู้สอน จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 และขาดครูผู้สอนในรายวิชาเลือกที่โรงเรียนจัดขึ้น มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 39.21

ข้อที่ตอบอื่น ๆ มีผู้ให้ข้อมูล คือ

- ความสนใจของผู้เรียนไม่สอดคล้องกับความถนัดของครูผู้สอน (ความถี่= 10)
- ความไม่สอดคล้องในสถานที่ ห้องปฏิบัติการรายวิชาที่จัดเพื่อสนองความต้องการของนักเรียนและบุคลากรผู้สอน (ความถี่= 9)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล ขาดครูผู้สอนในรายวิชาเลือกที่โรงเรียนจัดขึ้น จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 รองลงมาขาดความสอดคล้องในการจัดรายวิชาเลือกกับความถนัด ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 และขาดความสอดคล้องในการจัดรายวิชาเลือกกับความรู้ ความสามารถ และความถนัดของครูผู้สอน มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 52.22 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล ขาดความสอดคล้องในการจัดรายวิชาเลือกกับความถนัด ความสามารถและความสนใจของผู้เรียนมากที่สุด จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 51.12 รองลงมาขาดความสอดคล้องในการจัดรายวิชาเลือกกับความรู้ ความสามารถ และความถนัดของครูผู้สอน จำนวน 139 คน

คิดเป็นร้อยละ 44.41 และขาดครูผู้สอนในรายวิชาเลือกที่โรงเรียนจัดขึ้น มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 33.23

ปัญหาการจัดกิจกรรมนักเรียนเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล ครูขาดความเข้าใจเกี่ยวกับงานกิจกรรมของโรงเรียนมากที่สุด จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 49.63 รองลงมาครูที่ปรึกษามีไม่เพียงพอกับกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 49.13 และการจัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับหลักการ จุดหมาย และโครงสร้างของหลักสูตร มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 19.60

ข้อที่ตอบอื่น ๆ มีผู้ให้ข้อมูล คือ

-นักเรียนมีจำนวนมากในแต่ละห้อง (ความถี่= 2)

-ห้องเรียนคับแคบ ทำให้นักเรียนทำกิจกรรมไม่ถนัด (ความถี่= 2)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล ครูขาดความเข้าใจเกี่ยวกับงานกิจกรรมของโรงเรียนมากที่สุด จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 รองลงมาครูที่ปรึกษามีไม่เพียงพอกับกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 และการจัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับหลักการ จุดหมาย และโครงสร้างของหลักสูตร กับกิจกรรมที่จัดไม่ได้รับความสนใจจากผู้เรียน มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 33 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 36.67 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล ครูที่ปรึกษามีไม่เพียงพอกับกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นมากที่สุด จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 47.92 รองลงมากิจกรรมที่จัดไม่ได้รับความสนใจจากผู้เรียน กับครูขาดความเข้าใจเกี่ยวกับงานกิจกรรมของโรงเรียน จำนวน 137 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 43.77 และการจัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับหลักการ จุดหมาย และโครงสร้างของหลักสูตร มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 14.70

ปัญหาการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการรักการอ่าน ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ให้แก่ผู้เรียน

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล สถานที่ไม่พอเพียงต่อการจัดบรรยากาศการเรียนรู้มากที่สุด จำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 59.06 รองลงมาขาดงบประมาณ จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 55.09 และไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 27.54

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล ขาดงบประมาณมากที่สุด จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 63.33 รองลงมาสถานที่ไม่พอเพียงต่อการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 57.78 และไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 23.33 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล สถานที่ไม่พอเพียงต่อการจัดบรรยากาศการเรียนรู้มากที่สุด จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 59.42 รองลงมาขาดงบประมาณ จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 52.72 และไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 28.75

ปัญหาการจัดบริการแนะแนวให้ผู้เรียนได้ใช้บริการ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล ครูแนะแนวที่มีความรู้ความสามารถมีไม่เพียงพอมากที่สุด จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 48.14 รองลงมาขาดความร่วมมือของครูผู้สอนต่องานแนะแนวโรงเรียน จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 46.90 และไม่มีห้องแนะแนวประจำโรงเรียน มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.38

ข้อที่ตอบอื่น ๆ มีผู้ให้ข้อมูล คือ

-ไม่มีครูแนะแนวโดยตรง (ความถี่= 6)

-ครูแนะแนวขาดทีมงานที่เหมาะสม (ความถี่= 6)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล ขาดความร่วมมือของครูผู้สอนต่องานแนะแนวโรงเรียนมากที่สุด จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 46.67 รองลงมาครูแนะแนวที่มีความรู้ความสามารถมีไม่เพียงพอ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 41.11 และไม่มีห้องแนะแนว

ประจำโรงเรียน มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 14.44 ส่วนกลุ่ม
ครู-อาจารย์ให้ข้อมูล ครูแนะแนวที่มีความรู้ความสามารถมีไม่เพียงพอมากที่สุด จำนวน 157 คน
คิดเป็นร้อยละ 50.16 รองลงมาขาดความร่วมมือของครูผู้สอนต่องานแนะแนวโรงเรียน
จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 49.96 และไม่มีห้องแนะแนวประจำโรงเรียน มีผู้ให้ข้อมูลน้อย
ที่สุด จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 16.93

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดระบบสนับสนุน

ปัญหา	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N ₁ = 90)		(N ₂ = 313)		(N _t = 403)	
38. ปัญหาการจัดสิ่งสนับสนุน						
แก่ผู้เรียน						
-ห้องสมุดมีหนังสือไม่เพียงพอสำหรับผู้เรียน						
ค้นคว้า	45	50.00	132	42.17	177	43.92
-ขาดงบประมาณ	38	42.22	165	52.72	203	50.37
-สื่อ วัสดุ อุปกรณ์มีไม่เพียงพอ	47	52.22	231	73.80	278	68.98
-ไม่มีระบบการบำรุงรักษาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์	41	45.56	134	42.81	175	43.42
-ขาดสถานที่ในการจัดสิ่งสนับสนุน	44	48.89	115	36.74	159	39.45
-อื่น ๆ	2	2.22	7	2.24	9	2.23
39. ปัญหาการจัดให้มีผู้รับผิดชอบ						
เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
-ขาดความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียน	30	33.33	73	23.32	103	25.56
-บุคลากรในโรงเรียนมีไม่เพียงพอ	44	48.89	148	47.28	192	47.64
-ไม่ได้กำหนดให้มีบทบาทหน้าที่ ที่ชัดเจน	44	48.89	154	49.20	198	49.13
-บุคลากรไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	25	27.78	154	49.20	179	44.42

จากตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการจัดระบบสนับสนุน ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาการจัดสิ่งสนับสนุนเพื่ออำนวยความสะดวก ส่งเสริมการเรียนรู้ การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล สื่อ วัสดุ อุปกรณ์มีไม่เพียงพอมากที่สุด จำนวน 278 คน คิดเป็นร้อยละ 68.98 รองลงมาขาดงบประมาณจำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 50.37 และขาดสถานที่ในการจัดสิ่งสนับสนุน มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 39.45

ข้อที่ตอบอื่น ๆ มีผู้ให้ข้อมูล คือ

- ขาดบุคลากรงานห้องสมุด (ความถี่= 7)
- สถานที่ไม่เหมาะสม (ความถี่= 2)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล สื่อ วัสดุ อุปกรณ์มีไม่เพียงพอมากที่สุด จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 52.22 รองลงมาห้องสมุดมีหนังสือไม่เพียงพอสำหรับผู้เรียนค้นคว้า จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และขาดงบประมาณ มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 42.22 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล สื่อ วัสดุ อุปกรณ์มีไม่เพียงพอมากที่สุด จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 73.80 รองลงมาขาดงบประมาณ จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 52.72 และขาดสถานที่ในการจัดสิ่งสนับสนุน มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 36.74

ปัญหาการจัดให้มีผู้รับผิดชอบเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล ไม่ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนมากที่สุด จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 49.13 รองลงมาบุคลากรในโรงเรียนมีไม่เพียงพอ จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 47.64 และขาดความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียน มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 25.56

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล บุคลากรในโรงเรียนมีไม่เพียงพอ กับไม่ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนมากที่สุด จำนวน 44 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 48.89 รองลงมาขาดความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และบุคลากรไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 27.78 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล ไม่ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน กับบุคลากรไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายมากที่สุด จำนวน 154 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 49.20 รองลงมาบุคลากรในโรงเรียนมีไม่เพียงพอ จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 47.28 และขาดความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียน มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 23.32

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดระบบนิเทศภายใน

ปัญหา	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การจัดระบบนิเทศภายใน	(N ₁ = 90)		(N ₂ = 313)		(N ₁ = 403)	
40. ปัญหาในการจัดระบบนิเทศภายในโรงเรียน						
-ขาดการเตรียมบุคลากรเพื่อการนิเทศ	42	46.67	132	42.17	174	43.18
-บุคลากรไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย	5	5.56	66	21.09	71	17.62
-ขาดความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	40	44.44	114	36.42	154	38.21
-การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้	33	36.67	150	47.92	183	45.41
-เวลาที่กำหนดไว้ไม่เหมาะสมกับสภาพที่แท้จริง	37	41.11	133	42.49	170	42.18
-อื่น ๆ	5	5.56	2	0.64	7	1.74
41. ปัญหาในการจัดให้มีการกำกับติดตาม การดำเนินการ						
-การกำหนดเวลาในการตรวจสอบไม่แน่นอน	51	56.67	120	38.34	171	42.43
-ขั้นตอนที่ใช้ซ้ำซ้อนเกินไป	1	1.11	77	24.60	78	19.35
-บุคลากรที่เกี่ยวข้องไม่ให้ความร่วมมือ	30	33.33	127	40.58	157	38.96
-วิธีการที่ใช้ไม่เหมาะสมกับข้อมูลที่ต้องการ	15	16.67	76	24.28	91	22.58
-กระบวนการที่ตรวจสอบไม่ได้ทำอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ	53	58.89	133	42.49	186	46.15

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ปัญหา	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N ₁ = 90)		(N ₂ = 313)		(N ₃ = 403)	
42. ปัญหาในการเสริมสร้างขวัญ และกำลังใจให้แก่ครูผู้สอนเพื่อ ให้ครูผู้สอนมีความเชื่อมั่น และมีความอดทนในการดำเนินการ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ						
-ครูผู้สอนขาดขวัญ และ กำลังใจ	34	37.78	129	41.21	163	40.45
-ครูผู้สอนไม่เห็นความ สำคัญของการจัดการเรียน รู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	54	60.00	120	38.34	174	43.18
-ผู้บริหารให้ความสำคัญ ของการเสริมสร้างขวัญ และกำลังใจน้อย	23	25.56	155	49.52	178	44.17
-มีระบบประเมินความดี ความชอบ ไม่ชัดเจนเป็น รูปธรรม	20	22.22	156	49.84	176	43.67
-อื่น ๆ	3	3.33	4	1.28	7	1.74

จากตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการจัดการระบบนิเทศภายใน ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาการจัดการระบบนิเทศภายในโรงเรียน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล การปฏิบัติงานไม่เป็นไป
ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้มากที่สุด จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 45.41 รองลงมาขาดการ
เตรียมบุคลากรเพื่อการนิเทศ จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 43.18 และบุคลากรไม่รับผิดชอบ
งานที่ได้รับมอบหมาย มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.62

ข้อที่ตอบอื่น ๆ มีผู้ให้ข้อมูล คือ

-ครูมีภาระงานมาก (ความถี่= 7)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล ชาดการเตรียมบุคลากรเพื่อการนิเทศมากที่สุด จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 46.67 รองลงมาขาดความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 และบุคลากรไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้มากที่สุด จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 47.92 รองลงมาเวลาที่กำหนดไว้ไม่เหมาะสมกับสภาพที่แท้จริง จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 42.49 และบุคลากรไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 21.09

ปัญหาการจัดให้มีการกำกับ ติดตาม การดำเนินการ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล กระบวนการที่ตรวจสอบไม่ได้ทำอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบมากที่สุด จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 รองลงมาการกำหนดเวลาในการตรวจสอบไม่แน่นอน จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 42.43 และขั้นตอนที่ใช้ซ้ำซ้อนเกินไป มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 19.35

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล กระบวนการที่ตรวจสอบไม่ได้ทำอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบมากที่สุด จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 58.89 รองลงมาการกำหนดเวลาในการตรวจสอบไม่แน่นอน จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 56.77 และขั้นตอนที่ใช้ซ้ำซ้อนเกินไป มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.11 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล กระบวนการที่ตรวจสอบไม่ได้ทำอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบมากที่สุด จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 42.49 รองลงมาบุคลากรที่เกี่ยวข้องไม่ให้ความร่วมมือ จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 40.58 และขั้นตอนที่ใช้ซ้ำซ้อนเกินไป มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 19.35

ปัญหาการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูผู้สอน เพื่อให้ครูผู้สอนมีความ
เชื่อมั่นและมีความอดทนในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล ผู้บริหารให้ความสำคัญของ
การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจน้อย มากที่สุด จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 44.17 รองลงมา
ระบบประเมินความดี ความชอบ ไม่ชัดเจนเป็นรูปธรรม จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 43.67
และครูผู้สอนขาดขวัญและกำลังใจ มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 40.45

ข้อที่ตอบอื่น ๆ มีผู้ให้ข้อมูล คือ

-ครูมีภาระงานมาก (ความถี่= 7)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล ครูผู้สอนไม่เห็นความสำคัญของ
การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มากที่สุด จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00
รองลงมาครูผู้สอนขาดขวัญและกำลังใจ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 37.78 และระบบ
ประเมินความดี ความชอบ ไม่ชัดเจนเป็นรูปธรรม มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 20 คน คิดเป็น
ร้อยละ 22.22 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล ระบบประเมินความดี ความชอบ ไม่ชัดเจนเป็น
รูปธรรม มากที่สุด จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 49.84 รองลงมาผู้บริหารให้ความสำคัญของ
การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจน้อย จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 49.52 และครูผู้สอนไม่
เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 120
คน คิดเป็นร้อยละ 38.34

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการประเมินผลในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการประเมินผลในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ปัญหา	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การประเมินผล	(N ₁ = 90)		(N ₂ = 313)		(N ₁ = 403)	

43. ปัญหาในการประเมินผลการ

ดำเนินการของโรงเรียนใน
การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ

-ขาดผู้มีความรู้ความสามารถ
ในการทำหน้าที่ติดตามและ

ประเมินผล 49 54.44 158 50.48 207 51.36

-เทคนิคและวิธีการประเมินผล
ไม่รัดกุมไม่เป็นไปตามเกณฑ์
มาตรฐานที่กำหนด 31 34.44 135 43.13 166 41.19

-วิธีการและเครื่องประเมินผล
ไม่สอดคล้องกับเทคนิค และ
วิธีการที่ใช้ในการดำเนินการ
ของโรงเรียน 30 33.33 117 37.38 147 36.48

-ไม่นำผลการประเมินไปสรุป
พิมพ์แจ้งให้บุคลากรทราบ 27 30.00 104 33.23 131 32.51

-ไม่มีการนำผลที่ได้จากการ
ติดตามประเมินผลไปใช้
ปรับปรุงแผนงาน/ โครงการใน
การดำเนินการของโรงเรียน
ในครั้งต่อ ๆ ไป 36 40.00 111 35.46 147 36.48

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ปัญหา	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N ₁ = 90)		(N ₂ = 313)		(N ₁ = 403)	

44. ปัญหาในการประเมินผลการ

ปฏิบัติงานครูผู้สอนในการจัด

การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน

เป็นสำคัญ

-ขาดผู้มีความรู้ความสามารถ

ในการทำหน้าที่ติดตามและ

ประเมินผล

57 63.33 191 61.02 248 61.54

-เทคนิคและวิธีการประเมินผล

ไม่รัดกุมไม่เป็นไปตามเกณฑ์

มาตรฐานที่กำหนด

17 18.89 129 41.21 146 36.23

-วิธีการและเครื่องประเมินผล

ไม่สอดคล้องกับเทคนิค และ

วิธีการที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

ของครูผู้สอน

36 40.00 114 36.42 150 37.22

-ไม่นำผลการประเมินไปสรุป

พิมพ์แจ้งให้บุคลากรทราบ

18 20.00 127 40.58 145 35.98

-ไม่มีภavnนำผลที่ได้จากการ

ติดตามประเมินผลไปใช้

ปรับปรุงแผนงาน/ โครงการใน

การปฏิบัติงานของครูผู้สอน

ในครั้งต่อ ๆ ไป

53 58.89 78 24.92 131 32.51

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ปัญหา	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N ₁ = 90)		(N ₂ = 313)		(N ₁ = 403)	
45. ปัญหาในการประเมินผลผู้เรียน หลังจากการจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ						
-ขาดผู้มีความรู้ความสามารถ ในการทำหน้าที่ติดตามและ ประเมินผล	42	46.67	153	48.88	195	48.39
-เทคนิคและวิธีการประเมินผล ไม่รัดกุมไม่เป็นไปตามเกณฑ์ มาตรฐานที่กำหนด	21	23.33	109	34.82	130	32.26
-วิธีการและเครื่องประเมินผล ไม่สอดคล้องกับเทคนิค และ วิธีการที่ใช้ในการเรียน การสอน	19	21.11	160	51.12	179	44.42
-ไม่นำผลการประเมินไปสรุป พิมพ์แจ้งให้บุคลากรทราบ	30	33.33	136	43.45	166	41.19
-ไม่มีการนำผลที่ได้จากการ ติดตามประเมินผลไปใช้ ปรับปรุงแผนงาน/ โครงการใน การจัดการเรียนการสอน ในครั้งต่อ ๆ ไป	51	56.67	112	35.78	163	40.45

จากตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการประเมินผลในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาการประเมินผลการดำเนินการของโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล ชาติผู้มีความรู้ความสามารถในการทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลมากที่สุด จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 51.36 รองลงมาเทคนิคและวิธีการประเมินผลไม่รัดกุม ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 41.19 และไม่นำผลการประเมินไปสรุปพิมพ์แจ้งให้บุคลากรทราบ มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 32.51

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล ชาติผู้มีความรู้ความสามารถในการทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลมากที่สุด จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 54.44 รองลงมาไม่มีการนำผลที่ได้จากการติดตามประเมินผลไปใช้ปรับปรุงแผนงาน/โครงการ ในการดำเนินการของโรงเรียนในครั้งต่อ ๆ ไป จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 และไม่นำผลการประเมินไปสรุปพิมพ์แจ้งให้บุคลากรทราบ มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล ชาติผู้มีความรู้ความสามารถในการทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลมากที่สุด จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 50.48 รองลงมาเทคนิคและวิธีการประเมินผลไม่รัดกุม ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 43.13 และไม่นำผลการประเมินไปสรุปพิมพ์แจ้งให้บุคลากรทราบ มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 33.23

ปัญหาการประเมินผลการปฏิบัติงานครูผู้สอน ในการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล ชาติผู้มีความรู้ความสามารถในการทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลมากที่สุด จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 61.54 รองลงมาวิธีการและเครื่องประเมินผลไม่สอดคล้องกับเทคนิค และวิธีการที่ใช้ในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 37.22 และไม่มีการนำผลที่ได้จากการติดตามประเมินผลไปใช้ปรับปรุงแผนงาน/โครงการ ในการในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในครั้งต่อ ๆ ไป มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 32.51

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล ชาติผู้มีความรู้ความสามารถในการทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลมากที่สุด จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 63.33 รองลงมาไม่มีการนำผลที่ได้จากการติดตามประเมินผลไปใช้ปรับปรุงแผนงาน/โครงการ ในการในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในครั้งต่อ ๆ ไป จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 58.89 และเทคนิคและวิธีการประเมินผลไม่รัดกุม ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 18.89 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล ชาติผู้มีความรู้ความสามารถในการทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลมากที่สุด จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 61.02 รองลงมาเทคนิคและวิธีการประเมินผลไม่รัดกุม ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 41.21 และไม่มีการนำผลที่ได้จากการติดตามประเมินผลไปใช้ปรับปรุงแผนงาน/โครงการ ในการในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในครั้งต่อ ๆ ไป มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 24.92

ปัญหาการประเมินผลผู้เรียนหลังจากการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล ชาติผู้มีความรู้ความสามารถในการทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลมากที่สุด จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 48.49 รองลงมาวิธีการและเครื่องประเมินผลไม่สอดคล้องกับเทคนิค และวิธีการที่ใช้ในการเรียนการสอน จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 44.42 และเทคนิคและวิธีการประเมินผลไม่รัดกุม ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 32.26

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารให้ข้อมูล ไม่มีการนำผลที่ได้จากการติดตามประเมินผลไปใช้ปรับปรุงแผนงาน/โครงการ ในการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อ ๆ ไปมากที่สุด จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 56.67 รองลงมาชาติผู้มีความรู้ความสามารถในการทำหน้าที่ติดตามและประเมินผล จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 46.67 และวิธีการและเครื่องประเมินผลไม่สอดคล้องกับเทคนิค และวิธีการที่ใช้ในการเรียนการสอน มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 21.11 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ให้ข้อมูล วิธีการและเครื่องประเมินผลไม่สอดคล้องกับเทคนิค และวิธีการที่ใช้ในการเรียนการสอนมากที่สุด จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 51.12 รองลงมาชาติผู้มีความรู้ความสามารถในการทำหน้าที่ติดตามและประเมินผล

จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 48.88 และไม่มีการนำผลที่ได้จากการติดตามประเมินผลไปใช้ปรับปรุงแผนงาน/ โครงการ ในการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อ ๆ ไป มีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุดจำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 35.78

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1
2. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 1 จำนวน 103 คน จาก 103 โรงเรียน ใช้ประชากรทั้งหมดในการวิจัย
กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู-อาจารย์ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 1 จำนวน 364 คน จาก 103 โรงเรียน
รวมประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 467 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) และปลายเปิด (Open-ended)
3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล ส่งและรับคืนแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และนำไปด้วยตนเอง รับคืนด้วยตนเอง
4. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดย การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตารางประกอบการบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ และวุฒิการศึกษาสูงสุด

เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง เมื่อพิจารณารายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย กลุ่มครู-อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง

วุฒิการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี เมื่อพิจารณารายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโท กลุ่มครู-อาจารย์ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี

ตอนที่ 2 ข้อมูลการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ตามกรอบแนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของกรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา, 2542: 8-12) ประกอบด้วย

การเตรียมการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ โดยนโยบายมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ วัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย และแนวดำเนินงานในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

โรงเรียนมีการกำหนดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาโรงเรียนเพื่อเตรียมการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยโรงเรียนกำหนดความต้องการจำเป็นจากการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน และวิเคราะห์การสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้

โรงเรียนมีการจัดทำแผนงาน/ โครงการ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการพัฒนาบุคลากร การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ กิจกรรมเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน และการผลิตสื่อนวัตกรรม โดยมีเกณฑ์ในการปรับแผนงาน/ โครงการ ตามความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน นโยบายกรมสามัญศึกษา และงบประมาณในการดำเนินการ

ส่วนการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนได้ชี้แจงประชาสัมพันธ์ให้กับบุคลากรทุกฝ่ายของโรงเรียน ผู้เรียน และผู้ปกครอง

การดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การพัฒนาบุคลากร โรงเรียนพัฒนาบุคลากรโดยสร้างเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้เทคนิคการประชุมปฏิบัติการ การประชุมชี้แจง การศึกษาดูงาน และการระดมพลังสมอง ในการพัฒนาบุคลากรด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนใช้วิธีฝึกอบรม จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ และเชิญวิทยากรมาพูดคุย ในการพัฒนาทักษะการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสนับสนุนให้ครูฝึกผลิตสื่อวัตกรรมการเรียนรู้ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้ครูร่วมกันออกแบบวิธีการจัดกิจกรรม และจัดวิทยากรมาให้ความรู้ด้านการวัดผลที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนการนำบุคลากรไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

การบริหารและบริการหลักสูตร ในการจัดห้องเรียนโรงเรียนส่วนใหญ่ใช้วิธีการจัดห้องเรียนแบบคละ ด้านการจัดรายวิชาเลือกตามโครงสร้างหลักสูตรมีลักษณะ สมอง ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนใช้วิธีจัดให้สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตร ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนมีบทบาทในการดำเนินกิจกรรม และวางแผนเลือกวิธีดำเนินกิจกรรม ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้ป้ายนิเทศในการส่งเสริมการรักการอ่านใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ส่วนการแนะแนว โรงเรียนมีการจัดบริการแนะแนวให้ผู้เรียนได้ใช้บริการโดยจัดให้มีครูแนะแนวที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ประจำห้องแนะแนวอย่างเพียงพอ

การจัดระบบสนับสนุน โรงเรียนมีการจัดสิ่งสนับสนุนเพื่ออำนวยความสะดวก ส่งเสริมการเรียนรู้ การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน สิ่งสนับสนุนที่จัดให้ คือ ห้องสมุด ห้องสมุดหมวดวิชา และห้องโสตทัศนศึกษา โดยโรงเรียนจัดให้มีผู้รับผิดชอบในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ในโรงเรียน การจัดทำแผนงาน/ โครงการ และการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรในลักษณะต่าง ๆ

การจัดระบบนิเทศภายในโรงเรียน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนใช้วิธีแต่งตั้งผู้เหมาะสมเพื่อดำเนินการนิเทศ ให้คำปรึกษา และให้ข้อเสนอแนะแก่ครูผู้สอน ซึ่งมีลักษณะในการกำกับติดตาม เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานโดยมีการตรวจสอบอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ส่วนการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูผู้สอน เพื่อให้ครูผู้สอนมีความเชื่อมั่นและมีความอดทนในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้วิธีให้คำยกย่อง ชมเชย ชื่นชมครูผู้สอนที่สามารถปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนได้ ประสบความสำเร็จ และใช้การให้กำลังใจ

การประเมินผลในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การประเมินผลการดำเนินการของโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนดำเนินการโดยกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการดำเนินการของโรงเรียน และชี้แจงวิธีการและเกณฑ์การประเมินแก่บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

การประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนดำเนินการโดยกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน และมีแนวทางที่ชัดเจนในการนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติงานของครูผู้สอน

การประเมินผลผู้เรียนหลังการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนดำเนินการโดยกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการประเมินผลผู้เรียน กำหนดให้มีขั้นตอนการประเมิน และกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนเหมาะสม

ตอนที่ 3 ข้อมูลปัญหาการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ตามกรอบแนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของกรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา, 2542: 8-12) ประกอบด้วย

ในการพิจารณาเฉพาะปัญหาที่มีผู้ให้ข้อมูล มากกว่าร้อยละ 50 พบว่า ปัญหาการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 คือ การกำหนดความต้องการจำเป็นที่ได้ไม่สามารถเลือกนำมาปฏิบัติให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ ขาดงบประมาณเพื่อปฏิบัติตามแผนงาน/

โครงการ ขาดการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ไม่เพียงพอ เทคโนโลยีไม่มีประสิทธิภาพ จำนวนนักเรียนในโรงเรียนมากเกินไป ขาดความสอดคล้องในการจัดรายวิชาเลือกกับความถนัด ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน สถานที่ไม่เพียงพอต่อการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ขาดผู้มีความรู้ ความสามารถในการทำหน้าที่ติดตามและประเมินผล

หากพิจารณาตามการดำเนินการ สามารถสรุปได้ดังนี้

ปัญหาการเตรียมการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ปัญหาการกำหนดนโยบายในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ นโยบายขาดการยอมรับจากฝ่ายปฏิบัติ และไม่ได้คำนึงถึงความเป็นไปได้ของโรงเรียนในด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ปัญหาการกำหนดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาโรงเรียนเพื่อเตรียมการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ความต้องการจำเป็นที่ได้ไม่สามารถเลือกนำมาปฏิบัติให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และไม่ได้จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นไว้

ปัญหาการจัดทำแผนงาน/ โครงการ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ขาดงบประมาณเพื่อการปฏิบัติตามแผนงาน/ โครงการ และขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการใช้แผนงาน/ โครงการ

ปัญหาการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ขาดการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ และงบประมาณไม่เพียงพอ

ปัญหาการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ปัญหาการพัฒนาบุคลากร คือ ขาดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการพัฒนาบุคลากร บุคลากรให้ความสนใจน้อยและไม่สนใจต่อการพัฒนาบุคลากร อุปกรณ์และเทคโนโลยีไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ และกิจกรรมการพัฒนาไม่สอดคล้องกับเรื่องที่ได้กำหนดเป็นความต้องการจำเป็นไว้

ปัญหาการบริหารและบริการหลักสูตร คือ จำนวนนักเรียนในโรงเรียนมากเกินไป ขาดบุคลากรบางสาขา ขาดความสอดคล้องในการจัดรายวิชาเลือกกับความถนัด ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน ขาดความสอดคล้องในการจัดรายวิชาเลือกกับความรู้ ความสามารถ และความถนัดของครูผู้สอน ครูขาดความเข้าใจเกี่ยวกับงานกิจกรรมของโรงเรียน ครูที่ปรึกษา มีไม่เพียงพอต่อกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น สถานที่ไม่พอเพียงต่อการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ขาดงบประมาณ ครูแนะแนวที่มีความรู้ความสามารถมีไม่เพียงพอ และขาดความร่วมมือของครูผู้สอนต่องานแนะแนวโรงเรียน

ปัญหาการจัดระบบสนับสนุน คือ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์มีไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณ ไม่ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน และบุคลากรในโรงเรียนมีไม่เพียงพอ

ปัญหาการจัดระบบนิเทศภายในโรงเรียน คือ การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ขาดการเตรียมบุคลากรเพื่อการนิเทศ กระบวนการที่ตรวจสอบไม่ได้ทำอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ การกำหนดเวลาในการตรวจสอบไม่แน่นอน ผู้บริหารให้ความสำคัญของการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจน้อย และระบบประเมินความดี ความชอบ ไม่ชัดเจนเป็นรูปธรรม

ปัญหาการประเมินผลในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ปัญหาการประเมินผลการดำเนินการของโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ขาดผู้มีความรู้ความสามารถในการทำหน้าที่ติดตามและประเมินผล เทคนิคและวิธีการประเมินผลไม่รัดกุมไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

ปัญหาการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ขาดผู้มีความรู้ความสามารถในการทำหน้าที่ติดตามและประเมินผล วิธีการและเครื่องประเมินผลไม่สอดคล้องกับเทคนิคและวิธีการที่ใช้ในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน

ปัญหาการประเมินผลผู้เรียนหลังการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ขาดผู้มีความรู้ความสามารถในการทำหน้าที่ติดตามและประเมินผล วิธีการและเครื่องประเมินผลไม่สอดคล้องกับเทคนิคและวิธีการที่ใช้ในการเรียนการสอน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินการและปัญหาในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ที่ได้จากแบบสอบถามมีประเด็นในการอภิปราย ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง กลุ่มผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย กลุ่มครู-อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ด้านวุฒิการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี กลุ่มผู้บริหารส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท กลุ่มครู-อาจารย์ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีเพียงส่วนน้อยที่เป็นหญิง ส่วนครู-อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนส่วนใหญ่เป็นหญิง มีเพียงส่วนน้อยที่เป็นชาย และกลุ่มครู-อาจารย์ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี เนื่องจากทำการสอนในโรงเรียนของรัฐบาล ซึ่งมีระเบียบข้อกำหนดคุณสมบัติในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเข้ารับราชการ ส่วนกลุ่มผู้บริหารส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท เนื่องจากผู้บริหารได้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทมากขึ้น เพื่อรองรับการปฏิรูปการศึกษา

ตอนที่ 2 การดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1

การเตรียมการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การกำหนดนโยบาย ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ โดยนโยบายมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ วัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย และแนวดำเนินงานในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับองค์ประกอบของนโยบาย ที่ อมร รักษาสัตย์ (2520: 1-2) กล่าวไว้ว่า นโยบายน่าจะมีองค์ประกอบอย่างน้อย 2 ประเด็น คือ การกำหนดเป้าหมายของสิ่งต้องการจะทำ และการกำหนดแนวทางใหม่ ๆ คืออาจรวมถึง หลักเกณฑ์ วิธีการ กลยุทธ์ กลวิธี อันเป็นเครื่องชี้แนวปฏิบัติที่จะชี้แนวปฏิบัติที่จะทำให้บรรลุผลงานตามนโยบายนั้นได้

การกำหนดความต้องการจำเป็น ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนมีการกำหนดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาโรงเรียนเพื่อเตรียมการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยโรงเรียนกำหนดความต้องการจำเป็นจากการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน และวิเคราะห์การสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ กรมสามัญศึกษา (2542: 8) กล่าวว่า การเตรียมการให้เกิดความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ ควรจะได้มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของโรงเรียนทุกด้าน เพื่อกำหนดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาว่าโรงเรียนต้องดำเนินการเตรียมการด้านใดบ้าง เพื่อที่จะจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดทำแผนงาน/โครงการ ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนมีการจัดทำแผนงาน/โครงการ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2538: 35) ที่กล่าวไว้ว่า การวางแผนเป็นการเตรียมการหรือคาดการณ์ไว้ล่วงหน้า ทำให้ผู้บริหารมีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานหรือกระทำการบางอย่างในอนาคต

การประชาสัมพันธ์ ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนได้ชี้แจงประชาสัมพันธ์ให้กับบุคลากรทุกฝ่ายของโรงเรียน ผู้เรียน และผู้ปกครองทราบ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ วิรัช อภิรัตนกุล (2540: 21) ที่กล่าวไว้ว่า การประชาสัมพันธ์เป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดี (Good Relationship)

ระหว่าง องค์การสถาบันกับกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อหวังผลในความร่วมมือและสนับสนุนจากประชาชน

การดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การพัฒนาบุคลากร ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนใช้เทคนิคการประชุมปฏิบัติการ การประชุมชี้แจง การศึกษาดูงาน และการระดมพลังสมอง เพื่อสร้างเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับกรมสามัญศึกษา (2542: 9) ที่กล่าวไว้ว่า การสร้างความตระหนักให้เห็นถึงความจำเป็น ที่จะต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้จากแนวทางเดิม มาสู่วิธีการใหม่ เป็นขั้นตอนแรกที่สำคัญยิ่งที่โรงเรียนจะต้องดำเนินการให้สำเร็จ เพื่อให้ครูผู้สอนเห็นความสำคัญ เกิดการยอมรับและเต็มใจที่จะปฏิบัติให้เกิดผลจริงจัง ส่วนการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจและทักษะการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนใช้วิธีฝึกอบรม จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เติญวิทยากรมาพูดคุย สนับสนุนให้ครูฝึกผลิตสื่อนวัตกรรมการเรียนรู้ และจัดวิทยากรมาให้ความรู้ด้านการวัดผลที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับกรมสามัญศึกษา (2542: 9) ที่กล่าวไว้ว่า เมื่อครูผู้สอนและบุคลากรทุกฝ่ายเกิดเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแล้ว ควรจัดให้มีการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจแก่บุคลากรในเรื่องที่ได้กำหนดเป็นความต้องการ จำเป็นไว้ และควรดำเนินการอย่างจริงจัง ให้การฝึกปฏิบัติด้วยวิธีการที่หลากหลาย ให้ครูได้ปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญ ความมั่นใจ สามารถนำเทคนิควิธีการต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

การจัดห้องเรียน ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้วิธีการจัดห้องเรียนแบบคณะ ซึ่งสอดคล้องกับกรมสามัญศึกษา (2542: 9) กล่าวไว้ว่า การจัดห้องเรียนแบบคณะโดยจัดให้แต่ละห้องเรียนมีผู้เรียนที่ความสามารถเพื่อให้ห้องเรียนมีลักษณะเหมือนสังคมจริงในชีวิตประจำวันที่นักเรียนไม่อาจเลือกบุคคลที่จะพบเจอหรือปฏิสัมพันธ์ด้วยได้ เป็นการเตรียมผู้เรียนออกสู่โลกแห่งความจริง และเป็นการส่งเสริมทักษะทางสังคม ให้เด็กเก่งได้ช่วยเหลือเพื่อนที่อ่อนกว่า มีปฏิสัมพันธ์กัน ได้พูดคุยปรึกษาหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น ผู้เรียนจะเรียนรู้และปรับตัวให้สามารถอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้

การจัดระบบสนับสนุน ผลการวิจัย พบว่า สิ่งสนับสนุนที่โรงเรียนจัดให้ คือ ห้องสมุด ห้องสมุดหมวดวิชา และห้องโสตทัศนศึกษา เพื่อช่วยอำนวยความสะดวก ส่งเสริมการเรียนรู้

การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน ซึ่งจะทำให้ครูผู้สอนสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย น่าสนใจและมีประสิทธิภาพ (กรมสามัญศึกษา, 2542: 11) นอกจากนี้ ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนจัดให้มีผู้รับผิดชอบในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ในโรงเรียน การจัดทำแผนงาน/ โครงการ และการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้การดำเนินการเป็นไปในเป้าหมาย ทิศทางเดียวกัน โดยผู้รับผิดชอบจะช่วยดูแลอำนวยความสะดวกให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างราบรื่น ได้ผล (กรมสามัญศึกษา, 2542: 11)

การจัดระบบนิเทศภายในโรงเรียน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนใช้วิธีแต่งตั้งผู้เหมาะสมเพื่อดำเนินการนิเทศ ให้คำปรึกษา และให้ข้อเสนอแนะแก่ครูผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการสำคัญในการจัดการนิเทศภายในโรงเรียน คือ จะต้องตระหนักว่า การนิเทศภายในเป็นการทำงานร่วมกัน เพื่อช่วยพัฒนาเพื่อนร่วมงานให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานสูงขึ้น (สงัด อุทรานันท์, 2529: 202) ส่วนการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูผู้สอน เพื่อให้ครูผู้สอนมีความเชื่อมั่นและมีความอดทนในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนใช้วิธีให้คำยกย่อง ชมเชย ขึ้นชม ครูผู้สอนที่สามารถปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนได้ประสบความสำเร็จ และใช้การให้กำลังใจ ซึ่งสอดคล้องกับ สงัด อุทรานันท์ (2529: 202) ซึ่งกล่าวว่า การเสริมกำลังใจของผู้บริหารจะมีผลโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงาน

การประเมินผลในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การประเมินผลในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนดำเนินการโดยกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการประเมิน กำหนดให้มีขั้นตอนการประเมิน กำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนเหมาะสม ชี้แจงวิธีการและเกณฑ์การประเมินแก่บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีแนวทางที่ชัดเจนในการนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการประเมิน คือ เพื่อทราบความก้าวหน้าหรือความล้มเหลวของการปฏิบัติงานตามแผนที่ได้กำหนดไว้ เพื่อได้ทราบปัญหาและแก้ปัญหาข้อบกพร่องที่ควรแก้ไข เพื่อปรับปรุงงานให้ดีขึ้น เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะและความคิดเห็นต่าง ๆ จากผู้ร่วมงาน และเพื่อเป็นการเตรียมรายการปฏิบัติงานในครั้งต่อไป (กรมสามัญศึกษา, 2519: 291)

ตอนที่ 3 ปัญหาการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1

ในการพิจารณาเฉพาะปัญหาที่มีผู้ให้ข้อมูล มากกว่าร้อยละ 50 แล้ว ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 คือ ขาดงบประมาณเพื่อปฏิบัติตามแผนงาน/ โครงการ สื่อวัสดุ อุปกรณ์มีไม่เพียงพอ และเทคโนโลยีไม่มีประสิทธิภาพ ประเด็นนี้ผู้วิจัยเห็นว่า โรงเรียนควรมีการระดมทรัพยากรและบุคลากรจากชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้มากขึ้น ทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างประหยัด และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ด้านปัญหาจำนวนนักเรียนในโรงเรียนมากเกินไป ซึ่งมีผลทำให้การบริหารและบริการหลักสูตรในโรงเรียนทำได้ไม่ดีเท่าที่ควรจะเป็น เนื่องจากทำให้เกิดปัญหาขาดความสอดคล้องในการจัดรายวิชาเลือกกับความถนัด ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน เกิดปัญหาสถานที่ไม่เพียงพอต่อการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ สำหรับปัญหาขาดผู้มีความรู้ ความสามารถในการทำหน้าที่ติดตามและประเมินผล ซึ่งอาจเป็นผลมาจากบุคลากรที่รับผิดชอบในการทำหน้าที่มีภาระงานมาก ทำให้ไม่มีเวลาศึกษาวิธีการ แนวทางที่ถูกต้องในการติดตามและประเมินผล ประเด็นนี้ผู้วิจัยเห็นว่า โรงเรียนควรสนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนมีการพัฒนาความรู้ ความสามารถในการทำหน้าที่ติดตามและประเมินผล เพื่อนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการติดตามและประเมินผลการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในทุก ๆ ด้าน ซึ่งผลของการประเมินเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขงานให้ดียิ่งขึ้น (กรมสามัญศึกษา, 2519: 292)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. โรงเรียนควรจัดประชุมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้บุคลากรทุกคนรับทราบ และยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ
2. โรงเรียนควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำแผนงาน/ โครงการ ให้กับครู-อาจารย์และผู้เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความสามารถตลอดจนมีทักษะในการใช้แผนงาน/ โครงการ
3. โรงเรียนควรมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์

เพื่อสร้างความเข้าใจกับบุคลากรทุกฝ่ายของโรงเรียน ผู้เรียน และผู้ปกครอง

4. ควรสร้างความตระหนักให้ผู้สอนเห็นถึงความจำเป็น และความสำคัญ ที่จะต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้จากแนวทางเดิม เพื่อให้ครูผู้สอนเกิดการยอมรับและเต็มใจที่จะปฏิบัติให้เกิดผลจริงจัง

5. ควรจัดให้มีการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนและวิธีการที่ชัดเจน โดยกำหนดให้มีคณะบุคคลทำหน้าที่เกี่ยวกับการนิเทศในโรงเรียน

6. ควรมีการพัฒนาความรู้ ความสามารถของผู้ที่ทำหน้าที่ติดตามและประเมินผล โดยใช้เทคนิคและวิธีการประเมินที่รัดกุมเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ในแนวลึก โดยการใช้การสัมภาษณ์และการศึกษาเอกสาร

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ และขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1

3. ควรมีการศึกษาดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษาต่าง ๆ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. ศึกษิต แห่งศตวรรษที่ 21: แนวคิดปฏิรูปการศึกษาไทย.

กรุงเทพมหานคร: ชัศเชสมีเดีย, 2540.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.

กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิก, (ม.ป.ป.).

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด.

กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี, 2543.

จรัส โพธิศิริ. บริหารการศึกษา (ศึกษา 472). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2523.

เจ็อจันท์ จงสถิตอยู่. แนวคิดและวิธีการวางแผนการศึกษา. เอกสารการฝึกอบรมการวางแผนพัฒนาการศึกษาแบบบูรณาการในระดับจังหวัด. กรุงเทพมหานคร: พันนี้พับบลิชซิง, 2528.

ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์. ร่วมคิดร่วมเขียน ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. พิมพ์ครั้งที่ 1.

กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิก, 2543.

ชาญชัย อาจันสมมาตร. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิมพ์ดี, 2540.

ประมวล เสนาฤทธิ์. การวางแผนและการจัดการทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์การศาสนา, 2526.

ภิญโญ สาร. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ศ.ส. การพิมพ์, 2523.

ภิญโญ สาร. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2517.

ภิญโญ สาร. หลักการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ครูสภา, 2526.

เมธี ปิลันธนานนท์. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พิทักษ์อักษร, 2525.

วิจิตร (ธีระกุล) วรุตบางกูร และ สุพิชญา ธีระกุล. การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. สมุทรปราการ: ชนิษฐการพิมพ์และโฆษณา, 2520.

วิจิตร ศรีสอาน, การวิจัยเชิงนโยบายกับการพัฒนาอุดมศึกษา. ใน สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และ ดนัย เทียนพุ่ม (บรรณาธิการ), การวิจัยเชิงนโยบาย: รัปลักษณ์ใหม่ของการกำหนดอนาคต. หน้า 25-53. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2532.

วิจิตร อวระกุล. การประชาสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

วิชัย วงษ์ใหญ่. วิสัยทัศน์การศึกษา. นนทบุรี: SR PRINTING LIMITED PARTNERSHIP, 2543.

- วิชาการ, กรม. (ร่าง) รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) ปีการศึกษา 2542. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานทดสอบทางการศึกษา, (ม.ป.ป.).
- วิชาการ, กรม. (ร่าง) รายงานผลการประเมินโครงการประเมินคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) ปีการศึกษา 2543. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานทดสอบทางการศึกษา, (ม.ป.ป.).
- วิชาการ, กรม. รายงานผลการประชุมปฏิบัติการตามโครงการวิจัย เรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดการศึกษา ระดับประถม มัธยมและอาชีวศึกษา ของไทยในทศวรรษหน้า. (ม.ป.ท.), 2535.
- วิทยากร เชียงกุล. เพื่อศตวรรษที่ 21 วิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มิ่งมิตร, 2542.
- วิมลพรรณม์ ตั้งจิตเพิ่มความดี. การประชาสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พิสิทธ์เซ็นเตอร์, 2543.
- วิรัช อภิวรรณกุล. การประชาสัมพันธ์(ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติมใหม่). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- ศุภชัย ยาวะประภาษ. นโยบายสาธารณะ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- ศึกษาศึกษา, กระทรวง. การปฏิรูประบบบริหารการศึกษาในกระทรวงศึกษาศึกษา. กรุงเทพมหานคร: เซเว่น พรินติ้ง กรุ๊ป, 2542.
- สงัด อุทรานันท์. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มิตรสยาม, 2529.
- สนานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์. แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนและการบริหารการศึกษา. เอกสารการสอนชุดวิชา 23302 การวางแผนพัฒนาโรงเรียน เล่มที่ 1 หน่วยที่ 1-7. พิมพ์ครั้งที่ 15. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2539.
- สมนึก จ้อยดอนกลอย. บทบาทที่รับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาในเขตการศึกษา 7. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2543.
- สมบุรณ์ พรรณภาพ. หลักเบื้องต้นของการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2521.
- สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหารงานบุคคลแผนใหม่. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

- สมพัทธ์ สันติพงศ์ศักดิ์. การศึกษาการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- สามัญศึกษา, กรม. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง. เอกสารชุด แนวทางการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา. (ม.ป.ท.), 2542.
- สามัญศึกษา, กรม. ขอข้ายและหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, (ม.ป.ป.).
- สามัญศึกษา, กรม. คู่มือผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช, 2519.
- สามัญศึกษา, กรม. จำนวนห้องเรียน นักเรียน ครูและภารโรง โรงเรียนสังกัดกองการมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545. (ม.ป.ท.), 2545.
- สามัญศึกษา, กรม. นโยบายกรมสามัญศึกษา ปีงบประมาณ 2545. กรุงเทพมหานคร: ประชาชน, 2545.
- สมิตร คุณานุกร. หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2518.
- สุวิมล ว่องวานิช. Needs Assessment: แนวคิดและกระบวนการ. ข่าวสารการวิจัยการศึกษา 11 (มิถุนายน 2531): 13-17.
- หวน พิณรุฬพันธ์. การบริหารโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: อักษรบัณฑิต, 2529.
- อมร รักษาสัตย์. การพัฒนานโยบาย. เอกสารการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์. ฉบับที่ 27. คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2520.
- อุทัย ธรรมเดโช. หลักบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: เจ้าพระยาการพิมพ์, 2531.
- อุทัย บุญประเสริฐ. การกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบายในการพัฒนาการศึกษาระดับจังหวัด. (ม.ป.ท.), 2528.
- อุทัย บุญประเสริฐ. หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: เอส ดี เพรส, 2540.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. การบริหาร ทักษะ และการปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุภาพใจ, 2538.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: อนงค์ศิลป์การพิมพ์, 2527.

ภาษาอังกฤษ

Haimann, T., and Scott, W.G.. Management in the modern organization.

Boston: Houghton Mifflin, 1974.

Kast, F.E., and Rosenzweig, J.E.. Organization and management: A system and contingency approach. New York: McGraw- Hill, 1985.

Kimbrough, Ralph B., and Nunnery, Michael Y. Educational administration.

New York: Macmillan Publishing, 1976.

Krejcie, R.V., and Morgan, D.W. "Dertermining sample size for research activities".

Educational and Psychological Measurement, 1970.

Stufflebeam, D.L. et. al. Conducting education needs assessment.

Boston: Kluwer Nijhoff Publications, (n.d.).

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทร.0-2218-2680

ที่ ทม.0302(2770.0603)/0607

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ

ด้วย นายเผด็จ อุทุมสกุลรัตน์ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1" โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น (ตามเอกสารที่แนบ)

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทร.0-2218-2680

ที่ ทม.0302(2770.0603)/0608

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.ปองสั่น วิเศษศิริ

ด้วย นายเผด็จ อุทุมสกุลรัตน์ นิสิตชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา อยู่ในระหว่างการทำนงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1" โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น (ตามเอกสารที่แนบ)

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศีร์นุที)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทร.0-2218-2680

ที่ ทม.0302(2770.0603)/0606

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์

ด้วย นายเผด็จ อุทุมมกุลรัตน์ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาคบริหารการศึกษ สาขาวิชาบริหารการศึกษา อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น (ตามเอกสารที่แนบ)

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีรุ่ง)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ทม.0302(2700.0603)/0609

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

14 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน หัวหน้าฝ่ายงานแผนงานและวิจัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายเจตน์ อุทุมมสุภะรัตน์ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1" โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2680

ที่ ทม.0302(2700.0603)/0610

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

14 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน ภปร. ราชวิทยาลัย จ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายเผด็จ อุทุมสกุลรัตน์ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา อยู่ในระหว่างการศึกษาวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษารดาเนินการในการจัดการเรียนรูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุ้ง)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2680

ที่ ทม.0302(2770.0603)/0604

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

14 กุมภาพันธ์ 2546 .

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

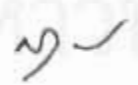
เรียน อธิบดีกรมสามัญศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. รายชื่อโรงเรียน 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายเผด็จ อุทุมสกุลรัตน์ นิสิตชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา อยู่ในระหว่างการทำนงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1" โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา อุปรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Check list) กับผู้บริหาร และครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายเผด็จ อุทุมสกุลรัตน์ ได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีนุจิ)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2680

ที่ ศธ ๐๔๐๖/ 3415

กรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ
กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓/ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน ๑ แผ่น

ด้วยนายเผด็จ อุทุมมกุลรัตน์ นิสิตชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา สาขาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๑" ในงานนี้ ผู้วิจัยมีความประสงค์ขอนำเครื่องมือวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลกับ ผู้บริหารและครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ รายชื่อดังสิ่งที่ส่ง มาด้วย เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย

กรมสามัญศึกษาได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าการวิจัยดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ต่อ การเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา และเป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษารวม สวมควร ให้การสนับสนุน ทั้งนี้ กรมสามัญศึกษาได้แจ้งให้โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เกี่ยวข้องได้ทราบโดยตรงแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิวัตร นาคะเวช)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมสามัญศึกษา

ที่ ศธ ๐๘๐๖/ 3416

กรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ
กทม. ๑๐๓๐๐

๕๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วยนายเผด็จ อุทุมสถกุลรัตน์ นิสิตชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๑" ในขณะนี้ ผู้วิจัยมีความประสงค์ขอนำเครื่องมือวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลกับ ผู้บริหารและครู ในโรงเรียนนี้ เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย

กรมสามัญศึกษาได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าการวิจัยดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ต่อ การเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา และเป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษาเป็นส่วนรวม สมควร ให้การสนับสนุน

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิวัตร นาคะเวช)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมสามัญศึกษา

กองการมัธยมศึกษา

โทร. ๐ ๒๖๒๔ ๖๗๐๒

โทรสาร ๐ ๒๒๔๒ ๕๐๕๖, ๐ ๒๒๔๑ ๑๓๕๒

ที่ พม.0302(2770.0603)/0605

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

14 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายเผด็จ ชุฑมสกุลรัตน์ นิสิตชั้นปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ สาขาวิชา
บริหารการศึกษา อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาการดำเนินการในการจัด
การเรียนรู้ออนไลน์ผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1" โดยมี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา สุปลักษณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวม
ข้อมูลตัวอย่างแบบสอบถาม (Check list) กับผู้บริหาร และครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการ
ศึกษา 1 ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายเผด็จ ชุฑมสกุลรัตน์ ได้ทำการเก็บข้อมูล
วิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ

โทร 0-2218-2680

ที่ กธ ๑๓๔๑.๑๙/๑๒๙๒

โรงเรียนสาธิตปัญญารังสิต

อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๓๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย
 เรื่อง คุณแม่ดีด ๆ หุ่บหุ่บหุ่บ
 สิ่งกีดขวางด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๕ ฉบับ

ตามที่ท่านขอความร่วมมือ ในการตอบแบบสอบถามข้อมูลงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาคณะคณบดีในการจัดการเรียนผู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๑ ความแห่งนั้น

โรงเรียนสาธิตปัญญารังสิตได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว ขอส่งแบบสอบถามมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาขาคณินัย นันทพัฒนเปรีไซ)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการ รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตปัญญารังสิต

ฝ่ายธุรการ

โทร: ๐ ๒๕๔๖ ๓๖๕๓

โทรสาร ๐-๒๕๔๖-๑๓๑๒ กศ ๐

แบบสอบถาม

เรื่อง

การศึกษาการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1

ผู้วิจัย

นาย เติ๊จ อุตุมสกุลรัตน์

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นิสิตระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

แบบสอบถาม

เรื่อง

การศึกษาการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้สำหรับผู้บริหารโรงเรียน และครูอาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1
2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะเสนอผลการวิเคราะห์และอภิปรายผลในภาพรวมเท่านั้น
4. โปรดอ่านแบบสอบถามโดยละเอียด และกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง จะเป็นพระคุณยิ่ง

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นายเผด็จ อุทุมสกุลรัตน์

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

1. ชาย
 2. หญิง

2. อายุ

1. น้อยกว่า 31 ปี
 2. 31-40 ปี
 3. 41-50 ปี
 4. 51-60 ปี

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

1. ต่ำกว่าปริญญาตรี
 2. ปริญญาตรี
 3. ปริญญาโท
 4. ปริญญาเอก

สำหรับผู้วิจัย

1- 3

4

5

6

4. อายุราชการ

7

- 1. น้อยกว่า 6 ปี
- 2. 6-10 ปี
- 3. 11-15 ปี
- 4. 16-20 ปี
- 5. 21-25 ปี
- 6. 25 ปีขึ้นไป

5. ตำแหน่งปัจจุบัน

8

- 1. ครูใหญ่
- 2. อาจารย์ใหญ่
- 3. ผู้อำนวยการโรงเรียน
- 4. อาจารย์ 1
- 5. อาจารย์ 2
- 6. อาจารย์ 3
- 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

6. ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน

9

- 1. น้อยกว่า 6 ปี
- 2. 6-10 ปี
- 3. 11-15 ปี
- 4. 16- 20ปี
- 5. 20ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริง

การเตรียมการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

7. โรงเรียนของท่านมีการกำหนดนโยบายในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ หรือไม่

ไม่มี

10

มี

11

ถ้ามี นโยบายมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ที่เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญ

12

2. แนวดำเนินงานในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญ

13

3. ปัจจัยสนับสนุนในการกระทำตามนโยบาย

14

4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

15

8. โรงเรียนของท่านมีการกำหนดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาโรงเรียน
เพื่อเตรียมการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือไม่

ไม่มี

16

มี

17

ถ้ามี ดำเนินการอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. วิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน

18

2. วิเคราะห์ความรู้ความสามารถของครู

19

3. วิเคราะห์การสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้

20

4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

21

9. โรงเรียนของท่านมีการจัดทำแผนงาน/ โครงการ เพื่อสนับสนุนการจัด
การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือไม่

ไม่มี

22

มี

23

ถ้ามี ดำเนินการด้านใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. การพัฒนาบุคลากร

24

2. การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

25

3. การผลิตสื่อนวัตกรรม

26

4. กิจกรรมเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน เช่น การนิเทศ
ติดตาม

27

5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

28

10. โรงเรียนของท่านมีเกณฑ์ในการปรับ แผนงาน/ โครงการ เพื่อสนับสนุน
การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือไม่

ไม่มี

29

มี

30

ถ้ามี ใช้เกณฑ์ในการปรับ แผนงาน/ โครงการ อย่างไร
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน
และกรมสามัญศึกษา

31

2. ความเร่งด่วนของปัญหาที่ต้องแก้ไข

32

3. งบประมาณในการดำเนินการ

33

4. ข้อจำกัดด้านทรัพยากรบุคคล

34

5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

35

11. โรงเรียนของท่านมีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือไม่

ไม่มี

36

มี

37

ถ้ามี ได้ชี้แจงประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. บุคลากรทุกฝ่ายของโรงเรียน

38

2. ผู้เรียน

39

3. ผู้ปกครอง

40

4. ชุมชน

41

5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

42

12. การกำหนดนโยบาย มีปัญหาลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ไม่ได้คำนึงถึงวัตถุประสงค์ของโรงเรียน

43

และความต้องการของคนส่วนใหญ่

2. ไม่ได้คำนึงถึงความเป็นไปได้ของโรงเรียนในด้าน

44

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. ไม่ได้คำนึงถึงความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติ

45

4. ขาดความยืดหยุ่น

46

5. ขาดการยอมรับทางฝ่ายปฏิบัติ

47

6. ไม่มีความเฉพาะเจาะจงและความชัดเจน

48

7. ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามเหตุผลและความจำเป็น

49

8. ไม่สามารถควบคุมหรือสามารถประเมินผลได้

50

9. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

51

13. การกำหนดความต้องการจำเป็น มีปัญหาลักษณะใด

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริง 52
2. ไม่ได้จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น 53
3. ความต้องการจำเป็นที่ได้ ไม่สามารถเลือกนำมาปฏิบัติ 54
ให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้
4. อื่น ๆ (โปรดระบุ)..... 55

14. การจัดทำแผนงาน/ โครงการ มีปัญหาลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ขาดข้อมูลที่เป็นจริง 56
2. ขาดงบประมาณเพื่อการปฏิบัติตามแผนงาน/ โครงการ 57
3. การจัดลำดับก่อนหลังของแผนงาน/ โครงการ 58
4. การปรับแผนงาน/ โครงการ ดำเนินการไม่ได้ 59
5. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ 60
ในการใช้แผนงาน/ โครงการ
6. ความไม่สอดคล้องของแผนงาน/ โครงการระดับต่าง ๆ 61
7. อื่น ๆ (โปรดระบุ)..... 62

15. การประชาสัมพันธ์ มีปัญหาลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ขาดแนวทางปฏิบัติด้านการประชาสัมพันธ์ 63
2. แนวทางปฏิบัติด้านการประชาสัมพันธ์ไม่ชัดเจน 64
3. บุคลากรที่ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ไม่เห็นความสำคัญ 65
4. บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการประชาสัมพันธ์ 66
มีจำนวนน้อยมาก
5. งบประมาณไม่เพียงพอ 67
6. ขาดการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านการ 68
ประชาสัมพันธ์
7. ไม่นำผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน 69
ด้านการประชาสัมพันธ์ไปปรับปรุง
8. อื่น ๆ (โปรดระบุ)..... 70

การดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

16. โรงเรียนของท่านมีการพัฒนาบุคลากรโดยสร้างเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือไม่

ไม่มี

71

มี

72

ถ้ามี ใช้เทคนิคใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. การระดมพลังสมอง

73

2. การประชุมชี้แจง

74

3. การศึกษาดูงาน

75

4. การประชุมปฏิบัติการ

76

5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

77

17. โรงเรียนของท่านมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือไม่

ไม่มี

78

มี

79

ถ้ามี ดำเนินการอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ฝึกอบรม

80

2. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ

81

3. ศึกษาต่อ

82

4. ศึกษาดูงาน

83

5. สอนงาน

84

6. ให้ศึกษาด้วยตนเอง

85

7. เจริญวิทยากรมาพูดคุย

86

8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

87

18. โรงเรียนของท่านมีการพัฒนาทักษะการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือไม่

ไม่มี

88

มี

89

ถ้ามี ดำเนินการอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ให้ครูได้ฝึกปฏิบัติจริง

90

2. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ให้ครูร่วมกันออกแบบวิธีการจัดกิจกรรม

91

3. สนับสนุนให้ครูฝึกผลิตสื่อวัตกรรมการเรียนรู้

92

4. จัดวิทยากรมาให้ความรู้ด้านการวัดและประเมินผล

93

ที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

94

19. โรงเรียนของท่านจัดให้มีการนำบุคลากรไปศึกษาดูงานโรงเรียน/ หน่วยงานอื่นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือไม่

ไม่มี

95

มี

96

ถ้ามี ดำเนินการเพียงใด

1. ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

97

2. ปีการศึกษาละ 2 ครั้ง

98

3. ปีการศึกษาละ 3 ครั้ง

99

4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

100

20. โรงเรียนของท่านจัดห้องเรียน เพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยวิธีใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. จัดห้องเรียนตามความสามารถของผู้เรียน	☐ 101
โดยแยกเป็นห้องเด็กเก่ง เด็กอ่อน	
☐ 2. จัดห้องเรียนแบบคละ	☐ 102
☐ 3. จัดห้องเรียนตามเอกัตภาพ โดยเน้นการช่วยเหลือเด็กที่มี	☐ 103
ลักษณะไม่เหมือนกับเด็กปกติ เช่น เด็กที่มีความบกพร่อง	
ทางร่างกาย เด็กที่มีความสามารถพิเศษ	
☐ 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	☐ 104

21. โรงเรียนของท่านจัดให้มีรายวิชาเลือกตามโครงสร้างหลักสูตรเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. สอนความสามารถของผู้เรียน	☐ 105
☐ 2. สอนความสนใจของผู้เรียน	☐ 106
☐ 3. เน้นรายวิชาที่ฝึกทักษะการแสวงหาความรู้	☐ 107
☐ 4. เน้นรายวิชาที่ฝึกทักษะการดำรงชีวิต	☐ 108
☐ 5. เน้นรายวิชาที่ฝึกทักษะการแก้ปัญหา	☐ 109
☐ 6. เน้นรายวิชาที่ฝึกทักษะการสื่อสาร	☐ 110
☐ 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	☐ 111

22. โรงเรียนของท่านมีวิธีการจัดกิจกรรมนักเรียนเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. จัดให้สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตร	☐ 112
☐ 2. จัดให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	☐ 113
☐ 3. จัดให้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน	☐ 114
☐ 4. จัดให้สอดคล้องกับความพร้อมของบุคลากรในโรงเรียน	☐ 115
☐ 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	☐ 116

23. โรงเรียนของท่านมีการสนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดและดำเนินกิจกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือไม่

ไม่มี

117

มี

118

ถ้ามี ดำเนินการอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ให้ผู้เรียนมีบทบาทในการวางแผนเลือกวิธีดำเนินกิจกรรม

119

2. ให้ผู้เรียนมีบทบาทในการดำเนินกิจกรรม

120

3. ให้ผู้เรียนมีบทบาทในการประเมินผลกิจกรรม

121

4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

122

24. โรงเรียนของท่านมีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมการรักการอ่าน ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ให้แก่ผู้เรียนหรือไม่

ไม่มี

123

มี

124

ถ้ามี ดำเนินการอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. จัดอุทยานการศึกษา

125

2. จัดสวนในวรรณคดี

126

3. จัดสวนหนังสือ

127

4. ป้ายนิเทศ

128

5. เครื่องมือพร้อมข้อความรู้ง่าย ๆ

129

6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

130

25. โรงเรียนของท่านมีการจัดบริการแนะแนว ให้ผู้เรียนได้ใช้บริการหรือไม่

ไม่มี

131

มี

132

ถ้ามี ดำเนินการอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. จัดให้มีครูแนะแนวที่มีความรู้ ความสามารถ

133

และประสบการณ์ ประจำที่ห้องแนะแนวอย่างเพียงพอ

2. จัดห้องแนะแนวให้มีบรรยากาศเสมือนบ้าน

134

3. มีศูนย์สารสนเทศการศึกษา อาชีพ และการปรับตัว

135

4. มีข้อมูลที่ทันสมัย และเป็นปัจจุบัน

136

5. จัดฝึกให้ครูทุกคนมีความรู้ด้านการแนะแนว

137

จิตวิทยาการเรียนรู้และการให้คำปรึกษา

6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

138

26. โรงเรียนของท่านมีการจัดสิ่งสนับสนุนเพื่ออำนวยความสะดวก ส่งเสริม

การเรียนรู้ การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนหรือไม่

ไม่มี

139

มี

140

ถ้ามี จัดสิ่งสนับสนุนอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ห้องสมุด

141

2. ศูนย์หนังสือ

142

3. ห้องโสตทัศนศึกษา

143

4. ห้องสมุดหมวดวิชา

144

5. สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่หลากหลายน่าสนใจ

145

6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

146

27. โรงเรียนของท่านมีการจัดให้มีผู้รับผิดชอบ ในการสนับสนุนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือไม่

ไม่มี

147

มี

148

ถ้ามี จัดให้มีผู้รับผิดชอบด้านใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. การจัดทำแผนงานโครงการด้านต่าง ๆ

149

2. การจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรในลักษณะต่าง ๆ

150

3. การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ในโรงเรียน

151

4. การดูแลให้คำปรึกษาแก่ผู้รับผิดชอบจัดกิจกรรม

152

5. การอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ แก่ผู้รับผิดชอบ จัดกิจกรรม

153

6. การสนับสนุนระบบนิเทศ กำกับ ติดตาม

154

7. การสร้างเสริมขวัญ กำลังใจแก่ผู้จัดทำกิจกรรม

155

8. การประเมินผลการปฏิบัติงาน

156

9. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

157

28. โรงเรียนของท่านมีการจัดระบบนิเทศภายในโรงเรียน เกี่ยวกับการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือไม่

ไม่มี

158

มี

159

ถ้ามี ดำเนินการอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. แต่งตั้งผู้เหมาะสมเพื่อดำเนินการนิเทศการจัดกระบวนการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

160

2. ให้คำปรึกษาแก่ครูผู้สอน

161

3. ให้ข้อเสนอแนะแก่ครูผู้สอน

162

4. ให้แนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนและเหมาะสมแก่ครูผู้สอน

163

5. นำแผนการนิเทศภายในที่มีมาใช้ในการปรับปรุง การเรียนการสอน

164

6. ขยายผลการปฏิบัติอย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม

165

7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

166

29. โรงเรียนของท่านมีการจัดให้มีการกำกับ ติดตามเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงาน
ว่าเป็นไปตามขั้นตอนที่ได้วางแผนไว้ หรือไม่

ไม่มี

167

มี

168

ถ้ามี มีการกำกับ ติดตามการดำเนินการในลักษณะใด

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. มีการตรวจสอบอย่างเป็นระบบ

169

2. มีการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง

170

3. มีแผนการกำกับ ติดตามที่เป็นขั้นตอน

171

4. การตรวจสอบมีความชัดเจนและตรวจสอบได้

172

5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

173

30. โรงเรียนของท่านมีการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูผู้สอน เพื่อให้
ครูผู้สอนมีความเชื่อมั่นและมีความอดทนในการดำเนินการจัดการเรียนรู้
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือไม่

ไม่มี

174

มี

175

ถ้ามี ดำเนินการอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ให้กำลังใจ

176

2. ให้คำยกย่อง ชมเชย ชื่นชม ครูผู้สอนที่สามารถปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนได้ประสบความสำเร็จ

177

3. มีระบบประเมินความดี ความชอบ อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม

178

4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

179

31. การพัฒนาบุคลากรโดยการสร้างเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีปัญหาลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. บุคลากรให้ความร่วมมือน้อยและไม่สนใจต่อการพัฒนาบุคลากร	☐ 180
☐ 2. บุคลากรผู้เข้ารับการพัฒนาขาดความพร้อม	☐ 181
☐ 3. บุคลากรไม่มีโอกาสเข้ารับการพัฒนาอย่างทั่วถึง	☐ 182
☐ 4. บุคลากรไม่เพียงพอในการจัดการเรียนการสอน จึงไม่ได้รับการสนับสนุนให้เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนา	☐ 183
☐ 5. ขาดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการพัฒนาบุคลากร	☐ 184
☐ 6. ขาดความพร้อมด้านเอกสารและตำราทางวิชาการ	☐ 185
☐ 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	☐ 186

32. การพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีปัญหาลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. กิจกรรมการพัฒนาไม่สอดคล้องกับเรื่องที่ได้กำหนดเป็นความต้องการจำเป็นไว้	☐ 187
☐ 2. อุปกรณ์และเทคโนโลยี ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ	☐ 188
☐ 3. สถานที่และระยะเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมไม่เหมาะสม	☐ 189
☐ 4. วิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการพัฒนา	☐ 190
☐ 5. ขาดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการพัฒนาบุคลากร	☐ 191
☐ 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	☐ 192

33. การพัฒนาทักษะการปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีปัญหาลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. กิจกรรมการพัฒนาไม่สอดคล้องกับเรื่องที่ได้กำหนดเป็นความต้องการจำเป็นไว้	☐ 193
☐ 2. อุปกรณ์และเทคโนโลยี ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ	☐ 194
☐ 3. สถานที่และระยะเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมไม่เหมาะสม	☐ 195
☐ 4. วิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการพัฒนา	☐ 196
☐ 5. ขาดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการพัฒนาบุคลากร	☐ 197
☐ 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	☐ 198

34. การจัดห้องเรียนในโรงเรียนของท่าน มีปัญหาลักษณะใด

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. บุคลากรไม่เพียงพอสำหรับจัดเข้าสอน	☐ 199
☐ 2. จำนวนนักเรียนในโรงเรียนน้อยเกินไป	☐ 200
☐ 3. จำนวนนักเรียนในโรงเรียนมากเกินไป	☐ 201
☐ 4. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ	☐ 202
☐ 5. ขาดบุคลากรบางสาขา เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์	☐ 203
☐ 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	☐ 204

35. การจัดรายวิชาเลือกตามโครงสร้างหลักสูตร มีปัญหาลักษณะใด

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. ขาดครูผู้สอนในรายวิชาเลือกที่โรงเรียนจัดขึ้น	☐ 205
☐ 2. ขาดความสอดคล้องในการจัดรายวิชาเลือกกับความถนัด
ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน	☐ 206
☐ 3. ขาดความสอดคล้องในการจัดรายวิชาเลือกกับความรู้
ความสามารถ และความถนัดของครูผู้สอน	☐ 207
☐ 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	☐ 208

36. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีปัญหาลักษณะใด

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. การจัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับหลักการ จุดหมาย
และโครงสร้างของหลักสูตร	☐ 209
☐ 2. กิจกรรมที่จัดไม่ได้รับความสนใจจากผู้เรียน	☐ 210
☐ 3. ครูที่ปรึกษามีไม่เพียงพอกับกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น	☐ 211
☐ 4. ครูขาดความเข้าใจเกี่ยวกับงานกิจกรรมของโรงเรียน	☐ 212
☐ 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	☐ 213

37. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ มีปัญหาลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. สถานที่ไม่พอเพียงต่อการจัดบรรยากาศการเรียนรู้	☐ 214
☐ 2. ไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	☐ 215
☐ 3. ไม่ได้รับความสนใจจากผู้เรียน	☐ 216
☐ 4. ขาดงบประมาณ	☐ 217
☐ 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	☐ 218

38. ในการจัดบริการแนะแนว มีปัญหาลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. ขาดความร่วมมือของครูผู้สอนต่องานแนะแนวของโรงเรียน	☐ 219
☐ 2. ครูแนะแนวที่มีความรู้ความสามารถมีไม่เพียงพอ	☐ 220
☐ 3. มีข้อมูลที่ล้าสมัย	☐ 221
☐ 4. ไม่มีห้องแนะแนวประจำโรงเรียน	☐ 222
☐ 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	☐ 223

39. ในการจัดสิ่งสนับสนุนแก่ผู้เรียน มีปัญหาลักษณะใด

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. ห้องสมุดมีหนังสือไม่เพียงพอสำหรับผู้เรียนค้นคว้า	☐ 224
☐ 2. ขาดงบประมาณ	☐ 225
☐ 3. สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ มีไม่เพียงพอ	☐ 226
☐ 4. ไม่มีระบบการบำรุงรักษาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์	☐ 227
☐ 5. ขาดสถานที่ในการจัดสิ่งสนับสนุน	☐ 228
☐ 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	☐ 229

40. ในการจัดให้มีผู้รับผิดชอบเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีปัญหาลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. ขาดความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียน	☐ 230
☐ 2. บุคลากรในโรงเรียนมีไม่เพียงพอ	☐ 231
☐ 3. ไม่ได้กำหนดให้มีบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน	☐ 232
☐ 4. บุคลากรไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย	☐ 233
☐ 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	☐ 234

41. ในการจัดระบบนิเทศภายในโรงเรียน มีปัญหาลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. ขาดการเตรียมบุคลากรเพื่อการนิเทศ	☐ 235
☐ 2. บุคลากรไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย	☐ 236
☐ 3. ขาดความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	☐ 237
☐ 4. การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้	☐ 238
☐ 5. เวลาที่กำหนดไว้ไม่เหมาะสมกับสภาพที่แท้จริง	☐ 239
☐ 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	☐ 240

42. ในการจัดให้มีการกำกับ ติดตาม การดำเนินการ มีปัญหาลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. การกำหนดเวลาในการตรวจสอบไม่แน่นอน	☐ 241
☐ 2. ขั้นตอนที่ใช้ซ้ำซ้อนเกินไป	☐ 242
☐ 3. บุคลากรที่เกี่ยวข้องไม่ให้ความร่วมมือ	☐ 243
☐ 4. วิธีการที่ใช้ไม่เหมาะสมกับข้อมูลที่ต้องการ	☐ 244
☐ 5. กระบวนการที่ตรวจสอบไม่ได้ทำอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ	☐ 245
☐ 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	☐ 246

43. ในการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูผู้สอน เพื่อให้ครูผู้สอนมีความเชื่อมั่นและมีความอดทนในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีปัญหาลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. ครูผู้สอนขาดขวัญและกำลังใจ	☐ 247
☐ 2. ครูผู้สอนไม่เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	☐ 248
☐ 3. ผู้บริหารให้ความสำคัญของการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจน้อย	☐ 249
☐ 4. ระบบประเมินความดี ความชอบ ไม่ชัดเจนเป็นรูปธรรม	☐ 250
☐ 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	☐ 251

การประเมินผลในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

44. โรงเรียนของท่านมีการประเมินผลการดำเนินการของโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือไม่

☐ ไม่มี	☐ 252
☐ มี	☐ 253
ถ้ามี ดำเนินการอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	
☐ 1. กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการดำเนินการของโรงเรียน	☐ 254
☐ 2. กำหนดให้มีขั้นตอนการประเมิน	☐ 255
☐ 3. กำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนเหมาะสม	☐ 256
☐ 4. ชี้แจงวิธีการและเกณฑ์การประเมินแก่บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	☐ 257
☐ 5. มีแนวทางที่ชัดเจนในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินการของโรงเรียน	☐ 258
☐ 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	☐ 259

45. โรงเรียนของท่านมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือไม่

ไม่มี

260

มี

261

ถ้ามี ดำเนินการอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน

262

2. กำหนดให้มีขั้นตอนการประเมิน

263

3. กำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนเหมาะสม

264

4. ชี้แจงวิธีการและเกณฑ์การประเมินแก่บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

265

5. มีแนวทางที่ชัดเจนในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานของครูผู้สอน

266

6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

267

46. โรงเรียนของท่านมีการประเมินผลผู้เรียน หลังจากการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือไม่

ไม่มี

268

มี

269

ถ้ามี ดำเนินการอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการประเมินผลผู้เรียน

270

2. กำหนดให้มีขั้นตอนการประเมิน

271

3. กำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนเหมาะสม

272

4. ชี้แจงวิธีการและเกณฑ์การประเมินแก่บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

273

5. มีแนวทางที่ชัดเจนในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

274

6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

275

47. ในการประเมินผลการดำเนินการของโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีปัญหาลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ขาดผู้มีความรู้ความสามารถในการทำหน้าที่ติดตามและประเมินผล 276
2. เทคนิคและวิธีการประเมินผลไม่รัดกุม ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด 277
3. วิธีการและเครื่องประเมินผลไม่สอดคล้องกับเทคนิคและวิธีการที่ใช้ในการดำเนินการของโรงเรียน 278
4. ไม่นำผลการประเมินไปสรุปพิมพ์แจ้งให้บุคลากรทราบ 279
5. ไม่มีการนำผลที่ได้จากการติดตามประเมินผลไปใช้ปรับปรุงแผนงาน/ โครงการ ในการดำเนินการของโรงเรียนในครั้งต่อ ๆ ไป 280
6. อื่น ๆ (โปรดระบุ)..... 281

48. ในการประเมินผลการปฏิบัติงานครูผู้สอน ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีปัญหาลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ขาดผู้มีความรู้ความสามารถในการทำหน้าที่ติดตามและประเมินผล 282
2. เทคนิคและวิธีการประเมินผลไม่รัดกุม ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด 283
3. วิธีการและเครื่องประเมินผลไม่สอดคล้องกับเทคนิคและวิธีการที่ใช้ในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน 284
4. ไม่นำผลการประเมินไปสรุปพิมพ์แจ้งให้บุคลากรทราบ 285
5. ไม่มีการนำผลที่ได้จากการติดตามประเมินผลไปใช้ปรับปรุงแผนงาน/ โครงการ ในกรปฏิบัติงานของครูผู้สอนในครั้งต่อ ๆ ไป 286
6. อื่น ๆ (โปรดระบุ)..... 287

49. ในการประเมินผลผู้เรียน หลังจากการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีปัญหาลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. ขาดผู้มีความรู้ความสามารถในการทำหน้าที่ติดตามและประเมินผล	☐ 288
☐ 2. เทคนิคและวิธีการประเมินผลไม่รัดกุม ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด	☐ 289
☐ 3. วิธีการและเครื่องประเมินผลไม่สอดคล้องกับเทคนิคและวิธีการที่ใช้ในการเรียนการสอน	☐ 290
☐ 4. ไม่นำผลการประเมินไปสรุปพิมพ์แจ้งให้บุคลากรทราบ	☐ 291
☐ 5. ไม่มีการนำผลที่ได้จากการติดตามประเมินผลไปใช้ปรับปรุงแผนงาน/โครงการ ในการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อ ๆ ไป	☐ 292
☐ 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	☐ 293

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นาย เฒด็จ อุทุมสกุลรัตน์ เกิดวันที่ 5 มกราคม 2515 สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี
ครุศาสตรบัณฑิต สาขามัธยมศึกษา วิชาเอก วิทยาศาสตร์ทั่วไป-คณิตศาสตร์ ภาควิชา
มัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2537 และเข้าศึกษา
ต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2544

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง อาจารย์ 1 โรงเรียนบัวปากท่าวิทยา จังหวัดนครปฐม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย